

ΣΤΥΜΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

Μ Ω Ρ Ε Ω Σ

ΣΤΙΧΟΛΟΓΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ

ΜΑΝΘΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

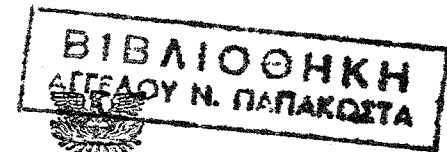
ΤΟΥ ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΗΝ ΑΛΛΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΑΦΙΕΡΩΘΕΙΣΑ

ΤΩ ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΩ ΚΑΙ ΕΥΓΕΝΗ ΚΥΡΙΩ

ΙΩΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογρ. τῆ Φοίνικος.

1863

ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΕ ΚΥΡΙΕ!

Νὰ δύνουνταν τὰ μέλη μου μὲ πόθον ν' ἀρχηνίσω,
 Τὴν εὐγένειαν καὶ ἀρετὴν τοῦ Ἰωάννου νὰ τιμήσω.
 Ὡς τ' αὐθι, καὶ τραντάφυλλα, καὶ ῥόδα τοῦ Μαΐου,
 Περικυκλῶν, ἡ ἀρετὴ τοῦ Ἰωάννου Δημητρίου.
 Τοῦ φιλοξένου Ἀβραάμ στὸ σπῆτι ἐγεννήθη,
 Καὶ ἔλαβε καλὴν ἀρετὴν, καὶ πανταχοῦ ἐτιμήθη.
 Σὲ ὅποιον Δάσκαλον καλὸν, ὅποιος ἤθελε καθίσει,
 Πρέπει τὴν ἰδίαν ἀρετὴν τοῦ ἰδίου ν' ἀκολουθήσῃ.
 Τὸ ἴδιον γράφουν κ' οἱ σοφοί, Προφῆται καὶ Δασκάλοι,
 Ποῖος ἀκολουθαίει εὐγενικόν, δὲν ἤμπορεῖ νὰ σφάλῃ.
 Ἄν δέλῃ πᾶς ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ πᾶσαν χάρι,
 Νὰ πράξῃ μὲ καλλίτερον, καλὴν ἀρετὴν νὰ πάρῃ.
 Μὲ πᾶσαν προθυμίαν του καθένα ν' ἀγαπάῃ,
 Καὶ τοὺς Δασκάλους π' ἔπραξε ὁ Θεὸς νὰ τοὺς φυλάγῃ.
 Ὅτι ὁ Θεὸς τὴν εὐλογίαν του μὲ προθυμίαν τὴν δίνει,
 Ὅπ' ἔχει ἀρετὴν καλὴν, καὶ κάμνει ἐλεημοσύνην.
 Ὅτι τοὺς ἰδίους πρέπει τοὺς νὰ κράζουν ἀφεντάδες,
 Ὅπῃ στὸν Κόσμον φαίνονται ὡς τέσσαρες εὐαγγελιστάδες.
 Ὡσὰν ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσῆ στὴν πέτραν ἀνοιξε βρύσι,
 Καὶ τ' ὄνομά του ἔτρεξεν ἀνατολὴ καὶ δύσι.

Τὸν Ἰωάννην πᾶς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀγαπᾷ,
 Ὅτ' ἔχει ἀρετὴν καλὴν, καὶ πάντα του γελᾷ.
 Ἐχει εὐγένειαν πολλήν, καὶ ταπεινοφροσύνην,
 Καὶ κάνει καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς μεγάλην ἐλεημοσύνην.
 Συντρέχει εἰς τὴν ἀρετὴν μὲ πᾶσαν προθυμία,
 Καὶ εἶναι καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς πολλὴ παρηγορία.
 Ἐγὼ ἐπεθύμησα πολλά φίλον νὰ τὸν ἀποκτήσω,
 Καὶ χάρισμα παραμικρὸν θέλω νὰ τοῦ χαρίσω.
 Τὴν ταπεινὴν ὡς ἔπραξα, καὶ θλιβερὴν Ἱστορίαν,
 Τὴν σκλαβία καὶ κατάστασιν τοῦ ἄθλιου Μωρία.
 Μὲ πόθον τὸν περικαλῶ, νὰ μοῦ κάμῃ τὴν χάριν,
 Μὲ πᾶσαν προθυμίαν του διὰ νὰ τὴν σταμπάρῃ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Πῶς ἐπαρακινήθην νὰ γράψω τὴν Ἱστορίαν
 τοῦ Μωρέως.

Τὸ πῶς μ' ἐπαρακίνησε τῆς θάλασσας ἡ χρεία,
 Πάλιν νὰ ξαναθυμηθῶ τὸν θοῆνον τοῦ Μωρία.
 Δύο πράγματα εἶναι τὸ λοιπὸν κανεῖς νὰ τὰ θυμᾷται,
 Τὴν νύκτα ὅταν θυμηθῇ πρέπει νὰ μὴν κοιμᾷται.
 Τῆς θάλασσας τὸν κίνδυνον, γυναῖκα ὄντας γεννάει,
 Ὅταν δευτεροέρχονται, τότες ξαναθυμᾷει.
 Ὅπου πρῶτ' ἦτονε πτωχὸς, καὶ ὕστερα πλουτίζει.
 Καὶ πάλιν πτώχεια τῶρχεται, τότες ξαναθυμίζει,
 Τὸν ὕστερινὸ τὸν κίνδυνον, καὶ ἡ κακοπαθεία.
 Ἀπ' τὴν Μπαρλέτα ἐμίσησα διὰ τὴν Βενετία.
 Νοέμβριον Μῆνα μίσησα μὲ μία Μαρτζιλιάνα,
 Στὸ πέλαγος μᾶς ἤρρηκε, Γαλιώτα καὶ Ταρτάνα.
 Στὴν μέση ἀπ' τὸ πέλαγος, κοντὰ στὴν Πελαγέζα,
 Ἐκεῖ μᾶς ἐκυνήγησαν γιὰ νὰ μᾶς κάμουν πρέζα.
 Εἰς Μαρτζιλιάνα εἵμασθεν φορτωμένοι ἀλάτι,
 Μικροὶ μεγάλοι εἵμασθεν, ὅλοι ἐπὶ νομάτοι.
 Δὲν εἵμασθεν ἀρκετοὶ γιὰ νὰ ἀντισταθοῦμεν,
 Νὰ φύγωμε στὸ πέλαγος κάλλια νὰ πνιγοῦμεν.
 Κόντρα εἶχε τὸν καιρὸν ὁ σκύλος δεσπεράρει,
 Καὶ τὴν Γαλιώτα ἄφησε ὀπίσω νὰ ρεστάρῃ.
 Καὶ δεσπεράδος ἤρχετο κόντρα εἰς τὸν αἶρα,
 Κοντὰ τὸ βράδυ ἦτονε ὡς μιὰ ἡμισυ ὥρας μέρα.

Καὶ ὅτ' ἐξέγωσε κοντὰ, ὡς τίρο ἀπ' τὸ κανόνι,
 Ὅλοι νεκροὶ γινήκαμεν, ὡσὰν ἀπεθαμένοι.
 Στὸ πέλαγος νὰ φύγωμεν, καὶ κάλλια νὰ πνιγοῦμεν,
 Παρὰ στὰ χέρια τῶν Τουρκῶν ὅλοι νὰ σκλαβωθοῦμεν.
 Στὴν βάρκα ἐκατέβηκαν ὅλοι τους οἱ μαρνάροι,
 Τὰ ρούχ' αὐτοὺς δὲν εὗτασαν καθ' ἕνα νὰ τὰ πάρῃ.
 Νοστροῦμος καὶ οἱ μαρνάριδες κράζουν τὸν Καπετάνιο,
 Ποῦ μοναχὸς ἀπόμεινε στὴν Μαρτζιλιάνα ἀπάνω.
 Ἐσεῖς ἀμετεὶ στὸ καλὸ, κ' ἐγὼ ρίσταρ' ἀπάνω,
 Γιὰ νὰ πνιγῶ στὸ πέλαγος, καλιὰχ' ν' ἀποθάνω.
 Καὶ σὺρτ' ἐσεῖς*εἰς τὸ καλὸ, κί ὁ Θεὸς νὰ σὰς βοηθήσῃ,
 Μὰ τόχ'ω πολλὰ δύσκολο κανένας σας νὰ γλύσῃ.
 Κί ὅτι ἐπιάσαν τὰ κουπία Κύριον παρακαλοῦσαν,
 Κ' ἐμένα κάτου ἔβαλαν, κί ἀπάνω μου πατοῦσαν.
 Ἡ Σάλασσα ἦτον πολλή, κί αἶρας ἦτον κόντρα,
 Γιὰ τοῦτο δὲν ἤμπόρεσε νὰ ἔλθῃ ἡ Γαλιώτα.
 Καὶ ὅτι ἀλαργάραμεν ἀπὸ τὴν Μαρτζιλιάνα,
 Ἀπάνω μας ἐγύρισε καὶ ἤρχετο ἡ Ταρτάνα.
 Καὶ μὲ τὰ δάκρυα ἔλαμναν κόντρα εἰς τὸν αἶρα,
 Δὲν ἦτον περισσότερον, παρὰ ὡς μιᾶς ὥρας μέρα.
 Μὲ πολὺ τους παράπονο ἔλαμναν τὰ κουπία,
 Ὡς μισὸ ὥρα ὕστερα ἀπτὴν Ἀδὲ Μαρία.
 Ἡ Παναγία ἔφθασε γιὰ νὰ μᾶς κάμῃ χάρι,
 Καὶ ἔστειλεν ἕνα σύγνεφο, κ' ἐπιασε τὸ φεγγάρι.
 Κ' ἐκάπ'ω ἐσκοτίνισε μᾶς ἔχασε ἐμπροστά τους,
 Ὁ Κύριος μᾶς ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὰ χέρια τους.
 Κί ὁ Καπετάνιος τὸ λοιπὸν ἀπὸ τὴν Μαρτζιλιάνα,
 Τὴν ἴδια ὥρα ἔχασε τὴν βίσι' ἀπτὴν Ταρτάνα.
 Καὶ παρευθὺς ἐγύρισε καὶ ἄλλαξε τὸ τιμῶνι,
 Κύριος ὃν γάρ βούλεται ἄνθρωπον τὸν γλυτώνει.
 Εἰς Ἱστορίαν εὐρίσκονται γράμματα γεγραμμένα,
 Ὅπου κύνῃγαί δύο λαγούς, δὲν ἔχει μήτε τὸν ἕνα.

Ὅλην νύκτα ἐλάμνασι, γυμνοὶ καὶ πεινασμένοι,
 Κί ἀπτὴν πολλὴν τὴν Σάλασσαν εἰμάσθηνε βρεμένοι.
 Δὲν ἔφθασεν ἡ δυστυχία, ποῦ εἴχαμε ἀπὸ πρῶτα,
 Καὶ πάλιν τὰ μεσάνυχτα νῆραμε τὴν Γαλιώτα.
 Πρῶτα ἐμεῖς τὴν ἴδαμεν, ὅτ' εἶχε τ' ἄρμενά της,
 Ὁ Κύριος μᾶς ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὰ χέρια της.
 Μὲ πόνον καὶ ἀναστεναγμὸν, ἔκλαιαν οἱ μαρνάροι,
 Ἡὼς στὴν Γαλιώτα ἐπέσαμε, σκλάβους νὰ μᾶς ἐπάρῃ.
 Ἡ Σεία χάρις ἔφθασε, γιὰ νὰ τοὺς ἐκτυφλώσῃ,
 Νὰ φύγωμεν ἀπ' ἐμπροστά, νὰ μὴ μᾶς ἐσκλαβώσῃ.
 Μὲ πόνον καὶ ἀναστεναγμὸν, ὅσο νὰ ξημερώσῃ,
 Ὁ ἥλιος ἦτονε σαμβός, γὰ νὰ μᾶς ἐπυρώσῃ.
 Ἡὼς νάχωμε τόση ὑπομονὴ στὴν πείνα καὶ στὴν δίψα,
 Τὸ ἄλλο βράδυ μὲ χαρὰ ἐσώσαμεν στὴν Λύσσα.
 Ἡ λύπη μας μὲ τὴν χαρὰ, ἦτον συντροφιασμένη,
 Ὅτι ἀκόμα ἀπτὴν Σάλασσαν εἰμάσθηνε βρεμένοι.
 Καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ τὸ νησί, μᾶς ἐπαρηγορήσαν.
 Ἄλλος φωμί κί ἄλλος κρασί, καὶ μᾶς εὐχαριστήσαν.
 Ἐκεῖ ἐξενυχτήσαμεν εἰς ἕνα παλιοκλῆσι,
 Καὶ δὲν ἐλέπαμε καιρὸν ἡμέρα νὰ φωτίσῃ.
 Καὶ τὴν αὐγὴν κινήσαμεν ὡς ὀρφανὰ πουλιά,
 Ὅπ' αἰτὸς τὰ κυνηγᾷ, καὶ χάνουν τὴν φωλιά.
 Στὴν μέση ἀπὸ τὸ πέλαγος, κατὰ τὴν τρεμουτάνα,
 Ἰδαμε καὶ ἀρμένιζε ὡς μία Μαρτζιλιάνα.
 Ποτέ μας δὲν ἐλογιάσαμε, ἀπάνω στὴν ζωὴν μας,
 Ἡ Μαρτζιλιάνα ποῦ ἴδαμε νὰ ἦτον ἐδική μας.
 Ὅτι ἐλογιάσαμεν, νὰ ἦναι διὰ χαϊμένῃ,
 Στὰ χέρια τῶν Ἀγαρηνῶν νὰ ἦτον σκλαβωμένη.
 Καὶ ὅτ' ἐζυγώσαμε κοντὰ, καὶ ἀνεβήκαμε ἀπάνω,
 Τὸν Καπετάνιο νῆραμε, ὡσὰν ἀποθαμένον.
 Ὅτ' εἶχε τρία μερόνυχτα δίχως νὰ κλείσῃ μάτι,
 Ἀκουμπισμένος ἴστεκε, στὸ μεσινὸ κατάρτι.

Νά κυδερνάη μοναχὸς τιμῶνι καὶ πανία,
 Καὶ ὅτι ἄλλο ἔκανε στήν Μαρτζιλιάνα χρεία.
 Μὲ πόνον κί ἀναστεναγμὸν κάνει νά τὸν λυπᾶται,
 Μέρα καὶ νύκτα σ' ἄρμενα ποτὲ νά μὴν κοιμᾶται.
 Ἀνθρώπος νά συλλογισθῇ καλὰ νά τὸ λογιᾶσῃ,
 Μὲ τὸ νά ἦτον μοναχὸς πόρτο δὲν ἤμπορεῖ νά πιάσῃ.
 Οὔ' ἔχει πράξι στοῖ γυαλὸ, κανεῖς δὲν τὸ πιστεύει,
 Νάχη τρία μερόνυχτα μονάχος κινδυνεύει.
 Φακινέτα τὸ παράνομα, καὶ Μάρκος τ' ὄνομά του,
 Ἀπὸ τὸ Ροβίνιο εὐρίσκονται τὰ πατραγονικά του.
 Πρέπει οἱ Παρτζινέδελοι, πολλὰ νά τὸν τιμήσουν,
 Καὶ μιὰ κολάνα ὁλόχρυση πρέπει νά τῷ χαρίσουν,
 Οὔτι ἀπάνω στάθηκε καλὰ σὰν παλικάρι,
 Μὰ ἄς ἔχῃ χάρι στοῖ σύγγεφο, π' ἔπιασε τὸ φεγγάρι.
 Ἐκεῖνο ἐσκοτίνιασε, κ' ἐθάμβωσαν τ' ἀστέρια,
 Ἐκεῖνο μᾶς ἐγλύτωσε ἀπ' Ἀγαρηνοῦ τὰ χέρια.
 Στὴν Σκλαδουνία ριθάρουμε τὴν δευτέρ' ἐβδομάδα,
 Ἐκεῖ ἔβαλα τὴ βουλή νά γράψω τὴν φυλάδα.
 Δέκ' ὀκτῶ ἡμέραις ἐκάμαμε στοῖ πόρτο ἀποκλεισμένοι,
 Στὴν Μαρτζιλιάνα ἔγραφα μὲ τὴν καρδιά καυμένη.
 Νά Συμηθῶ τοὺς πόνους μου, καὶ τὴν κακοπαθία,
 Τὰ βάσανα καὶ τὴν σκλαβιά, π' ἔλαβα στοὺν Μωριά.
 Καὶ τώρα ἐκινδύνεψα, νά μὲ μετασκληδῶσουν,
 Καὶ πλειὸ ἐλπίδα δὲν εἶχα, νά μὲ ἐλευθερώσουν,
 Καὶ τώρα ποῦ ἐγλύτωσα τοὺς πόνους μου νά γράψω,
 Καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιάς νά Συμηθῶ νά κλάψω.

Μ Ω Ρ Ε Ω Σ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Θρήνος, καὶ αἰχμαλωσία ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν.

Μὲ πόθον κί ἀναστεναγμὸν βουλήθηκα νά γράψω,
 Καὶ τοῦ Μωριᾶ τὴν συμφορὰ ἀπὸ καρδιά, νά κλάψω.
 Ὁ Θεὸς μου δὸς μου φώτισιν, δὸς μου πιδεξοσύνη,
 Νά γράψω μὲ πολὺν καῦμόν του Θρήνον ποῦ ἐγείνη.
 Τίς νάχη λεονταριοῦ καρδιά, καὶ νά τὴν ἐδαστάξῃ,
 Νά ἰδῇ τὸν Θρήνον τ' Ἀναπλιῶ νά μὴν ἀναστεναῇ.
 Πολὺ τὸ ἔχω νά εὐρεθῇ ἄνθρωπος νά τὸ γράψῃ,
 Καὶ νάχη πέτρινη καρδιά, καὶ πάλιν θέλει κλάψῃ.
 Ὅποιος τὸ γράφει, τὸ ἔχω πολὺ νά μὴν τοῦ τρέμῃ τὸ χέρι,
 Ὅντας νά ἐνθυμηθῇ ἐκεῖνο τὸ καλοκαῖρι.
 Ὁ Θεὸς δὸς μου ὑπομονή, ὡς τὰ μικρὰ παιδία,
 Διὰ νά μὴν τὴν Συμηθῶ, ἐκείνην τὴν σκλαβία.
 Τὸ ὅσον σκεπάζει ὁ Οὐρανὸς, κ' οἱ Κύκλοι τοῦ Ἥλιου,
 Εἰς τόπον δὲν ἐστάθηκε ὁ Θρήνος τοῦ Ἀναπλιῶ.
 Νά εἶχε θολώσῃ ὁ Οὐρανὸς, τ' ἀστέρια, κί ἡ Σελήνη,
 Τὸ πρῶτον συμβούλιο, ὅπου διὰ τὸν Μωριᾶ ἐγείνη.
 Καὶ ὅλα τὰ κτίσματα τῆς γῆς νά ἤθελαν μαυρίσει,
 Ὅντας ὁ Τοῦρκος ἔβαλε βουλὴ ἀσκαῖρι νά αἰμάσῃ.
 Νά εἶχε πῆξῃ ἡ θάλασσα, κί ὁ Ἥλιος νά θαμπώσῃ,
 Ὅντας πρῶτο ἔβαλε βουλὴ καράδια ν' ἀρματώσῃ.

Ὁ γδὴ τῆς Ἰνδίκτου ἦτανε τῷ ἀμάχῃ τὸ ντιδάνι,
 Νὰ κάμῃ νὰ τρομάξουνε, ὅλοι οἱ Βενετζιάνοι.
 Τὸν Μάρτ' ἦτον πού ἔμαθεν ὁ Μπαῖλος τὸ χαμπάρι,
 Τὸ πὼς ὁ Τούρκος ἀρμάτωνε τὸν Μωριά νὰ πάρῃ.
 Καὶ ὁ Βεζίρης ἔστειλε τὸν Μπαῖλον νὰ κράξῃ,
 Νὰ πηγαίνει ὀμπροστὰ γιὰ νὰ τὸν ἐξετάξῃ.
 Ὁ γλίγωρα τοὺς ἀνθρώπους σου νὰ φύγουν ἀπτὴν Πόλι,
 Πρὶν βάλλω διαλαλισμὸν νὰ σκλαβωθοῦνε ὅλοι.
 Εὐγγίκετε ἀπὸ τὰ ὄρδινά πού εἶχαμε καμωμένα,
 Ἐκάμετε κάστρα φοβερά πολλά δυναμωμένα.
 Τώρα σοῦ λέγω τὸ λοιπὸν, ὅτι ἄλλο δὲν κάνει χρεῖα,
 Ἐχῶ ὄρδινά βασιλικὴν νὰ πάρω τὸν Μωριά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὁ Βασιλεὺς λέγει τοῦ Βεζίρη νὰ κινήσῃ εὐθὺς
 διὰ νὰ πηγαίνει εἰς τὸν Μωρέαν.

Καὶ ὁ Βασιλεὺς παρευθὺς ἔκραξε τὸν Βεζίρη,
 Λέγει τ' ὀγλιγωρότερο νὰ γένεσαι χαζίρι.
 Καὶ δίχως κάμμία ἄργιτα τοίμασαι τ' ἄρματά σου,
 Γιὰ νὰ παγαίνῃς εἰς τὸν Μωριά νὰ δείξῃς τὴν ἀνδρείαν σε.
 Ἀσκαίρια ἔπαρε πολλὰ, σολδιά ὅσα μπορέσης.
 Τοῦ Βενετζιάνου τ' ἄρματα δέλω νὰ τ' ἀφανίσῃς.
 Καὶ νὰ χαλάσῃς Ἐκκλησιαῖς, νὰ κάψῃς Μοναστήρια,
 Νὰ τ' ἀφανίσῃς παντελῶς, νὰ μὴν φανοῦν τὰ χτίρια.
 Καὶ νὰ σταθῇς μὲ πόλεμον ὅσο νὰ τελειώσῃς,
 Τ' Ἀνάπλι καὶ ὅλον τὸν Μωριά δέλω νὰ χαρατζώσῃς.
 Κ' ἔχε τὴν ἐλπίδαν σου στὸν μέγαν μας Προφήτην,
 Μὰ μὴν ἀργίσης εἰς τὸν πόλεμον, πολὺ ὥσάν τὴν Κρήτην.
 Κι' ἂν οἱ ραγιαδες σοῦ σταθοῦν κόντρα μὲ τ' ἄρματά τους,
 Ὅλους σκλήδους κάμε τους, γυναῖκες καὶ παιδιὰ τους.

Εὐθὺς τὸν ἐπροσκύνησε νὰ εὐγῇ ἀπὸ τὸ ντιδάνι,
 Καὶ παρευθὺς τὸν ἐνδυσεν ὀλόχρυσον καυτάνι.
 Κράζει τὸν Γιανιτζάραγα, καὶ τὸν Καζασκαίρη,
 Λέγει τοὺς νὰ ἦσεν ἐτοιμοὶ ὅτ' ἔχομεν σεφέρι.
 Ὅτι ἔχω ὅρισμὸ προστακτικὸν ἀπὸ τὸν Βασιλέα,
 Νὰ πάγῳ τ' ὀγλιγωρότερον νὰ πάρω τὸν Μωριά,
 Ὅλα τ' ἀσκαίρια ἐτοιμα, σπαχίδες, Γιανιτζάροι,
 Νὰ γράψωμιν ὀγλίγωρα νάρθουν καὶ οἱ Τατάροι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὁ Βασιλεὺς ἔστειλεν ὀλάκιδες νὰ συναχθῇ τὸ ἀσκαίρι.

Ὀλάκιδες ὀγλίγωρ' ἔστειλε στοὺς τόπους πού ὀρίζει,
 Τ' ἀσκαίριά του νὰ συναχθοῦν, κανεῖς νὰ μὴν ἀργήσῃ.
 Καὶ ὅλοι τῆς Ἀνατολῆς, νὰ κάμουν μὲ τὴν βιάσι,
 Ὅλοι τ' ὀγλιγωρότερον εἰς τὴν Θῆβα νὰ πᾶσι.
 Ὅλοι ἐκεῖ νὰ συναχθοῦν, νὰ γένουσι χαζίρι,
 Εἰς τὸν Μωριά νὰ πάγουσι μαζῇ μὲ τὸν Βεζίρη.
 Εἰς τὴν Ρούμελην ἐπρόσταξε νὰ πάν δια τὸν Μωριά,
 Καὶ ὅλοι τοὺς ἐτρέξασιν ὡς τὰ μικρὰ παιδιὰ.
 Ὡς εἰς τὴν Βλαχία ἔστειλε νὰ ἔρθουν ἀραμπάδες,
 Νὰ κουβαλήσουν εἰς τὸν Μωριά κανόνια καὶ μπάλαις.
 Καὶ ὅταν ἔβαλε βουλὴν διὰ νὰ καθαλικεύσῃ,
 Ὡ, πόσο πλῆθος τοῦ λαοῦ νὰ τὸν ἐσυντροφεύσῃ.
 Καὶ παρευθὺς ἐκίνησε, μὲ δόξαν καὶ καμάρι,
 Νὰ πάγῃ διὰ τὸν Μωριά, γλίγωρα νὰ τὸν πάρῃ.
 Ἀπὸ τὴν Πόλιν εὐγῃκε, καὶ εἶδε τὸ τόσον ἀλάγι,
 Κ' ἄρχισε τὰ παιγνιδιά του, κί' ἀτός του νὰ γελάῃ.
 Ὁμπρὸς τὰ τούγια ἔβαλε, καὶ ὀπίσω τὴν καθαλά,
 Μικροὶ μεγάλοι ἔκραζαν ὅλοι τὸ ἄλα ἄλα.
 Νὰ πάγῃ καὶ νάρθῃ καὶ τὸν Μωριά νὰ ὀρίσῃ,
 Μὰ οἱ ραγιαδες ἔκραζαν, ὀπίσω μὴν γυρίσῃ.

Ὅτι τοὺς ἐπρόσταξε νὰ φτιάσουνε ταῖς στραταῖς,
 Καὶ ἄλλες στέλλει εἰς τὸν Μωριά, νὰ πᾶν μὲ νιστεράδες.
 Κι ὅπουθε κι ἀπέρναε οἱ κάμποι στολισμένοι,
 Ἀπὸ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἔμειναν ὡσὺν καυμένοι.
 Καὶ τοῦτο νὰ συλλογισθῇ ἄνθρωπος ποῦ ἔχει πράξι,
 Ὁ Βεζίρης π' ὄντας κατεβῇ, τ' ἀσκαῖρι νὰ συναῖξι.
 Διὰ τοῦτο πᾶς ἄνθρωπος νὰ ἡξεύρῃ τὴν αἰτίαν,
 Ὅσῳ τὸ ἀσκαῖρι συνάχθηκε καὶ ἦρθε στὸν Μωρίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὁ Βασιλεὺς κράζει τὸν Καπετᾶν Πασιᾶ.

Κράζει τὸν Καπετᾶν Πασιᾶ, καὶ λέγει τοῦ τοιμά σου,
 Στὴν Τῆνον τ' ὀγλιγορότερον νὰ πᾶς μετ' ἄρματα σου.
 Στὴν Καπετανία νὰ ἐμπῇς μὲ ὅλην τὴν συντροφίαν σου,
 Ἀπόστα σοῦ τὴν ἔφτιασα νὰ δείξης τὴν ἀνδρείαν σου.
 Αὐτ' εἶναι ὅπου ὀνομάζεται ἡ πρώτη ἡ Σουλτάνα,
 Νὰ δώσης μέγαν πόλεμον εἰς τὴν Ἀρμάτα Βενετζιάνα,
 Μ' ἄλλα πενήντα τέσσαρα καλὰ ἀρματωμένα,
 Νὰ τάχῃς στὸ κουμάντο σου ποῦ θέλει τὸ καθένα.
 Καὶ δώδεκα μπαρπαρέσικα νὰ γράφωμεν νὰ ἔρθουν,
 Ὅλα ὅπου βούλειςαι κοντά σου διὰ νὰ τρέχουν.
 Καὶ ὅλα μ' ἐπιμέλιαν καλὰ ὀρδινιασμένα,
 Ἀρματωμένα νὰν' καλὰ μὲ προύτζινα κανόνια.
 Καὶ ὅλην τὴν ἀρμάτα μου σοῦ τὴν ἐπαρδίνω,
 Νὰ πᾶς τ' ὀγλιγορότερο μὲ πόλεμον στὴν Τῆνο.
 Εὐθὺς τὸν ἐπροσκύνησε πάντα στοὺς ὀρισμούς σου,
 Κι ἂν δὲν κάμω τὸ χρέος μου κλίνομαι στοῦ σπαθιοῦ σε.
 Μὲ δόξαν καὶ τιμὴν πολλήν νὰ εὗγῃ ἀπὸ τὸ Ντιβάνι,
 Ὅτι ὁ Βασιλεὺς τὸν ἐνδυσεὺς ὀλόχρυσο καυτάνι.
 Τῶν Μπεϊδῶν ἐμίλησε πῶς ἔχομεν σεφέρι,
 Ἡ γαλιώταις καὶ τὰ κάτεργα νὰ πέρουν τὸ ἀσκαῖρι.

Καὶ τὰ Καράδια ὀρδύνιασε, διὰ νὰ κυσάρουν,
 Καὶ ὅλοι οἱ Λεβαντίνιδες τὴν πάγα τους νὰ πάρουν.
 Κ' εὐθὺς ἐμπαρκαρίστηκε διὰ νὰ ταξειδέψῃ,
 Ὅλ' ἡ Ἀρμάτ' ἀπὸ κοντὰ νὰ τὸν ἐσυντροφέψῃ.
 Μὲ δόξαν καὶ ὑπερηφάνειαν ἀπέρνα ἀπ' τὸ μπογάζι,
 Μὲ ὅλην τὴν ἀρμάτα του στὴν Τένεδον ἀράζει.
 Καὶ μία Γαλιώτα ἔστειλε στὴν Τῆνον μὲ τὴν βία,
 Δίχως νὰ κάμουν πόλεμον νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.
 Ὁ Πρεβεδούρος τὸ λοιπὸν ὅπ' ὤριζε τὴν Τῆνο,
 Τοῦ Καπετᾶν Πασιᾶ ἔστειλε πῶς τὰ κλειδιά δὲν δίνω.
 Ὅτι δὲν ἡξεύρω φανερά τὴν γνώμην ὅπου ἔχει,
 Ὅτι δὲν τὸ ἡξεύρω βέβαια ἂν ἔχωμεν ἀμάχη.
 Καὶ ἡ Γαλιώτ' ἐγύρισε, κ' ἔδωσε τὰ μαντάτα,
 Καὶ παρευθὺς ἐμίσεψε μ' ὅλην του τὴν Ἀρμάτα.
 Ε' πῆγε καὶ ἄραξε στὸ Νησί, διὰ νὰ ξεμπαρκαρῇ,
 Καὶ ἔδωσε τὴν ὀρδινιά ὀγλίγωρα νὰ τὸ πάρῃ.
 Ἡ Γαλιώταις, καὶ τὰ κάτεργα ἔκαναν τὸν ντεσμπάρκου,
 Τὸ κάστρο ἔβαλεν εὐθὺς παντιέρες τοῦ Ἀγίου Μάρκου.
 Εἰς τὸν Καπετᾶν Πασιᾶ ἔστειλε γιὰ νὰ τοῦ ὀμιλήσῃ,
 Τὸ κάστρο νὰ τὸ δώσουνε δίχως νὰ πολεμήσῃ.
 Παρὰ νὰ ἦναι ἐλεύθεροι νὰ μὴν τοὺς ἐσκλαβώσουν,
 Ὡς κι αὐτὸ τὸ πράγματ' αὐτοῖς, ὅλο νὰ τοὺς τὸ δώσουν.
 Οἱ Τοῦρκοι ὀλίγο στέκουνται τὸν λόγον τοὺς νὰ δώσουν,
 Καὶ ὅστερα ἐβουλήθησαν γιὰ νὰ τοὺς ἐσκλαβώσουν.
 Κ' ἔναν Μπέγῃ ἄφησε τὸ κάστρο νὰ φυλάξῃ,
 Καὶ ὅλον τὸν ραγιά γιὰ νὰ τὸν ὑποτάξῃ.
 Τοὺς ἄλλους πέρνει ἀπὸ κοντὰ, κανένα δὲν ἀφίνει,
 Ὅτι ἤθελε πάγει νὰ εὗρῃ, ἀρμάτα τοῦ Δολφίνι.
 Μὰ ὁ Βεζίρης τοῦ ἔγραψε καὶ τῶστειλε φερμανι,
 Ὅτι ἀπὸ τὸν Μωριά παρέκι νὰ μὴν πάγῃ.
 Κάμε τ' ὀγλιγορότερον νὰ ἔρθῃς μὲ τὴν βία,
 Στεριά καὶ πέλαγο νὰ ἐμποῦμεν εἰς τὸν Μωρία.

Νά μὴν μᾶς ἔρθῃ τὸ λοιπὸν κάνένα ἑναντίο,
 Καὶ ἀπὸ κακῇ κυβέρνησιν νὰ χάσωμεν καὶ τὰ δύο.
 Ὅτι ὁ Μωριάς εὐρίσκεται πολλὰ ἀρματωμένος,
 Ὅτ' εἶναι ὅλος ὁ ραγιαῖς στ' ἄρματα μαθημένος.
 Ὅτι ἔχει κάστρια πολλά, κ' εἶναι δυναμωμένα,
 Μὲ πᾶσα χρειαζόμενα, τὰ ἔχει ἀρματωμένα.
 Κ' ἔλα τ' ὀγλιγωρότερον δίχως ὀρδινία μου ἄλλη,
 Στεριά καὶ πέλαγο νὰ κλείσωμεν τ' Ἀνάπλι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ὁ Βεζίρης φθάνει εἰς τὴν Λάρισσαν.

Εἰς τὴν Λάρισα ἀριθάρισε πρὶν τὸ μεσημέρι,
 Τὸ σαλαβάτι του ἔκαμε, ποῦ εὐρέθη τόσ' ἀσκαῖρι.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξεν ὅλους τοὺς Μωραΐταις,
 Ὅπισω νὰ γυρίσουνε νὰ πάρῃ Ἀνατολίταις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

Ὁ Βεζίρης φθάνει εἰς τὴν Θῆβαν.

Εἰς τὴν Θῆβαν ἀριθάρισε, καὶ κράζει τοὺς Πασιάδες,
 Νὰ ἔρθουν τ' ὀγλιγωρότερο νὰ κάμουνι ντουγάδες,
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τ' ἀσκαῖρι νὰ μετρήσῃ,
 Καὶ μετρημὸν δὲν εἶχασιν ὡς τὸ πολὺ μελίσι.
 Τὸ σαλαβάτι του ἔκαμε, καὶ ἄρχισε νὰ στείλῃ,
 Ὅλο τὸ ἀσκαῖρι του νὰ μπουνε εἰς τὸ Ξαμίλι.
 Λοιπὸν τῶρα γροικήσετε, νὰ μάθετε τὸ τέλος,
 Ἄν με βοηθήσῃ ὁ λογισμὸς, ἡ γνῶσις καὶ τὸ μέλος.
 Ὅποιος νὰ μάθῃ τὸ λοιπὸν κ' ἔχει περισσοῦν πόθον,
 Τ' ἀσκαῖρι τοῦ ἀπέρασε κ' ἐμπήκεν εἰς τὴν Κόρθον.
 Νὰ ἦτον τὸ ὀλιγώτερον χιλιάδες πεντακόσιαις,
 Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι βέβαιος τὸ πῶς νὰ ἦτον τόσαις.

Ἄνθρωπος νὰ συλλογιθῇ, καλὰ νὰ τὸ λογιαῖσῃ,
 Εἰς ποία γῇ εὐρίσκεται νερὸ νὰ τοὺς χορτάσῃ.
 Ἡ γῇ πολλὰ ἦτον ἀνδρὸς, καὶ νερὸ δὲν εὐρίσκαν,
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψι τοῦ Ἠλίου στὴν στρατὰν ἀπεδυῆσαν.
 Τόσον πλῆθος τοῦ λαοῦ ποτάμια ἐξεραΐναν,
 Καὶ ἀπὸ τὴν δίψα τὴν πολλὴν στὴν στρατὰν ἀναμέναν.
 Εἰς τὴν Κόρθον ξεύρω τὸ λοιπὸν, πῶς ἐδραζαν σιτάρι,
 Ὅπου τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ψωμί δὲν ἤρρισκε νὰ πάρῃ.
 Καὶ ὅτι ἀριθάρισε στὴν Κόρινθον κουρεύει,
 Στέλνει τ' ὀγλιγωρότερον, καὶ τὰ κλειδιά γυρεύει.
 Ἡ Κόρθο τ' ἀποκρίθηκε, πρῶτα πάρε τ' Ἀνάπλι,
 Καὶ τότε σοῦ τὰ δίνωμεν μὲ χαρὰν μεγάλην.
 Δίχως νὰ γένῃ πόλεμος ἐμεῖς νὰ προδοθοῦμεν,
 Φαίνεται πέρνομε σολδιά, τὸ κάστρο τὸ πουλοῦμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Ἀποκρίσις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὴν Κόρινθον.

Ε'λόγιαζα νὰ ἦσατε κατὰ τὴν προσταγὴν μου,
 Μὰ θέλω τ' ὀγλιγωρότερον ν' ἄρθω μὲ τὸ σπαθί μου.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ βγάλουν μπαταρίαίς,
 Τὴν Κόρθο νὰ τὴν πολεμοῦν ἀπ' ὅλαις ταῖς μερίαίς.
 Ἐξ ἡμέραις τὴν πολεμᾷ, Σαβδάτω κάμνει κβέραν,
 Κι αὐτὸ τὸ κάστρο ἔδαλε τὴν ἀσπρὴν του παντιέραν.
 Καὶ πάτο ἐγύρεψε τοὺς Φράγγγους νὰ γλυτώσῃ,
 Καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἄδικα, ὅλους νὰ τοὺς σκλαδῶσῃ.
 Ν' ἀνοίξῃ ἤθελεν ἡ γῇ, καὶ νὰ τὸν χαντακῶσῃ,
 Ὅντας τὸ πάτο ἔκαμε γιὰ νὰ τοὺς ἐπροδᾶσῃ.
 Ὁ Ἥλιος νὰ εἶχε χαθεῖ, καὶ νὰ φανοῦν τ' ἀστέρια,
 Νὰ δώσῃ τόσους Χριστιανοὺς στ' Ἀγαρηνοῦ τὰ χέρια.
 Στὸν Οὐρανὸν ἀκούονταν, τὸ θρῆνος ποῦ φωνάζαν,
 Οἱ Τούρκοι ὡσὰν τὰ πρόβατα, ποῦ τοὺς διαμοιράζαν.

Ἄλλοι εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἄλλοι νὰ πάν στὴν δύσι,
 Καὶ ἔκλαιαν τὰ ματιά τους, σὰν ἡ κατάκρυα βρύσι.
 Ἀπὸ τὸν ἀναστεναγμὸν, φωτίαν δέλουν καμει,
 Καὶ ἀπὸ τὸ δακρυὰ ὀπόχυναν ἐγίνανταν ποτάμι.
 Ἐπρεπε νὰ τρίμη ἡ γῆ, νὰ κλαῖσι τὰ λιθάρια,
 Πῶς ἀποκεφαλίζανε τὰ ἄξια παλικάρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ο' Βεζίρης ἐκίνησε διὰ τὸ Σλιθερόν Ἀνάπλι.

Ο' Βεζίρης ἔβαλε βουλὴν, στὸ Ἄργος νὰ κατέβη,
 Τὴν τρίτην τὰ ἀπόγειμα στὸν Ἄρμυρὸ κονέδει.
 Καὶ τὴν τετράδην τὴν αὐγὴν, γιὰ ὡς τὸ μεσημέρι,
 Ὅγλιγ' ὠρα κοβαλίσθηκε ὅλο του τὸ ἀσκαῖρι.
 Τὴν ἴδιαν ὥραν ἔβαλε βουλὴν στ' Ἀνάπλι νὰ ζυγώσῃ,
 Καὶ εἰς τὸ παλεόκαστρο ἄρχισε νὰ τεντώσῃ.
 Οἷος ὁ κάμπος γέμωσε ὀκτὰ πολλὰ πασιόνια,
 Ὡς τὸν χειμῶνα τὰ βουνὰ μὲ τὰ πολλὰ τὰ χιῶνια.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τὸν τόπον νὰ μετρήσῃ,
 Ποῦ ναύρῃ τὸ ἀρμόδιον, τ' Ἀνάπλη νὰ ἀποκλείσῃ.
 Τὸν Δραγουμάνον ἔστειλε, στ' Ἀνάπλι μὲ τὴν βία,
 Στὸν Γενεράλῃ μὲ τὸ καλὸ, νὰ δώσῃ τὰ κλειδιά.
 Καὶ ὅτι λογιῆς καπίτουλα, ἐγὼ νὰ τοῦ τὰ πέψω,
 Ἄς κάμῃ, ὅτι χρειάζεται, καὶ ἐγὼ νὰ τ' ἀπογράψω.
 Καὶ κάλλια νὰ τὸ δώσουνε, δίχως νὰ πολεμήσουν,
 Καὶ κάνω τους καπίτουλα, ὅτι λογιῆς δελήσουν.
 Νὰ ἦναι πάντ' ἐλεύθεροι μὲ ὅλο τους τὸ πρᾶγμα,
 Καὶ ἂν δὲν πιστεύουν μετ' αὐτὸ ἐγὼ τοὺς κάνω γράμμα.
 Κί ὡσάν μου φέρουν τὰ κλειδιά, τοὺς κάνω τὸ Φερμάνι,
 Ὅποιος δέλει ἄς σταθῇ, καὶ ὅποιος δέλει ἄς πάνῃ.
 Καὶ νὰ ἦναι πάντ' ἐλεύθερος, διὰ νὰ μὴν πλερώσῃ,
 Σὲ δέκα χρόνους καὶ ἔμπροστά νὰ τὸν ἐχαπαζώσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἀπόκρισις τοῦ Γενεράλη.

Ο' Γενεράλης τ' ἀπεκρίθηκε μὲ πᾶσα ἐλευθερία,
 Πῶς τοῦ Βεζίρη δὲν ἔχω ἐγὼ νὰ τοῦ δώσω κλειδιά.
 Κί ἀνίσως καὶ δέλῃ τὰ κλειδιά, ἄς μου κάμῃ τὴν χάρι,
 Στὸ Παλαμίδι κρέμονται, κί ἄς ἔλθῃ νὰ τὰ πάρῃ.
 Ἄν δέλῃ δίχως ἄργητα νὰ φύγῃ μὲ τὴν βία,
 Χρεῖα δὲν ἔχω παντελῶς νὰ τοῦ δώσω κλειδιά.
 Δὲν ἔχω κάστρο ποταπό, ὡς καθὼς τὸ λογιάζει,
 Μὰ ἔχω κάστρο ξακουστὸ, ὁ κόσμος τὸ θαυμάζει.
 Ἐγὼ κάστρα δυνατὰ, βαλμένα μὲ τὴν τάξι,
 Καὶ ὅποιος ἔλθῃ ἀπὸ κοντὰ, πρέπει νὰ ἀναστενάξῃ.
 Στὸ Παλαμίδι εὐρίσκονται καστέλια παινεμένα,
 Ὅλα μὲ φόσαις μάρμαρα καλὰ ἀρματωμένα.
 Ἐκεῖ οἱ Σκλαδουνοὶ εὐρίσκονται, τὰ ἄξια παλικάρια,
 Κ' ἔχω μορτάρια μπρούτζινα ποῦ ρίχνουν τὰ λιθάρια.
 Κράζει ὅλους τοὺς πρωεστοὺς μπροστάτου μὲ τὴν βία,
 Πῶς ὁ Βεζίρης ἔστειλε νὰ δώσω τὰ κλειδιά.
 Τώρα λοιπὸν χρειάζονται σολδιά καὶ προθυμία,
 Καὶ παλικάρια καλὰ, νὰ στέκουν εἰς τὰ φορτία.
 Μικροὶ μεγάλοι στ' ἄρματα νὰ ἦθε ὀρδυνιασμένοι,
 Ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἶναι κοντὰ, καὶ δὲν μᾶς ἀναμένει.
 Ναι ὅλοι τ' ἀπεκρίθησαν, μὲ θάρρος πρόσταξε μᾶς,
 Καὶ ὅλοι εἴμεσθ' ἔτοιμοι διὰ τὸν Πρίντζιπέ μας.
 Ποτέ μας δὲν εἰλίσφαμεν μὲ πᾶσαν προθυμία,
 Διὰ νὰ δώσωμεν σολδιά, καὶ ὁ, τ' ἔκαμε χρεῖα.
 Καὶ τώρα εἴμεσθ' ἔτοιμοι, καὶ κουμαντάριζε μᾶς,
 Νὰ κάμωμεν ἀνταμοιβὴν κόντρα εἰς τὸν ἐχθρὸν μας.
 Σολδιά ὅσα καὶ ἂν ἔχωμεν νὰ ἦναι εἰς τὴν βουλὴν σου,
 Καὶ ὅλοι μας μὲ τὸ κορμὶ πάντα στὴν προσταγὴν σου.

Ὡς εἶδες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, μὲ πόσῃ προθυμίᾳ,
 Πάντα μας δὲν εἰλείψαμεν, νὰ δώσωμεν σολδιά.
 Καὶ ἄλλο ὃ, τι ἡμπορέσωμεν μὲ ὅλο τὸ ἐδικόν μας,
 Βαθθεῖα στὸν αὐθέντην μας, καὶ κόντρα πὺν ἐχθρόν μας.
 Εἶδ' αὖ τὴν καλὴν σας ὁρεξίν, καὶ πᾶσαν προθυμίαν,
 Θέλω νὰ τὰ γράψω τὸ λοιπὸν ὅλα στὴν Βενετίαν.
 Καὶ ὁ Πρέντζιπες εἶναι καλός, νὰ τὸ ἀνταποδώσῃ,
 Μὲ πᾶσαν δόξαν καὶ τιμὴν νὰ σᾶς τὸ πλερώσῃ.
 Σταθῆτε μὲ καλὴν καρδίᾳ, καὶ μὲ πολὺ κοράγιο,
 Καὶ ὅλοι σας μὲ τὰ ἄρματα, νὰ ῥηθε, στὸ μουράγιο.
 Μικροὶ μεγάλοι στ' ἄρματα, ὡς τὰ μικρὰ παιδιὰ,
 Ὅλοι μας μὲ τὴν προθυμίαν ἀπάνω στὰ φορτία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Θυμότης τοῦ Βεζίρη.

Καὶ ὁ Βεζίρης ὡς ἔλαβεν ἐπίσω τὰ μαντάτα,
 Ἔστειλε παρευθὺς νὰ ἔλθῃ τὰ ἄρματα.
 Καὶ ὅλος ἐθυμώθηκε κόντρα στὸν Γενεράλη,
 Καὶ ὅλος ἀναστέναζε καὶ κράτιε τὸ κεφάλι.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ κόψῃ τὸ κανάλι,
 Νερὸ νὰ μὴν ἐρπαίνει πλιὸ, στὸ ἔρημο τ' Ἀνάπλι.
 Ὅτι ἐξεφανήκανε στὸν κάμπο περπατῶντας,
 Στ' Ἀνάπλι κοντοζύγωναν μ' ἄλογα πηλαλῶντας.
 Εὐθὺς τὸ κάστρο ἄρχισε μὲ πᾶσα λογῆς κανόνια,
 Κ' οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὸν φόβον τοὺς ἔχαναν τὰ φακιόλια.
 Ὅλα τὰ κάστρα ἄρχισαν, καὶ ὅλαις ἢ μπαταρίαις,
 Καὶ πόλεμον ἐδώσανε ἀπ' ὅλας ταῖς μερίαις.
 Κ' οἱ Τούρκοι ἐτραδικτήκανε ὀπίσω στὸ κρουνέρι,
 Ὅλοι πεζοὶ μετ' ἄλογα, κρατῶντάς τα στὸ χέρι.
 Βουλ' εἶχαν οἱ Ἀγαρνηοὶ τὴν στρατὸν νὰ περᾶσουν,
 Τὸ Παλαμίδι ἀπὸ κοντὰ γλίγωρα νὰ τὸ πιάσουν.

Τὴν πέφτην τὸ ἀπόγευμα εὐγῆκαν σκουραρία,
 Τόσων πλήθος καὶ ἄλογα, μαζί καὶ φανταρία.
 Ρομιόπουλα εὐγῆκασιν ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
 Ἐξήντα ἦταν ὅλα τοὺς, καὶ εἶχανε μπαντιέραν.
 Κ' οἱ Τούρκοι πλήθος ἔτρεξαν καὶ τάβαλαν στὴν μέσῃ,
 Ποσῶς δὲν ἦταν βολετὸ κἀνένα νὰ γλυτώσῃ.
 Καὶ ὅλα ἐσυναχθήκαν καὶ πίασαν μίαν πέτραν,
 Καὶ ἄλλην ἐλπίδα δὲν εἶχαν, παρὰ εἰς στὴν μπαντιέραν.
 Ἡ Παναγία ἦτανε, σ' αὐτὴ ζωγραφισμένη,
 Καὶ αὐτὴν ἐπερικάλειαν νὰ γλύσσου οἱ καυμένοι.
 Καὶ παρευθὺς ἀρχήνισε τὸ κάστρο τοῦ Ντολφίνη,
 Μὲ τὰ κανόνια τὰ πολλὰ τοὺς Τούρκους δὲν ἀφίνει.
 Μὲ θαῦμα ἐκεῖνα ἐγλύτωσαν ἀνάμεσα στοὺς Τούρκους,
 Ὅσ' ἄν τ' ἀρνία τὰ μικρὰ ἀνάμεσα στοὺς λύκους.
 Παρὰ δύο ἐμείνασι σταῖς πέτραις ἦταν κρυμμένα,
 Κ' αὐτὰ οἱ Τούρκοι ταύρηκαν, κ' ἐπῆραν σκλαβωμένα.
 Ἀπὸ βραδὺς ἐκάμανε οἱ Τούρκοι ὀρδινία,
 Παρασκευὴ ξημέρωσε στὸ κάστρο μπαταρία.
 Τὸ Παλαμίδι ἄρχισε νὰ τὸ κανονιτζάρη,
 Καὶ γνώμην εἶχε ὁ τύραννος, γλίγωρα νὰ τὸ πάρῃ.
 Σιγούρο τὸ εἶχε ὁ Ἀγαρνηός, ὅτ' ἔταξε μεγάλα,
 Διὰ νὰ δώσῃ χάρισμα τοῦ κολονέλου Σάλα.
 Φραντζέζος ἦτον τὸ σκυλί, καὶ δίδουλος στὴν γυνῶσι,
 Τ' Ἀνάπλι τὸ περίφημο νὰ τὸ κατασκληρώσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ὁ Σάλας στέλλει τὸν Ἀγιουτάντε του εἰς τὴν Ἐγριπον
 μὲ ὅλα τὰ ντεσένια τοῦ Παλαμιديوῦ.

Τὸν Ἀγιουτάντε του ἔστειλε στὴν Ἐγριπον κ' ἐπῆγε,
 Τὸν Γενεράλ ἐγέλασε, καὶ τοῦ εἶπε πῶς ἐφῶγε.

Τὰ ντεσένια τοῦ Παλαμίδιοῦ, τοῦ τάδωσε κοντά του
 Για νὰ τὰ δείξῃ τοῦ Πασιᾶ, νάχῃ τὸ χάρισμά του.
 Καὶ τοῦ Πασιᾶ ὠμίλησε, ἀφέντῃ Σέλεις ξεύρει,
 Τὸ Παλαμίδι εὐρίσκεται στ' ἀφέντῃ μου τὸ χέρι.
 Τὸ Παλαμίδι δύσκολα, νὰ πάρῃς μ' εὐκολία,
 "Αὐ ὁ Σάλας αὐθέντῃς μου δὲν κάμῃ προδοσία.
 Ἐ'χει καστέλια μάρμαρο, καὶ φόσαις ἀπὸ τὸ ἴδιο,
 Ὃποῦ ἐκεῖ ἐξοδιάστηκε τῆς Βενετιάς τὸ βίο.
 Ἢ φόσαις ἐφτιάσθηκαν φόρτζα μὲ τὰ σκαρπέλα,
 Μπαρούτῃ τὰ ἐγέμιζαν τῆς μίνας τὰ φουρνέλα.
 Τὸ Παλαμίδι εὐρίσκεται ὅλο του μία πέτρα,
 Καὶ χώμα δὲν εὐρίσκεται νὰ κάμῃ παραπέτα.
 Ἢ μίναις τοῦ Παλαμίδιοῦ πολλὰ εἶναι ξακουσμέναις.
 "Ολαις μὲ τὸ μάρμαρο πιδέξια εἶναι κτισμέναις.
 Διὰ τοῦτο δὲν εὐρίσκεται, ἀνατολὴ καὶ δύσι,
 "Αὐθρῶπος νὰ εὐρεθῇ ταῖς μίναις νὰ γυρίσῃ.
 Ἐγὼ τὸ ἡξεύρω τὸ λοιπὸν τὴν ὥραν ποῦ ἀρχίσαν,
 Ὃσον ὅποῦ ἐφτιάσθηκαν, καὶ ἐτελειωθῇσαν.
 Κ' ἡξεύρω τὰ σκερέτα τους τί ἔχει τὸ καθένα,
 Διὰ τοῦτο μοῦ παράδωσεν ὅλα του τὰ ντεσένια.
 Κάμε τ' ὀγλιγωρότερον νὰ στείλετε ἀσκαῖρι,
 Τὸ Παλαμίδι νάχετε τοῦτο τὸ καλοκαῖρι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Εὐχαρίστησις τοῦ Πασιᾶ πρὸς τὸν Ἀγιουτάντε τοῦ Σάλα.

Ἄν ἦναι ἀλήθεια τὸ λοιπὸν τὰ λόγια ποῦ μοῦ λέγεις,
 Ἀπὸ τὴν βασιλεία χάρισμα νὰ ἔχῃς ὃ, τι Σέλεις.
 Καὶ γράφαι τοῦ αὐθέντῃ σου νὰ γίνεταί χαζίρι,
 Πῶς ἀσκαῖρια στέλνομεν πολλὰ, μαζὶ μὲ τὸν Βεζίρη.
 Ὡς ἐγνωρίστηκε καλὰ, Ἰούνιον τὸν μῆνα,
 "Οντας οἱ Τῦρκοι ἔφθασαν, ὁ Σάλας εἶχεν ἄδεια τὴν μίνα.

Οἱ Τοῦρκοι ἤρχονταν σὰν τυφλοὶ νὰ δώσουν τὸ ρεσάλτο,
 Καὶ ἤθελε γυρίσουνε ὅλοι τους ἄνω κάτω.
 Πολὺ κακὸ τοὺς ἔκαμεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 "Οτι ὅλοι τῶς ἔπρεπε νὰ πᾶν εἰς τὸν αἶρα,
 Οἱ Τοῦρκοι νὰ τοῦ εὐχαριστοῦν χάρισματα μεγάλα,
 Καὶ οἱ Χριστιανοὶ νὰ λέγουσιν ἀνάθεμα τὸν Σάλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Πόλεμος Τοιρκῶν μὲ τοὺς Χριστιανούς.

Τὸν Ἀγιουτάντε τοῦ ἔκαμεν πρῶτον εἰς τὰ μουρτάρια,
 Καὶ νὰ τὸν ἐδουλεύουσι καὶ ἄλλα παλικάρια.
 Πρῶτον τὸν ἐκάμασι γιὰ νὰ μὴν δουλεύῃ,
 Τοῦ ἔδωσαν κί ἄλογο καλὸ διὰ νὰ καθαλλικεύῃ.
 Καὶ σαβδάτο ἄρχισε ταῖς μπόμπαις νὰ προδάρῃ,
 Στοῦ Πρέντζιπε τὸ μαγαζὶ ποῦ ἦτονε τὸ στάρι.
 Εἰς τὰ δεπόζιτα ἔρριχνε ταῖς μπόμπαις μὲ τὴν βίαν,
 Διὰ νὰ εὖρῃ τὴν μονετζιὸν νὰ πιάσουνε φωτίαν.
 Καὶ ἀπὸ τὸν Σάλα λόγιαζαν τὴν μίναν γιομισμένην,
 Καὶ στέκουνταν στὸν πόλεμον ὥσαν ἀνδρειωμένοι.
 Τὴν Κυριακὴν πολλῇ βοῇ ἤρχονταν ἅλα, ἅλα,
 Οἱ σκλαβοῦνοι ἐτραδίχθηκαν στὸ κάστρο στὴν ταναλία.
 Καὶ οἱ Τοῦρκοι μὲ τὸν θυμὸν ἤρθαν ὡς μὲς στὴν φόσα,
 Καὶ οἱ Χριστιανοὶ μὲ πῆλεμο κορμιὰ τὴν ἐγεμῶσα.
 Καὶ παρευθὺς ἐδράμασι στὴν μίνα μὲ φωτίαν,
 Καὶ ὡς τὴν εὖραν ἄδεια ἐγύρισαν μὲ βίαν.
 Στοῦ Γενεράλῃ ἔστειλαν εὐθὺς νὰ ἰδοῦνε τί ὀρίζεῖ,
 Οἱ Τοῦρκοι ὀγλιγωρὰ ἔβαλαν ἀπάνω μετερίζι.
 Μέρα καὶ νύκτα πολεμοῦν δίχως νὰ κλείσουν μάτι,
 Καὶ πᾶσα βραδὺ ἔφευγαν, τοῦ Σάλα οἱ σολδάτοι.
 Ἀνθρώπος ἐκατὸ χρονῶν κανεῖς δὲν τὸ θυμάται,
 Μέραν καὶ νύκτα πόλεμος, κανεῖς νὰ μὴν κοιμᾶται.

Καὶ τὴν δευτέραν τὴν αὐγὴν μὲ φούρια τοῦ Βεζίρη,
 Οἱ σκοτωμένοι ἔπευταν σταῖς πέτραις σάν οἱ χοῖροι.
 Κί ὀπίσω τοὺς ἐμάζωναν Πασιάδες μὲ σπαθία,
 Καὶ μέσα στὴν φόσα ἔτρεχα νὰ πέσουν μὲ τὴν βία.
 Καὶ τίποτες δὲν ἔκαναν, ὅλοι ἐκεῖ ρεστάρουν,
 Ὁ Βεζίρης θυμώθηκε πῶς δὲν μποροῦν νὰ τὸ πάρουν.
 Τὸ Παλαμίδι ὡς ἦτον δυνατὸ μὴν εἶχε προδοσία,
 Ποτέ του δὲν τὸ ἔπερνε νάλθη ὅλ' ἡ Τουρκία.
 Μὰ ὁ προδότης ἦτανε, ὅπου τὸ κουμαντάρει,
 Πῶς ἦτανε τὸ βολετὸ Τούρκος νὰ μὴν τὸ πάρη;
 Τὴν τρίτην ἐριδάρησε τοῦ Τούρκου ἡ ἀρμάτα,
 Τ' Ἀνάπλι νὰ φοδῆσουνε γιὰ νὰ δοθῇ μὲ πάτα.
 Ἀπὸ τοὺς μύλους ἄρχισε νὰ κάμῃ τὸ κορδῶνι,
 Στὸν Μαραθῶνα τόκλεισε κανεῖς νὰ μὴν γλυτώνη.
 Κάτεργα εἴκοσι τέσσαρα, καράδια ἐξῆντα δύο,
 Γαλιώταις ἦτανε πολλαῖς ποῦ φυλαγαν τριγύρω.
 Στεριά πελάγου τὸ ἔκλεισε καὶ τὸ ἔβαλε εἰς τὴν μέσην,
 Ἀδύνατε ἦτον τὸ λοιπὸν τ' Ἀνάπλι νὰ γλυτώσῃ.
 Ρ' ωμιόπουλα ἔβαλαν βουλὴν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Στὸ μετερίζι τῶν Τουρκῶν νὰ πάρουν τὴν παντιέρα.
 Καὶ παρευθὺς ἐσάλπισαν ἔξω μὲ τὰ σκεπέτα,
 Κί ὁ Σάλας ἔρριξε κοντὰ κανόνι μὲ σακέτα.
 Ἐλάβωσε πολλ' ἀπ' αὐτά, κ' ἐσκότωσε στὸν τόπον,
 Καὶ τὴν ἀφορμὴ τοῦ κακοῦ τὴν ἔρριξε στὸν κάπου.
 Ο' Καπετάνιος μὲ θυμὸν ἐφώναξε μεγάλη,
 Διὰ ταῦτα τοῦ ἐχάρισε τὸν Κολονέλο Σάλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἐπιβουλὴ τοῦ Σάλα.

Τὴν τετράδην ἐξημέρωσαν οἱ Τούρκοι μπαταρίαν,
 Τὸ Παλαμίδι ἔδερναν μετὰ μεγάλῃν βίαν.

Τὰ κάστρα τοῦ Παλαμιδιοῦ κανόνια μὲ τὴν μπαλά,
 Τὴν μπαταρία τῶν Τουρκῶν ἐχάλασαν μεγάλα.
 Ο' Σάλας ποῦ ἦτον δίβουλος πῶς εἶχε νὰ λογιᾶσῃ;
 Τρέχει στ' Ἀνάπλι γλίγωρα τὸν Γενεράλη νὰ γελάσῃ.
 Μὲ τραδιμέντο τοῦ ἔδωσε τὴν φόρμα στὰ φορτία,
 Γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ θέλημα νὰ φτιάσουν τὰ καρφία.
 Ὁρδίνιασε καὶ ἔκαμαν, καρφία διὰ κανόνια,
 Ποῦ νάχῃ τὸ ἀνάθεμα ζωῆ του τὴν αἰώνια.
 Καὶ παρευθὺς τὰ ἔκαμεν ἀτζάλινα βαμμένα,
 Ὅπου νὰ μὴν χαλῶν ποτέ, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα.
 Τὸ μεσημέρι ἔδραμεν ὡς μανιωμένο φίδι,
 Καὶ μὲ τὴν κάφι τοῦ Ἡλιοῦ τρέχει στὸ Παλαμίδι.
 Καὶ ἄρχισε μὲ τὴν σπουδὴν κανόνια νὰ καρφώσῃ,
 Ὅτι εἶχε γνώμην τὸ σκυλί τὸ κάστρο νὰ προδώσῃ.
 Κί ἄρχισε καὶ ἐκάρφωσε τὰ μουρτάρια,
 Ὅπου στοὺς Τούρκους ἔκανον τὸ θρήνος μὲ λιθάρια.
 Εἰς τ' ἄλλα κάστρα ἔστειλε τοῦ Κολονέλ Ζιλιάδην,
 Καὶ πλέον ἔτερα καρφία, νὰ μὴν ἰδοῦν οἱ σολδάδοι.
 Κάμε τ' ὀγλιγωρότερο μετὰ τὸ μπουλετί μου,
 Ὅτι εἶμαι σὲ περίκουλο νὰ χάσω τὴν τιμὴν μου.
 Καὶ ὁ Ζιλιάδης ἐκάρφωσε κανόνια ποῦ κἄναν χρεία,
 Ὅπου ἐκεῖνα ἐχάλαγαν Τούρκου τὴν μπαταρία.
 Καὶ τὴν πέφτην τὴν αὐγὴν ἐπήγασιν ὅλοι οἱ ὀφιτζάλοι,
 Καὶ μεμοριαλί ἔδωσαν ὀμπρὸς στὸν Γενεράλη.
 Πρέπει κ' ἐμεῖς νὰ ἡξεύρωμεν σάν τ' εἶναι ἡ αἰτία,
 Ἄν ἔχωμεν ν' ἀφίσωμεν ὅλα μας τὰ φορτία.
 Καὶ ἔπρεπε τὴν εἰδῆσιν νὰ δώσῃς στὸν καθένα,
 Κανόνια καὶ μουρτάρια, γιὰτ' εἶναι καρφωμένα;
 Κ' εὐθὺς ἐκακοφάνηκε πολλὰ τοῦ Γενεράλη,
 Καὶ ἔστειλε καὶ τὸν ἔπιασε μὲ ὀρδινὰ μεγάλη.
 Καὶ παρευθὺς τὸν ἔπιασαν σκλαβοῦνοι καὶ σολδάδοι,
 Τὸν Σάλα αὐτὸν τὸν ῥέμπελο, αὐτάμα μὲ τὸν Ζιλιάδην.

Καὶ παρευθὺς τὸν ἔσωσεν ἡ ἀδικία ἡ μεγάλη,
Τὰ παλικάρια ποῦ ἐσκότωσε τοῦ Καπετανίου Πάλη.
Καὶ ὄντας τὸν ἐκατέδασαν ἀπὸ τὸ Παλαμίδι,
Ὁ Γενεράλης παρευθὺς τὴν ὀρδινία δίδει.

Τὸν Σάλα αὐτὸν τὸν ἔδωσε τοῦ Καπετανίου Πάλη,
καὶ τὸν Ζιλάδῃ ἔστειλε νὰ πάγῃ στοὺς Καστέλι.
Ὁ Σάλας ἀπὸ τῆς Τούρκους λόγιαζε νὰ λάβῃ τὴν τιμὴν τῆς,
Μὰ οἱ Ῥωμαῖοι τὸν κάμασι λιανὰ ὥσαν τ' αὐτί του.

Καὶ ὁ Ζιλάδης ἔδειξε τὸ μπουλετί τοῦ Σάλα,
Καὶ δικαίωμα εἶχε πολλὰ καὶ ἔκραξε μεγάλα.
Ὅπου τοῦ ἔγραφε στοὺς μπουλετί, εὐθὺς νὰ τὰ καρφώσῃ,
Καὶ ν' ἄρθῃ τ' ὀγλίγωρότερον γιὰ νὰ τὸν ἀνταμώσῃ.

Τὴν πέφτην τὸ ἀπόγευμα τοῦ Ἀναπλίου οἱ Ὀρῆνοι,
Ὅπου οἱ Τούρκοι ἔπιασαν γραφάδες τοῦ Ντολφίνη.

Ὅπου σ' Ἀνάπλι ἔγραψε μὲ βίαν τοῦ Γενεράλη,
Πῶς τοῦ πελάγου ἔρχομαι μὲ δύναμιν μεγάλην.

Καὶ στάσου μὲ καλὴν καρδίαν, πολέμα μὲ τὰ Σάρρος,
Καὶ ἔχω ἐλπίδα στὸν Θεὸν νὰ φύγῃ σὰν στοὺς Ἄργους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Μάνητα τοῦ Βεζίρη διὰ ταῖς Γραφάδες.

Καὶ ὁ Βεζίρης μὲ θυμὸ σὰν εἶδε ταῖς γραφάδες,
Ἐστειλε τ' ὀγλίγωρότερον καὶ κράζει τοὺς Πασιάδες.

Τὸν Δραγουμάνον ἔβαλε νὰ ταῖς ξαναδιαδάσῃ,
Στὰ γυνάτα ἐστάθηντε καὶ βαρυναστυνάξῃ.

Γιὰ ἴδωτε Πασιάδες τὸ σκυλί, νὰ γράφῃ τόσον ἀλτήρη,
Δὲν ἐφοβήθηκε οὐδὲν ἀρμάτα τοῦ Βεζίρη.

Στέλνει τοῦ Καπετάν Πασιά ὀγλίγωρα τὰ μαντάτα,
Πῶς ὁ Ντολφίνης ἔρχεται μὲ δυνατὴν ἀρμάτα.

Καὶ εὐγαλε ἀνθρώπους γλίγωρα, νὰ πάρωμεν τὸ κάστρο,
Ὅτι τοῦ πελάγου ἔρχεται μὲ δυνατό φουσατό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

Συμβουλὴ καὶ Διαλαλισμὸς τοῦ Βεζίρη.

Παρασκευὴ ἦτον ὀλιβερὴ συμβούλιο τοῦ Βεζίρη,
Ὀλονυχτὴς νὰ εὐρεθῇ τ' ἀσκαῖρι τοῦ χαζίρι.

Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε διὰ νὰ κονσουλτάρουν,
Τὸ Παλαμίδι ἀπὸ σπαθιοῦ γλίγωρα νὰ τὸ πάρουν.

Διαλαλισμὸς εὐθὺς ἔβαλε μὲ ὀρδινία μεγάλην,
Στὸ Παλαμίδι νὰ εὐρεθῶν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.

Ὅλοι χαζίρι γίνεσθε στὸ κάστρο νὰ εὐρεθῆτε,

Ἡ τὰ κλειδιά νὰ φέρετε, ἢ ὅλοι νὰ χαθῆτε.

Καὶ τοὺς Πασιάδες ἔστειλεν ὀπίσω ἀπὸ τ' ἀσκαῖρι,

Καβαλλάρειοι νὰ εὐρεθῶν μὲ τὰ σπαθία στὸ χέρι.

Καὶ ὅσοι δὲν πάγουσι μπροστὰ, καὶ νὰ στραφῶν ὀπίσω.

Κόψετε τὰ κεφάλια του, καὶ νὰ σᾶς ἐντιμῶσω.

Καὶ τὸ Σαββάτο τὴν αὐγὴν νὰ δώσετε ρεσάλτο,

Στὸ Παλαμίδι ἀπὸ σπαθιοῦ δίχως κανένα πάτο.

Καὶ μὴν φοβᾶσθε τίποτες, νὰ ἡξέυρετε ἀπὸ ἐμένα,

Ὅτι τὰ κανόνια τοῦ Παλαμιδιοῦ εἶναι ὅλα καρφωμένα.

Ἡ ἀρμάτα ἐξεμπαρκάρισε τὸ ταχύ στὸν Μαραθῶνα,

Τόσο ἀσκαῖρι δὲν ἐσυνάχθηκε ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα.

Καρπαι καὶ ράχαις τ' Ἀναπλιοῦ, σὰν σύγνεφα μαυρίζουν,

Ἡ Γῆ δὲν τοὺς ἐχώρει διὰ νὰ περαπατήσουν.

Καὶ ὀλημέρα πολέμου, καὶ τίποτες δὲν κάνουν,

Πρέπει ὅλοι τοὺς στὸν πόλεμον ἐκεῖ νὰ ἀπεθάνουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Ὁμιλία τοῦ Ἀγιουτάντε μὲ τὸν Βεζίρη.

Καὶ ὁ τραδιτόρος ἔδραμε κ' ἐπῆγε στοῦ Βεζίρη,

Καὶ λέγει του, τί πολεμᾷς, καὶ χάνεις τόσο ἀσκαῖρι;

Δὲν εἶναι κάστρο ποταπά, ὡς καθὼς τὰ λογιάζεις,
 Μὰ εἶναι κάστρο φοβερά τ' ἀσκαίρι σου νὰ χάσης.
 Τὸ τρίτε ἑνομάζεται τὸ κάστρο στήν τανάλια,
 Ἐκεῖ Σκλαδούνοι πολεμοῦν τὰ ἄξια παλικάρια.
 Τὰ κάστρο ὅπου πολεμοῦν εἶναι ὅλα μινάδα,
 Κ' ἐγὼ τὰς μίνας τους νὰ βρῶ τούτην τὴν ἐβδομάδα.
 Ὅλο τ' ἀσκαίρι στ' ἄρματα νὰ κάμνουν τὸ ρεσάλτο,
 Κ' οἱ μιναδόροι ρεστάρουσι στὸ κάστρον ἀποκάτω,
 Καὶ ἂν δὲν τοὺς εὐρὸς ἔταξα, εἶμαι στήν προσταγήν σου,
 Καὶ δίνω τὸ κεφάλι μου νὰ ἦναι στὸ σπαθί σου.
 Μὲ τὴν ζωὴν μου ὑπόσχομαι, καὶ κάνω τέτοιο πάτο,
 Ὅτι ἡ μίνα νὰ βρεθῇ πρὶν ἔλθῃ τὸ Σαβδάτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Ἀποκρίσις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὸν Ἀγιουτάντε τοῦ Σάλα.

Ἄν τὸ αὐτὸ ἐπιχειρισθῇς νὰ κάμῃς μὲ τὴν βίαν,
 Νὰ ἔχῃς χάρισμα καὶ τιμὴν, ἀπὸ τὴν βασιλείαν.
 Καὶ ἀπὸ ἐμένα χάρισμα ὅ,τι νὰ μοῦ ζητήσης,
 Μὰ κάμε τ' ὀγλιγωρότερον τὴν μίναν νὰ γυρίσης.
 Καὶ τὸ Σαβδάτο τὴν αὐγὴν δίδει φωτιά στήν μίναν,
 Κ' ἐγύρισαν τοὺς Χριστιανοὺς ὀλίγοι ἀνεμείναν.
 Στήν μίναν ἔδωσαν φωτιά, ὅπου ἦτον στήν τανάλια,
 Κ' ἐγύρισε τοὺς Χριστιανοὺς τὰ ἄξια παλικάρια.
 Τὸ Παλαμίδι ἔβαλε τὴν ἄσπρη του παντιέρα,
 Καὶ οἱ Ἀγαρῆνοὶ ἐφώναζαν ἀπάνω εἰς τὸν αέρα.
 Ἡμεῖς ὀρδινίαν ἔχομεν, μὲ τὸ σπαθί νὰμποῦμεν,
 Καὶ αἷμα τὸ Ῥωμαϊκὸ σὰν λύκοι νὰ τὸ ποιοῦμεν.
 Ὅτι αὐτ' ἦταν οἱ ἐχθροὶ στοὺν Μουσουλμάν οἱ λύκοι,
 Στὸ Παλαμίδι ἔστεκαν σὰν μανιωμένοι λύκοι.
 Τὸν Μουαμέτη ὕδριζαν, μαζὶ καὶ τὸν Βεζίρη,
 Τώρα ποῦ βλέπουν τὸ σπαθί νὰ γένουνται χαζίρι.

Νὰ κόψουν τὰ κεφάλια τους, νὰ πεύτουν τὰ κορμιά τους,
 Σήμερα νὰ χωρίζονται μανάδες τὰ παιδιά τους.
 Οἱ Φράγγοι εἶχαν δίκαιο νὰ στέκουν ἀνδρειωμένα,
 Ὅτι ποτὲ δὲν ἔλαβαν χρεῖαν ἀπὸ ἐμένα.
 Ο' Πάλης ἦτον τὸ σκυλί μὲ τοὺς Ἀρδανητάδες,
 Ὅπου ἦτον τοῦ Βασιλέα μας παντοτεινοὶ ραγιάδες.
 Ο' ποῦ στοὺν πόλεμον ἔστεκαν, σὰν ἄξια παλικάρια,
 Καὶ σήμερα τοὺς θεωρεῖς, κορμιά δίχως κεφάλια.
 Κ' εὐθύς στ' Ἀνάπλι ἐφθασε φουσατό σὰν μελίσσι,
 Ὁ τύραννος ποῦ τὸ σύναξε ἀνατολὴ καὶ δύσι.
 Ἡ γῆ τὸ πέλαγο ἐπηξέ ἀπὸ ταῖς μπαντιέραῖς,
 Καὶ ἡ φωναῖς ἀκούοντο ἀπάνου εἰς τοὺς δέρες.
 Τ' Ἀνάπλι περικύκλωσαν ὅλο τρωγύρου λέγω,
 Νὰ μὴν γλυτοῖσῃ μιὰ ψυχὴ, νὰ πάγῃ νὰ δώσῃ λόγο.
 Πῶς τὸ Ἀνάπλι ἐβούλιαξε μὲ ὅλο του τ' ἀσκαίρι,
 Σήμερα ἐπαρὰδόθηκε στ' Ἀγαρηνοῦ τὸ χέρι.
 Ποῖος ἔχει νοῦν καὶ λογισμόν νὰ βλέπῃ τὸ ἀσκαίρι,
 Ὅλοι μέσα εἰς τὸ γιαλὸ μὲ τὰ σπαθιά στὸ χέρι.
 Καὶ ἄλλο δὲν ἐφαίνονταν κεφάλια καὶ σπαθία,
 Μέσα στ' Ἀνάπλι ἔτρεχαν νὰ ἔμπουν μὲ τὴν βία.
 Δὲν ἐφοδοῦντο τὸ λοιπὸν διὰ νὰ μὴν πνιγοῦνε,
 Μὰ ἔτρεχαν μὲ τὴν σπουδὴν στ' Ἀνάπλι γιὰ νὰμποῦνε.
 Τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἔμπηκαν στ' Ἀνάπλι μὲ τὴν βία,
 Τότε νὰ ἰδῇς πῶς ἄρπαζαν γυναῖκας καὶ παιδιά.
 Τὸ μεσημέρι ἐμπήκασι ἐννιά τοῦ Ἰουλίου,
 Ὁ θρόνος καὶ ἡ σκλαβιά τοῦ περιφήμου Ἀναπλίου.
 Σαβδάτο ἡμέρα ἐπάρθηκε ἦτον κοντὰ τὸ γέμα,
 Ποῦ μέσα στ' Ἀνάπλι ἔτρεχε σὰν ποτάμι τὸ αἷμα.
 Τότε νὰ ἰδῇς τόσα κορμιά τῶν Χριστιανῶν κορμμένα,
 Καὶ νὰ μὴν ἐγνωρίζονται στὸ αἷμα κυλιμένα.
 Ὅσαις γυναῖκες καὶ παιδιά εὗρισκοντο στὸ κάστρο,
 Τὸ πρόσωπόν τους ἔγεινε σὰν τὸ κερὶ τὸ ἄσπρο.

Ἀπὸ τὸν φόβον τὸν πολὺν ἔτρεμεν ἡ καρδιά τους,
 Καὶ ἄρπαζαν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τους.
 Τὸν Γενεράλη ἐθώρηγα νὰ τρέμη σὰν τὸ ψάρι,
 Ὅντας τὸ εὐγάζουν ζωντανὸ μέσα ἀπὸ τὸ βιβάρι.
 Καὶ μὲ πολλὴν μανιότητά ἐρρίξε τὸ σπαθί του,
 Στὴν Ἐκκλησίαν ἔμπηκε νὰ εἰπῇ τὴν προσευχήν του.
 Καὶ ἀπομέσα τὸν εὐγαλαν οἱ σκύλοι Γιανιτζάροι,
 Καὶ μιὰ σπαθιά τοῦ εἶχασιν εἰς τὸ δεξιὸν χέρι.
 Μαντάμαις εὐγαλαν πολλαῖς κί αὐτὸν τὸν Καστελάνο,
 Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ποῦ ἦταν στὸ κάστρο ἀπάνω.
 Καὶ ὅλοι οἱ Τούρκοι ἀνέδθηκαν στὸ κάστρο σὰν ξευτέρια,
 Μὲ τὰ σπαθία ξεγυμνωτὰ π' ἐδάσταγαν στὰ χέρια.
 Καὶ τότες ὅλος ὁ λαὸς, μίαν βολὴν φωνάζουν.
 Καὶ ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς καρδιάς νὰ βαρυνασθενάζουν.
 Νὰ βλέπουν τὰ παιδιά τους ἀνάμεσα στοὺς Τούρκους,
 Ὅσάν τ' ἀρνία τὰ μικρὰ ἀνάμεσα στοὺς λύκους.
 Ἄλλος τὴν μάνναν ἔπερε, κί ἄλλος τὴν θυγατέραν,
 Ὁ οὐρανὸς σκοτίνιασαι ἐκείνην τὴν ἡμέραν.
 Ὁ Θεέ μου σκοτίνιασαι τοῦ Ἡλίου τοῖς ἀκτῖνες,
 Νὰ μὴν θωροῦν πῶς ἄρπασαν ταῖς νέαις κορασίδες,
 Ἀπὸ τὸ θρῆνος, τὸ πολὺ, καὶ τὸ πολὺ τὸ αἷμα.
 Ὁ Ἥλιος ἐκοκκίνισεν ἀνάμεσα τὸ γέμα.
 Ὁ φρίξον, φρίξε οὐρανὸ ἀστερία καὶ ἡ σελήνη!
 Τ' Ἀνάπλι τὸ περίφημο μία ὥρα πῶς ἐγέννη.
 Τὸ πῶς ἐξεχωρίζοντο μαννάδες, θυγατέρες,
 Καὶ τὰ παιδιά τὰ μικρὰ δὲν εἶδαν τοὺς Πατέρες.
 Ἡ κορασίδες ἡ εὐμορφαις, ὅπου ἦταν φυλαμμέναις,
 Καὶ σήμερα ταῖς θεωρεῖς, γυμναῖς καὶ σκλαβωμέναις.
 Ὁ ποῦ ποτὲ δὲν, εὐγαιναι μὴτε στὸ παραθύρι,
 Τώρα ξυπόλιταις περπατοῦν στὴν τέντα τοῦ Βεζίρη.
 Ὁ Θεέ μου δὲς τοὺς ὑπομονήν, κάμε δικαίαν κρίσι,
 Τὸ θρῆνος ὅπου ἔκαμαν, τοὺς Τούρκους νὰ γυρίσῃ.

Πῶς τοὺς ἐδιαμοιράσθησαν σ' ἀνατολὴ καὶ δύσι,
 Νὰ βλέπης μάτια Χριστιανῶν νὰ τρέχουν σὰν ἡ βρύσι.
 Νὰ βλέπης τὰ μικρὰ παιδιά, σταῖς στραταῖς περπατοῦσαν,
 Οἱ Τούρκοι μὲ τὰ πόδια τους πῶς τὰ τζαλοπατοῦσαν,
 Ἡ μάνναις νὰ φλογίζονται, νὰ καίγεται ἡ καρδιά τους,
 Νὰ ἀρπάζουν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιάν τους.
 Τοὺς Ἀρχοντας καὶ Ἱερεῖς σὰν καταφρονεμένους,
 Νὰ τοὺς ἐσέρνουν στὸ γιαλὸ ὥς τὸν λαϊκὸν πνιμένους,
 Τὸ πέλαιγο στρατὰ ἔκαμαν, τοὺς σκλάβους νὰ περνοῦνε,
 Ὅλους ὥς τὸ λαϊκὸ στὴν θάλασσαν νὰ μποῦνε.
 Τὸ πέλαιγος τοῦ Ἀναπλιοῦ ὅπου ἦταν τὸ διδάρι,
 Ὅλο σκλάβους τὸ γέμωσε σὰν νὰ ἦταν παζάρι.
 Ἀπὸ μέσα τοὺς ἀπερνοῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Καὶ ὅποιος ἐλιγοθύμει, τοῦ ἐκοφταν τὸ κεφάλι.
 Ὡς πρόδατα τοὺς εὐγάζαν ὦρα τὸ μεσημέρι,
 Καὶ μὲ σπουδὴν τοὺς ἐσυρναν τοὺς πάνε στὸ μαχαῖρι.
 Ἡ πέτρας πρέπει νὰ ραγιστοῦν τὰ δένδρα θίλουν κλάφει.
 Ἀρχόντισσαις εὐγενικαῖς νὰ περπατοῦν στὴν καψί.
 Κορασίδες κί Ἀρχόντισσαις, ἀκτὰ μαλιὰ ταῖς σέρνουν,
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψιν τοῦ Ἡλίου, λίγο νερὸ γυρεύουν.
 Τὰ νέα ἀνδρόγυνα νὰ θωροῦν, τὸν καταχωρισμὸν τους,
 Τὰ δάκρυά τους πῶς ἔτρεχαν ἀκτὸν παράπονόν τους.
 Ἀπὸ τοὺς ἀναστεναγμοὺς φωτιά θίλουν κάμει,
 Καὶ ἀπὸ τὰ δάκρυα πόχυναν ἐγίνονταν ποτάμι.
 Ὁ Θεέ, μου καὶ νὰ ἦταν στὸ ροιζικὸ γραμμένο,
 Τὴν χαλωσίαν πόλαβε τ' Ἀνάπλι τὸ καῦμένο.
 Στορία δὲν εὐρίσκεται στὴν γῆν στὴν Οἰκουμένη,
 Σὰν τὴν σκλαβίαν τ' Ἀναπλοῦ νὰ εὐρίσκεται γραμμένη.
 Πολὺ τὸ ἔχω νὰ εὐρεθῇ, ἄνθρωπος νὰ τὸ γράψῃ,
 Καὶ νάχη πέτρινη καρδιά, καὶ πάλιν θίλει κλάφει.
 Δράμετε κάστρια τοῦ Μωριά βάλτε μεγάλοι θρῆνοι,
 Νὰ ἰδῇτε τὴν μητέρα σας τ' Ἀνάπλι πῶς ἐγέννη.

Αὐτὸ ἦτανε ἡ καύχησις, κορῶνα τοῦ Μωρέα,
 Καὶ ὅλα τοῦ ὑποτάζονταν σὰν τὸν Ἀρχιερέα.
 Κλάψετε ὅλος ὁ Μωριάς, τ' Ἀνάπλι τὸ καυμένο,
 Εἰς μίαν ὥραν ἔμεινεν ὡσὰν χαρατζωμένο.
 Εἴπαψαν ἡ ψαλμωδίαίς, καὶ ὅλαις ἡ παρῶρησiais,
 Καὶ πού εἶναι ἡ στολή, ὅπου εἶχαν ἡ Ἐκκλησίαις;
 Νὰ ἤθελα βεβαιωθῶ ἀπὸ τὸν Θεολόγον,
 Νὰ γένουσε ἡ Ἐκκλησιαίς ἀχούρια τῶν ἀλόγων.
 Ποῦ εἶναι οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ ποῦ εἶναι ἡ παρῶρησία,
 Καὶ σήμερα τοὺς ἐθωρεῖς ὅλους εἰς τὴν σκλαβία;
 Κλάψετε σεῖς οἱ Ἱερεῖς, τραβάτε τὰ μαλιὰ σας,
 Ὅτι ἐχάσετε ταῖς Ἐκκλησιαίς καὶ ὅλα τὰ Ἱερά σας.
 Εἰκόναίς ἡ εὐγενικαῖς παλαιαῖς ἱστορισμέναις,
 Καὶ σήμερα ταῖς θεωρεῖς σταῖς στράταις τζακισμέναις.
 Πᾶσα Ἐκκλησία ἦτανε μ' ἀσῆμι στολισμένη,
 Καὶ ποὺν ἐκεῖνοι οἱ Σταυροὶ οἱ ἀσημοχρυσωμένοι;
 Δράμετε κᾶστρια τοῦ Μωριάς, δράμετε μὲ τὴν βίαν,
 Κλάψατε ὅλα θλιβερά τὴν τόσῃν αἰχμαλωσίαν.
 Ω' Θεέ μου δῶσαι ὑπομονὴν εἰς τὴν Χριστιανωσύνην,
 Καὶ εἰς ταῖς ἀμαρτίας τους, κάμε ἐλεημοσύνην.
 Θυμῶντας τ' ἀμαρτήματα νὰ κλάψουν νὰ λυποῦνται,
 Μέρα καὶ νύκτα προσευχή, ποτέ νὰ μὴν κοιμοῦνται.
 Ω' Θεέ μου καὶ δὲν ἦτανε κανεὶς δίχως τὴν ἀμαρτία,
 Καὶ εὐσπλαγχνία νὰ γενῇ εἰς τὰ μικρὰ παιδιά.
 Ω' μέγας Θρῆνος καὶ κλαυθμὸς ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Ὅπου τὰ παιδιά δὲν εἶδαν οὔτε μάννα οὔτε πατέρα.
 Κλάψετε μάτια θλιβερά, δάκρυα, νὰ μὴν σταθῇτε,
 Σήμερον φίλους καὶ συγγενεῖς νὰ τοὺς ἀπαρνηθῇτε.
 Σήμερα ὅς κλαίωμεν πικρῶς, ὧ συγγενεῖς καὶ φίλοι,
 Πῶς μᾶς ἐδιαμοιράσθηκαν Ἀγαρηνοὶ οἱ σκύλοι.
 Σήμερα μὲ τὰ μάτια μας ἄς κάμωμεν μίαν βρῦσι,
 Ὅτι ἄνθρωπος δὲν εὐρίσκεται νὰ μᾶς παρηγορήσῃ.

Καλλίτερα νὰ εἴμεσθην ὅλοι ἀπεθαμένοι,
 Παρὰ στὰ χέρια τῶν Τούρκων ὅλοι μας σκλαβωμένοι.
 Ὅτι ἀλησμονούσαμεν φίλους μας καὶ παιδιὰ μας,
 Τώρα σκλάβους τὰ βλέπομεν καὶ καίεται ἡ καρδιά μας.
 Ποῖος ἄνθρωπος εὐρίσκεται νὰ μᾶς παρηγορήσῃ,
 Πῶς μᾶς διαμοιράσθηκαν ἀνατολή καὶ δύσι;
 Χάνει ἀδελφὸς τὴν ἀδελφήν, τὰ τέκνα ταῖς μητέρες,
 Σὰν τί παρηγοριά ἔχουσιν, οἱ μαῦροι οἱ πατέρες;
 Πόνον καὶ ἀναστεναγμὸν ποῦ ἔχει ἡ καρδιά τους,
 Σήμερα νὰ χωρίζονται γυναῖκες καὶ παιδιὰ τους.
 Εἰς τόσον πλῆθος τοῦ λαοῦ ἀμέτρητο φουσάτο,
 Εἰς μίαν ὥραν ἐγύρισαν τ' Ἀνάπλι ἄνω κάτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ὁ μαντατοφόρος εἶπε τοῦ Βεζίρη πῶς ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι.

Καὶ συχαριάρης ἔδραμε στὴν τέντα τοῦ Βεζίρη,
 Πῶς τὸ Ἀνάπλι ἐπῆραμεν μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.
 Καὶ ὁ Βεζίρης ὀκτὴν χαρὰν, ἀνοίξε τὸ τιθάνι,
 Τοῦ συχαριάρη ἔδωσεν ὀλόχρυσον καντάνι.
 Φερμὰν ὀγλίγωρα ἔγραψε, στοὺς Πασιάδες νὰ πέμψῃ,
 Ὅτι ὅλες τὲς σκλάβους τ' Ἀναπλὶ νὰ φέρῃν νὰ τὲς κόψῃ.
 Τὰ ἄλλα κᾶστρια τοῦ Μωριά, ν' ἀκούσουν νὰ τρομάξουν,
 Ἄνδρες γυναῖκες καὶ παιδιά, νὰ βαρυναστενάξουν.
 Διὰ νὰ μοῦ στείλουν τὰ κλειδιά κατὰ τὴν προσταγὴν μου,
 Καὶ ὁποιοῦ κᾶστρου δὲ ἔλθῃ, νὰ πάγω μὲ τὸ σπαθί μου.
 Διαλαλισμὸν εὐθὺς ἔβαλε σὲ ὅλο του τ' ἀσκαῖρι,
 Ποῖος ἔχει σκλάβον γλίγωρα μπροστά μου νὰ τὸν φέρῃ.
 Τὸν χαζνατάρη του ἐπρόσταξε σολδιά νὰ τοιμάσῃ,
 Τοὺς σκλάβους ὅπου ἔκοφτε τοὺς Τούρκους νὰ πληρώσῃ.
 Καὶ τὰ κεφάλια ὅπ' ἔκοφτε τὰ εἶχε ἀποκομμένα,
 Τριάντα ζολώταις ἔδινε τοῦ Τούρκου στὸν καβένα.

Τὸ μεσημέρι ἄρχισε, κ' ἔκοπτεν ὡς τὸ βράδυ,
 Καὶ ἐγέμωσε κορμιὰ πολλὰ ἓνα τρανὸ λιθαδί.
 Καὶ δὲν ἐλόγιασ' ὁ ἄσεβης κρίμα στὸν λογισμὸν του,
 Νὰ φοβηθῇ παραμικρῶς, νὰ πάψῃ τὸν θυμὸν του.
 Τὴν Κυριακὴν ἀρχήνισε, κ' ἔκοπτεν ὡς τὸ γέμα,
 Κ' ἔτρεχεν ἐκ τούς Χριστιανούς ὡς ποτάμι τὸ αἷμα.
 Καὶ παρευθὺς ἐσηκώθηκε, κ' ἐπῆγεν ὁ Σεῖσελάμης,
 Καὶ παρρέτα τοῦ μίλησε, Βεζίρη τί νὰ κάνεις;
 Δίνεις βασιλικὸ χαζὺ νὰ κόφτουνται οἱ σκλάβοι,
 Κ' ἐμεῖς τ' ὀγλιγορῶτερο θέλομεν νὰ τὸ λάβῃ.
 Τῶν Μουσουλμάνων δόθηκε νὰ κάμωσι ντογάδες,
 "Οχι σολδιά νὰ δίδουσι νὰ κόφτουν τούς ραγιάδες.
 Ο' βασιλέας μᾶς ἔστειλε μὲ πᾶσαν ἐξουσία,
 "Οχι ραγιά νὰ κόφτωμεν νὰ δίμωμεν σολδιά.
 Γιὰ κοίταξε καλὰ λοιπὸν τί λέγει τ' ἀλκουράνο,
 Οἱ ραγιάδες νὰ δουλεύουσι διὰ τὸν Μουσουλμάνο.
 Καὶ ὅποιος κόψῃ ἓνα ραγιά ἔχει τὸ ἀναλέτι,
 "Οποῦ στὸν Κιαμπέ εὐρίσκεται ἀπὸ τὸν Μαωμέτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Ὁ Βεζίρης ἔστειλε νὰ πάρουν τὸ Καστέλι τῆς Πάτρας.

Τὸν Καραμουσταφᾶ Πασιᾶ ὁρδίνιασε καὶ στέλλει,
 Νὰ πάγῃ στὴν Πάτραν γλίγωρα, νὰ πάρῃ τὸ καστέλι.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξεν ἀνθρώπους νὰ συμᾶσῃ,
 Ἡ κακὴ σκάλα νὰ φτιαστῇ κανόνια νὰ περάσῃ.
 Στὸ Δράπανο ἐριβάρησε, καὶ εἶδε τὸ καστέλι,
 Καὶ παρευθὺς σηκώθηκε νὰ πάγῃ κοντάτου θέλει.
 Καὶ ὅτι ἐζύγωσε κοντὰ, καὶ εἶδετο ἄρματωμένον,
 Τὸ πρόσωπόν του ἔγεινε σὰν τὸν ἀποθαμένον.
 Ο' Βεζίρης τὸν ἔστειλε μὲ ὁρδινιά μεγάλη,
 "Αν δὲν τοῦ στείλῃ τὰ κλειδιά τοῦ κόφτει τὸ κεφάλι.

Καὶ παρευθὺς ὁρδίνιασε στὸν Νέπακτο καὶ στέλλει,
 Κανόνια νὰ τοῦ φέρουνε στὸ πέρα τὸ καστέλι.
 Ἀπὸ ἐκεῖνα ἔλαβε βοήθεια μεγάλη,
 "Οτι ἐκεῖνα ἐδίωξαν, Κάτεργα τοῦ Καβάλη.
 Νεκρὸς ἐγένετ' ὁ Πασιᾶς ὅσο νὰ ἰδῇ χαμπάρι,
 "Αν ἦτونه τὸ βολετὸ τὸ κάστρο νὰ τὸ πάρῃ.
 Καὶ ὄντας ἐσυγκλίθηκε τὸ κάστρο στὴν βουλήν του,
 "Ὅλος χαρὰ ἐγένετο καὶ κρᾶζει τὸν Μουφτήν του.
 Ποτέ μου δὲν ἐλόγιαζα μὲ τὴν ἐυκολία,
 Οἱ Φράγγοι νὰ μοῦ δώσουνε ἐμένα τὰ κλειδιά.
 Ἀρματωμένο τόδωσε μὲ ὅλα τὰ κανόνια,
 Πράγμα ὅπου δὲν τὸ ἤλπιζα, ποτέ εἰς τὸν αἰῶνα.
 Δίχως νὰ κάμω πόλεμον ἀνθρώπους νὰ σκοτώσω,
 Καὶ τούς Ῥωμαίους μοῦ ἔδωσε νὰ τοὺς κατασκληθώσω.
 Ο' Μπράντης καὶ ὁ Τούκαρης, οἱ δύο Κολονέλοι,
 Αὐτ' ἦτον ποῦ παράδωσαν τοῦ Τούρκου τὸ καστέλι.
 Αὐτ' ἦτανε ποῦ ἔκαμαν τέτοια λογιῆς τὰ πάτα,
 Ποῦ νάβελαν βουλιάξουνε καὶ τζακιστοῦν στὴν στράτα.
 Τὸ καστέλι χρεῖα δὲν εἶχε, νὰ πολεμᾷ δύο χρόνους,
 "Οτι εἶχε Ῥωμαίους πολλοὺς καὶ ἔλους τοὺς δραγόνους.
 Οἱ Κολονέλοι τόδωσαν μὲ ὅλα του τὰ κανόνια,
 Ποῦ νάχουνε τὴν κόλασιν ζωνὴν τοὺς τὴν αἰώνια.
 Ο' Πρέντζιπες ἐτύχαινε γιὰ νὰ τοὺς κάμῃ χάρι,
 Οἱ κολονέλοι νὰ κρεμαστοῦν στὸ ἓνα τὸ πεδᾶρι.
 Οἱ ἡμέρα τοὺς ἔθρεφε, μὲ πάγα σὰν παιδιὰ του,
 Καὶ σὲ μιὰν ὥραν χρεῖας του, ἔκαμαν τραιτουργιάτου.
 Εὔπρεπε τὸ λοιπὸν πλεόν νὰ τοὺς τιμήσουν,
 Νὰ τοὺς βάλουν στὸ κάτεργο ὅσο ποῦ νὰ φοβήσουν.
 Ἐκεῖ νὰ τυραγνίζονται ζωνὴν τοὺς τὴν αἰώνια,
 "Οτι δὲν ἐνθυμήθηκαν τοῦ Ῥένιου τὰ καπῶνια.
 Καὶ τὰ τζεκίνια ποῦ ἔπερναν πάγα σὰν Κολονέλοι,
 Γιὰ καλὴν εὐχαρίστησιν ἔδωσαν τὸ καστέλι.

Τὸν Μπράντη εἶδα στὴν Βενετία, δίχως νάχη μπαστοῦνι,
Μοῦ φάνη τὰν ψωράλογο, ὅπου ἦτον στὸ Γαστοῦνη.

Ὁ Τούκαρης ἐμίσεψε κ' ἐπῆγε στὴν Μισσηῖνα,
Καὶ ἀπὸ τὸ πλοῦτος τὸ πολὺ ἀποθνήσκει ἀπτην πείνα.

Καὶ ὕστερα τοῦ Ἀναπλιῶ, τότε ἦλθαν οἱ Ταρτάροι,
Ὅτι πρῶτα τὸ εἶχε δύσκολο τὸν Μωριά νά παρή.

Στὸ Μωριά ἐλόγιαζε, νὰ εὕρη κατὸ χιλιάδες,
Νὰ ἦναι εἰς τὰ ἄρματα ὅλοι τοὺς οἱ ραγιάδες.

Μὰ οἱ ραγιάδες δὲν εἶχαν, ποῦ νὰ ἀποκουμπίσουν,
Κανεῖς δὲν τοὺς ἐπρόσταζε διὰ νὰ πολεμήσουν.

Κοπάδι χίλια πρόβατα, δίχως νάχουν ποιμένα,
Οἱ λύκοι τὰ διαμοιράζονται, δὲν ἀφίνουν κανένα.

Μὰ οἱ ραγιάδες τοῦ Μωριῶς, πῶς εἶχαν νὰ γλυτώσουν,
Νὰ προσκυνήσουν ἔπρεπε νὰ μὴν τοὺς ἐσκληθώσουν.

Οἱ Φράγγοι ὅλοι ἐμπηκαν, τὰ κάστρια νὰ φυλάξουν,
Καὶ τὸν Μωριά ἄφησαν, νὰ τὸν ἐκατακάψουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Ὁ Βεζύρης ἔστειλε μὲ βίαν μεγάλην τὸν Ἀσουμᾶν Πασιᾶ,
διὰ νὰ καταπραῦνη τοὺς ραγιάδες.

Τὸν Ἀσουμᾶν Πασιᾶ ἔστειλε, μ' ἀσκαῖρι ἑπτὰ χιλιάδες,
Νὰ πάγῃ μέσα στὸν Μωριά, νὰ πάψῃ τοὺς ραγιάδες.

Στοῦ Ντάρρα πῆγε κ' ἐκόνεψε, στὸν πύργο ποῦναι ἡ βρύσι,
Καὶ τοὺς ραγιάδες ἔκραξε νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ.

Χρυσοδίτζος, Ἀρκουδόρεμα, καὶ ὁ Ἀλωνιστιάνος,
Ποῦ ἦτον ὅλοι τοὺς τρελλοί, καὶ γνώσιν δὲν τοὺς φθάνει.

Διακόσιοι ἐσυρμαζώχησαν, τὸν Τούρκον νὰ πατήσουν,
Μὰ δὲν τοὺς ἀπαράτησεν ὀπίσω νὰ γυρίσουν.

Οἱ Βενιιώταις ἔκαμαν τὴν σπίγα νὰ τοὺς πιάσουν,
Τὲς Τέρκες πῆγαν ἀπὸ βραδὺς γιὰ νὰ τὲς κατακλείσιν.

Καὶ τὴν αὐγὴν ἀπὸ ταχὺ ὅλους τοὺς ἐπροδῶσαν,
Ἄλλους ἐπιάσαν ζωντανούς, καὶ ἄλλους ἐσκοτώσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Βαρβαρότης τοῦ Ἐπισκόπου τῶν Βενιιώτων.

Τὸ κρῦο μὲ παρακίνησε καὶ ἡ πολλὴ ἡ πείνα,
Νὰ γράψω γιὰ τὸν ἀσκητὴν Ἐπίσκοπον Βετίνας.

Ἀπὸ τ' Ἀνάπλι ἔρχομουν γυμνός καὶ πεινασμένος,
Στὰ χέρια τῶν Ἀγαρηνῶν ἤμου σκληδωμένος.

Τὸ βραδὺ μᾶς ἐκόνεψαν στὸν κάμπου στὸ καλπάκι,
Ποσῶς μιλιὰ δὲν εἶχαμεν ὀκτὸ πολὺ φαρμάκι.

Καὶ πῶς νὰ ὑπομεινῶμεν τοῦ κρύου, ἢ τῆς πείνας;
Ἐκείνην τὴν ὥραν ἔφθασεν ὁ πῖσκοπος Βετίνας.

Ἐλάδαμεν παρηγοριά νὰ ἰδοῦμεν ἓναν ποιμένα,
Ὅτ' εἶχε ψωρὶ κ' εἶχε κρασί, δύο ἄλογα φορτωμένα.

Τὸν ἰδαμεν κ' ἐχαρήκαμεν ὡς περὶ τὸν Μεοσία,
Ὅτι μᾶς ἐπαρακίνας ἡ μαύρη μας ἡ χρεῖα.

Ἐνα σάγιασμα τοῦ ἐγύρεψα διὰ νὰ ξενυκτῆσω,
Ὅτι ἀπὸ κρῦο τὸ πολὺ ἤμου νὰ ξεψυχήσω.

Δὲν εὐτάσεν ὁ ἄθλιος παρὰ νὰ μὴν μοῦ δώσῃ,
Μὰ ἐπῆρέ του ἡ βαρβαρότητα ἀκόμα νὰ μὲ μαλώσῃ.

Καὶ ἔκανε τὸν ἀσκητὴν, ὡς ἦναι εὐλογημένος,
Μὰ ἐμένα ψωρὶ δὲν μοῦ ἔδωκε, ὅπου ἤμην σκληδωμένος.

Τοῦ λύκου τὸ περπάτημα καὶ τῶν ἀλουποῦς τὴν γνώμη,
Καλόγερον ψεῦδ' ἀσκητὴν ἄλλον δὲν εἶδ' ἀκόμη.

Ὡς ὅπου δὲν εἶμουν μοναχός μὲ Ἀλέξανδρον Καθοτόρτα,
Καὶ πῶς νὰ ξενυκτῆσωμεν χωσμένοι μες τὰ χόρτα;

Ὁ Κύριος ὃν γὰρ βούλεται ἀνθρώπον νὰ βοηθήσῃ,
Στέλνει ἄρτον ἐπιούσιον νὰ τὸν ἐκυδερνήσῃ.

Ὡς εἶχαμεν τὴν ἀνάμνησιν ποῦ λέγει ὁ Δαυΐδ,
Ἐκείνην τὴν ὥραν εὐτάσαν ἀνθρώποι ἀπὸ λιθαδί.

Κ' ἕνας καλὸς Χριστιανὸς, Κανέλος τ' ὄνομά του,
 Εὐγαλε καὶ μᾶς ἔδωσε τὸ πανωφόρεμά του.
 Οὕτως ἑφάνη Χριστιανὸς κατὰ τὸν Θεῖον νόμον,
 Ἐγδύθηκε τὸ φόρεμα καὶ τὸδωσε στὸν δρόμον.
 Ο' ἴδιος ἐτελείωσε τοῦ Χριστοῦ τὰ γεγραμμένα,
 Ὅτ' ἔχεις δύο φορέματα, δὸς τοῦ πτωχοῦ τὸ ἕνα.
 Ο' Χριστιανὸς δὲν σώνεται μὲ τὴν Χριστιανωσύνην,
 Ἄν μὲ τὸ ἴδιο χέρι του δὲν κάμῃ ἐλεημοσύνην.
 Τοῦ ἴδιου πρέπει ἔπαινος, καὶ εὐχαριστιὰ μεγάλη,
 Ὅτι στὴν ἴδιαν ἀρετὴν παρακινουῦνται ἄλλοι.
 Τοῦ Φαρισαίου ἡ προσευχή, στὸν τόπον ἀναμένει,
 Καὶ τοῦ Τελώνου ὁ στεναγμὸς στὸν οὐρανὸν ἀνεβαίνει.
 Ο' Ἐπίσκοπος ἦτον σοφὸς τοὺς ἄλλους νὰ διδάξῃ,
 Μὰ καλλίτερα νὰ λείπουνται στὴν ἐδικήν του πράξι.
 Κ' ἐγὼ ἠξενύρω τὸ λοιπὸν, πῶς ἔχω ἁμαρτία,
 Νὰ μὴν γένω ἐξεταχτὴς σ' ἀνθρωπινὴ καρδιά.
 Ο'τι ὁ Θεὸς εἶναι Κριτὴς εἰς ἀνθρώπον τὸν καθένα,
 Καὶ πόσον εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ἱεροφορεμένα.
 Ο' ἀνθρώπος μὲ τὰ μάτια του νὰ ἔκανε μία βρῦσι,
 Μὰ ἱερωμένον πρόσωπον νὰ μὴν κατηγορήσῃ.
 Καὶ πρέπει νάχω συγχώρησιν, καὶ ἀπ' ὅλους εὐλογία,
 Ὅτι μὲ ἐπαρακίνησε τῆς συμφορᾶς ἡ χρεία.
 Κ' ἔγραφα περισσώτερον γιὰ τὸν ἀρχιερέα,
 Ὅτι δὲν ἐνθυμήθηκε τὸν Δρῆνον τοῦ Μωρέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Ὁ Βεζίρης ἐβουλήθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μοθώνην.

Ἀπὸ τ' Ἀνάπλι ἐσηκώθηκε δύο ὥραις πρὶν ξημερώσῃ,
 Καὶ ἔστειλε τ' ἀσκαίρι του στοὺς μύλους νὰ τευτώσῃ.
 Καὶ ὡς τόσο ἄς καταλάβωσι ὅς' εἶναι μαθημένοι,
 Ὁ Βεζίρης ἐβουλεύθηκε νὰ πάγῃ εἰς τὴν Μοθώνην.

Καὶ τότες ἐριδάρησαν στὸ Ἄργος οἱ Ταρτάροι,
 Καὶ ὀπίσω τοὺς ἔστειλε, κοντὰ νὰ μὴν τοὺς πάρῃ.
 Κάλλια νὰ εἶχε δυσεντερία νὰ τὸν κρατοῦν οἱ πόνοι,
 Ὅτι ἐσυμβουλευθήκε νὰ πάγῃ στὴν Μοθώνην.
 Τὴν τετράδῃ ἐπρόσταξε νὰ φκιάσουνε τὴν στράτα,
 Ἀμάξια νὰ περάσουνε, καὶ ὅλα τὰ φουσάτα,
 Διαλαλισμὸν εὐθὺς ἔβαλε σὲ ὅλο του τ' ἀσκαίρι,
 Ὅποιος πειράξῃ τὸν ραγιά, νὰ τοῦ κόψῃ τὸ χέρι,
 Κρυφούς εἶχε τζελάτιδες μὲ ὀρδινὰ μεγάλη,
 Καὶ ὅποιος ἐξουλεύμιζε, τ' ἐκοφταν τὸ κεφάλι.
 Ἀπὸ τοὺς μύλους σηκώθηκε νὰ πάγῃ στὴν Μοθώνην,
 Καὶ ὅπουθεν ἀπέρασε χορτάρι δὲν φυτρώνει.
 Ὅλοι οἱ σκλάβοι τ' Ἀναπλιοῦ νὰ περπατοῦν στὴν κάψι,
 Ποῖος νὰ μὴν τοὺς λυπηθῇ, κί ἀπὸ καρδιάς νὰ κλάψῃ.
 Ὡς πόσοι ἀναστεναγμοί, στὸν οὐρανὸν ἀκουσμένοι,
 Νὰ περπατοῦνε οἱ πεζοὶ στὴν κάψι διψασμένοι.
 Ἀρχόντισσαις εὐγενικαῖς νὰ βαρυναστανάζουν,
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψιν τοῦ Ἡλίου ὀλίγο νερὸ φωνάζουν.
 Τὴν ἐλεημοσύνη ὅπου ἔκαμαν, εἰς τὸ νησί τοὺς Λάγκους,
 Τῶν Τούρκων ἔδιδαν νερὸ, καὶ ἔκρυβαν τοὺς σκλάβους.
 Στὴν Μοθώνην ἐριδάρησε, καὶ ἄρχισε νὰ τευτώσῃ,
 Τὸν κάμπον καὶ ὅλαις ταῖς ἐλαιοῖς παβιόνια νὰ γεμώσῃ.
 Δίχως νὰ κάμῃ πόλεμον, νὰ εὐγάλῃ μπαταρία,
 Τὸν δραγουμάνον ἔστειλε νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

Ἀπόκρισις τοῦ Πάστα πρὸς τὸν Βεζίρην.

Καὶ ὁ Πάστας τ' ἀπεκρίθηκε, καλὰ σὰν παλικάρι,
 Εἰς τὸ κανόνι κρέμονται, καὶ ἄς ἔλθῃ νὰ τὰ πάρῃ.
 Εἶχε τόσον καρδιάν νὰ περάσουν δύο χρόνοι,
 Καὶ ὁ Τούρκος νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ πάρῃ τὴν Μοθώνην.

Ο'τ' εἶχε τὴν ἐλπίδα του, ὅλην εἰς τὸν Ντολφίνην,
 Ποτέ του δὲν ἐλόγιαζε μονάχου τὸν ἀφίνει.
 Τὴν Τρίτη τὸ ἀπόγευμα ἔρχονται ἡ ἀρμάτα,
 Πρῶτα ἔχουνε τὸν καιρὸν μὲ τὰ πανιά γιωμάτα.
 Καὶ οἱ Τούρκοι τοὺς ἐφάνηκε παρά πολλή ἀπὸ μάτι,
 Καὶ ὅλοι τοὺς ἐθαύμαζαν, ἔκαμαν σαλαῖτι.
 Ἐκράξε τὸν Τραγίναγα, καὶ δύο ἀπτὴν Διμιτζιάνα,
 "Αὐ' ἡ ἀρμάτα π' ἔρχεται, εἰν' ὅλη Βενετζιάνα.
 Ἐσθὲς καλά τὸ ἤξεύρετε, νὰ εἰπῆτε τὴν ἀλήθεια,
 Ποῖος Φράγγος εἶναι ἕτερος, ἀπὸ τοῦ πάγει βοήθεια;
 Κ' ἐμεῖς καλά τὴν ξεύρομεν ὅλην τὴν δύναμίν του,
 Μὰ ἡ ἀρμάτα ποῦ ἔρχεται δὲν εἰν' ὅλη ἐδική του.
 Τοῦ Καπετᾶν Παιοῖα ἔστειλε νὰ εἰπῇ ν' ἦναι ρεπιράδος,
 "Ὅτι ὁ Ντολφίνης ἔρχεται μ' ἀρμάτα δεσπεράδος.
 Καὶ τὸ ταχύ ἐμίσουσεν ἡ ἀρμάτα τοῦ Ντολφίνη,
 Κλαίγουσι καὶ ἀδύρονται μοναχοὺς τοὺς ἀφίνει.
 Οἱ Τούρκοι ἔλαβαν θυμὸν διὰ νὰ πολεμήσουν,
 Τὴν φάσα εἶχαν δυσκολία πῶς νὰ τὴν ἐγιομίσουν.
 Καὶ ὁ Βεζίρης μὲ τὸν θυμὸν διαλαλισμὸν νὰ βάλῃ,
 "Ὅτι στὴν φάσα νὰ εὐρεθοῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
 Καμῆλια καὶ ἀνθρώπους γλίγωρα νὰ στείλῃ μὲ τὴν βιάσι,
 Ἡ φάσα γιὰ νὰ γεμισθῇ τ' ἀσκαῖρι νὰ περάσῃ.
 Ἀπὸ τὸ Κάστρο ἡ ὀρδινιά μὴν εἶχε καταφτάσει,
 Ἐπρεπε ὅλον τὸν λαὸν ἐκεῖ νὰ τὸν ἐχάσῃ.
 Δαίμονας τοὺς βοηθήσαν ἀπτόν πυμὸν νὰ γλῶσαι,
 Ὅπου τὸ κάστρο ἔβαλε παντιέρα νὰ μιλήσουν.
 Ο' Κλονιὲλ Σαλδᾶτιγος εὐγῆκε νὰ μιλήσῃ,
 Καὶ τραδιμέντο ἔκαμε σκλάβον νὰ τὸν κρατήσῃ.
 Καὶ μὲ τὸ μῆλημα νῦρικαν τὴν πόρτα ἀνοιγμένη,
 Καὶ μέσα οἱ Τούρκοι ἔμπηκαν, ὡς λύκοι μανιωμένοι.
 Καὶ παρευθὺς μὲ τὸν θυμὸν, ὅλοι τους μέσα μπήκαν,
 Καὶ τοὺς Δραγόνους ἐκοφᾶν, ὀλιγοστούς ἀφῆκαν.

Καὶ μὲ τὴν φέδε ἀνοιξαν, γιὰ νὰ συνομιλήσουν,
 Καὶ τραδιμέντο ἔκαμαν σκλάβους νὰ τοὺς κρατήσουν.
 Τὸν Πάστα σκλάβον ἐπίασαν, τὸν Γενεράλ Ζαντζίκη,
 Ποῖος νὰ ὑπομένη δύναται τὴν τόσῃν καταδίκη;
 Εὐπόλυτους τοὺς περπατοῦν μαζί μὲ τὸν Βαλτιέρη,
 Μέσα στὴν κάψι τοῦ ἡλίου, ὦρα τὸ μεσημέρι.
 Ποῖος νὰ ἔχῃ τόσῃν καρδίαν καὶ νὰ τὴν ὑπομένη.
 Ἀφεντάδες νὰ περπατοῦν γυμνοὶ καὶ πεινασμένοι;
 Ω' Θεέ μου Παντοκράτορα, καὶ κάμε ἐλεημοσύνη,
 Νὰ λυπηθῇς τοὺς Χριστιανοὺς στὸν Σρήνον ποῦ ἐγίνη.
 Ἀπὸ τοὺς ἀναστεναγμούς φωτιά δέλουσι κάμει,
 Καὶ ἀπὸ τὰ δάκρυα ποῦ ἔχυναν ἐγίνονταν ποτάμι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Φερμάνι τῷ Βεζίρῃ πρὸς τὸν Βασιλέα ὅτι ἐπῆρε τὸν Μωρέαν.

Φερμάνι ἔγραψεν εὐθύς, καὶ στέλνει μὲ τὴν βίαν,
 Ἀπὸ τὴν Μοθώνην εἰς τὸν Βασιλέα, πῶς πῆρε τὸν Μωρίαν.
 Εἰς τὸ ρίζοικὸ τοῦ Βασιλεῖα, κ' εὐχὴ τοῦ Μπιαμπέρη,
 Ἐπῆρα ὅλον τὸν Μωριά τοῦτο τὸ Καλοκαίρι.
 Καὶ ἄλλο δὲν μοῦ ἀπόμεινε ἀπὸ τὴν Μονοβασία,
 Καὶ ἔστειλα τ' ὀγλιγωρότερον νὰ φέρουν τὰ κλειδιά.
 Καὶ ὁ Ὀλάκης παρευθὺς ἐπῆρε τὸ φερμάνι,
 Μέρα καὶ νύκτα περπατεῖ, στὴν Πόλιν νὰ τὸ πάνῃ.
 Καὶ ὅτ' ἔσωσε στοῦ Βασιλεῖα, τὸ ἔδωσε μὲ τὴν βίαν,
 Τὰ συγχαρίκια τοῦ ἔδωκε, πῶς πῆραν τὸν Μωρίαν.
 Καὶ παρευθὺς ὁ Βασιλεὺς πολλὰ τοῦ καλοφάνῃ,
 Καὶ τὸν Ὀλάκῃ ἐνδύσε μὲ πράσινο καυτάνι.
 Σπαθί, καὶ σαμουρόγουνά πολύτιμα χαζίρι,
 Γιὰ νὰ τὰ στείλῃ στὸν Μωριά χάρισμα τοῦ Βεζίρη.
 Καὶ ἔ, τι ἄλλο περισσότερον ποῦναι στὴν βασιλείαν,
 Γιὰ νὰ τοῦ κάμῃ χάρισμα πῶς ἐπῆρε τὸν Μωρίαν.

Πρὶν νὰ πηγαίῃ ἠθέλησα χαμπρόν μου νὰ τὸν κάμω,
 Τώρα γυρίζει νικητὴς νὰ κάμωμεν τὸν γάμο.
 Τὸν πρῶτον Σιλιχτάρη τοῦ ὀρδίνισσε μὲ βίαν,
 Ὀλάκη μὲ τὸ χάρισμα νὰ πάγῃ στὸν Μωρίαν.
 Κ' ἔνα φερμάνι τοῦ ἔδωσε στ' Ἀνάπλι νὰ καθίσῃ,
 Ὁ Βεζίρης ἀπὸ τὴν Μοναδασίαν, στὸ Ἄργος νὰ γυρίσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ'.

Ὁ Βεζίρης γυρίζει διὰ τὴν Μονοδασίαν.

Εἰς τὴν Μοθώνην ἄφησε Πασιᾶ νὰ κουμαντάρῃ,
 Ὁ Βεζίρης ὀπίσω γύρισε μὲ δόξαν καὶ καμάρι.
 Ὅταν ὀπίσω ἐγύρισε κονέβει ἀπὸ Λιουτάρι,
 Καὶ ἀπὸ τὴν Μονοδασίαν τοῦ ἦλθε τὸ χαμπάρι.
 Ἀνθρώπων ὅπου ἔστειλεν εἰς τὴν Μονοδασίαν,
 Νάρθουν τὸ γλιγωρότερον νὰ φέρουν τὰ κλειδιά.
 Τὸ Κάστρο δὲν τὸ δίνουνσι μὲ τόσῃ εὐκολίᾳ,
 Ὅτι φαίνεται πῶς τὸ πωλοῦν, καὶ πέρνουνε σολδιά.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τ' ἀσκαῖρι νὰ γυρίσουν,
 Τὴν στρατὰν ὅλην τοῦ Μιστρὸς μὲ βία νὰ καθαρίσουν.
 Καὶ δύο Πασιάδες ἔστειλε, γιὰ νὰ τοὺς ἐδιάσῃ,
 Γιὰ νὰ τὴν φκιάσουν γλίγωρα, τ' ἀσκαῖρι νὰ περάσῃ.
 Καὶ ὅπουθεν ἀπέρασε γιὰ τὴν Μονοδασίαν,
 Ἀμπέλια καὶ γεννήματα σὰν νάκαφε ἡ φωτιά.
 Καὶ εἰς τὸν κάμπου τοῦ Μιστρὸς ἀγνάντια τὸ γιοφύρι,
 Εἰς μίαν ῥάχην ἔστησαν τὴν τένταν τοῦ Βεζίρη.
 Ὁ κάμπος ὅλος μιὰ χαρὰ, σπαρμένους πρασινίζει,
 Εἰς μίαν ὥραν ἔκαμε παδιόνια τὸν γεμίζει.
 Ὅπου νὰ τύχῃ στὰ βουνα τὸν κάμπου δὲν γνωρίζει,
 Τὴν μίαν ὥραν πράσινος, τὴν ἄλλην νὰ ἀσπρίξῃ.
 Μὲ προθυμίαν καρτερεῖ νὰ φέρουν τὰ κλειδιά,
 Ἀνθρώπων ὅπου ἔστειλεν εἰς τὴν Μονοδασίαν.

Καὶ τρεῖς ἡμέραις καρτερεῖ, δὲν ἔλαβε χαμπάρι,
 Καὶ μὲ θυμὸ σηκώθηκε, καὶ πάγει νὰ τὴν πάρῃ.
 Στὴν στρατὰν τῆς Μονοδασίᾳς ὀλίγο νερὸ εὗρισκαν,
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψιν τοῦ ἡλιοῦ στὴν στρατὰ ἀπεθνήσκαν.
 Ὁ λ' ἡ προδίντζια τοῦ Μιστρὸς τὸ πρᾶγμα εἶχεν σταλμένο,
 Ὅλο εἰς τὴν Μονοδασίαν νὰ ἦναι φυλαγμένο.
 Ἀρχοντες τῆς Μονοδασίᾳς κατὰ τὴν ἐλογιάσαν,
 Ὅλο τὸ πρᾶγμα π' οὐχανε στὸ κάστρο τ' ἀνεβάσαν.
 Ποτέ τους δὲν τὸ ἐλόγιαζαν, νὰ βάλουν τόσῃ γνώσι,
 Τὸ πρᾶγμα ἦτον ἀφορμὴ νὰ τοὺς κατασκληδώσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

Ὁ Πρεβεδοῦρος παραδίδει τοῦ Βεζίρη τὴν Μονοδασίαν.

Ὁ Πρεβεδοῦρος ἀνοίξε κασέλαις καὶ φορτζέρια,
 Κ' ὅλο τὸ πρᾶγμα τὸ ἔβαλε στὰ ἰδικά του χέρια.
 Τὸ κάστρο ἐπαράδωσε, τὰ πρᾶγμα νὰ γλυτώσῃ,
 Καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἔδωσε νὰ τοὺς κατασκληδώσῃ.
 Ἐγὼ τοὺς ἔστειλα ναρθεῦν καὶ νὰ σὲ πολεμήσουν,
 Καὶ μουνετζιὸν μοῦ ἐγύρευαν γιὰ νὰ πολεμήσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

Ἀποκρίσις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὸν Πρεβεδοῦρον.

Εἰς εὐγαλε τὸ πρᾶγμα σου, κ' ἐγὼ νὰ σὲ μπαρκάρω,
 Καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἀφῆσαι σκληάβους νὰ τοὺς ἐπάρα.
 Ἀσκαῖρια ἔστειλε πολλὰ, κοντά του μὲ τὴν βία,
 Ὅτι δὲν τὸ ἐπίστευε νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.
 Καὶ ἔκοψε τοὺς πρωεστοὺς, τῷ ἄλλους στέλνει στὴν Πόλιν,
 Στὸ μπάνιο νὰ τοὺς βάλουσιν εἰς τὴν ζωὴν τους ὅλην.
 Πολλὴ χαρὰ ὅπουκαμεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
 Ὅπου στὸ κάστρο ἔβαλεν ἰδικὰν του παντιέραν.

Ποτέ μου δὲν τὸ ἐλόγαζα μὲ τόσῃ εὐκολίᾳ,

Δίχως νὰ κάμουν πόλεμον νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.

Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε Πασιάδες καὶ Χοτζιάδες,

Πῶς πῆρε ὅλον τὸν Μωριά νὰ κάμουνι ντουγάδες.

Ὅπισω γυρίζει παρευθὺς, μὲ δόξαν καὶ καμάρι,

Ὅτι ἐκεῖ ἐτελείωσε Μωριά νὰ τὸν ἐπάρῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Ὁ Βεζίρης ἐφθασεν εἰς τὴν Τροπολιτζά.

Ριζάρε στήν Τροπολιτζά, καὶ ἔστειλε στ' Ἀνάπλι,

Καὶ τοῦ Πασιά τοῦ Ἀναπλι τοῦ ἤφεραν τὸ κεφάλι.

Ἀπὸ τὴν Τροπολιτζάν στοὺς μύλους νὰ κονέψῃ,

Ἐκεῖ ἔκαμε ἄλλον Πασιά, τοῦ Ἀναπλι τοῦ νὰ πέμψῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ'.

Κυρίευσις τοῦ τρισαθλίου Μωρέως.

Αρχοντες ν' ἀγροικήσετε μὲ τὴν καρδίαν καϋμένη,

Τὰ βάσανα ποῦ ἔπαθεν Πελοπόννησος ἡ καϋμένη.

Η Κόρθο καὶ τὰ ἐπίλοιπα πᾶσα εἰς νὰ τὰ κλάψῃ,

Νὰ λυπηθῇ ἀπὸ καρδιάς, καὶ θλιβερά νὰ κλάψῃ.

Καὶ τ' ἄλλα τὰ περίκαστρα πῶς αἰχμαλωτισθῆκαν,

Ἀπὸ τὸ γένος τῶν Τουρκῶν, καταρνημαχθῆκαν.

Ὁμοῦ μὲ τὴν ἐπιβουλὴν ἐκείνος τὰ ἐπῆρε,

Ἐκαμε τέκνα ὀρφανὰ, κ' ἐθρόνησαν αἱ χῆραι.

Ιδετε ὅλοι τ' ἔκαμε, μήτε ποσῶς ἐντράπη,

Ἀμάχη δίχως ἀφορμὴν, ὅπου εἶχε τόση ἀγάπη.

Κ ἐχάλασε τὴν ἐνωσιν, καὶ τὴν πολλὴν εἰρήνην,

Καὶ ἐπανῆλθον σκάνδαλα, καὶ δάκρυα καὶ θρήνοι.

Ο Βεζίρης ὅταν ἐγύρισεν, ἐννιά ἦτον Σεπτεμβρίου,

Εἰς ὅλην τὴν τελείωσιν Μωριά τοῦ τρισαθλίου.

Στὸ Ἄργος ἐριθάρσας στὸν κάμπον νὰ κονέψῃ,

Ἀστραπὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ νὰ ἔθελε τὸν κάψῃ.

Ἀπὸ τὸ Ἄργος ἄρχισε στοὺς μύλους καὶ Τζεβέρη,

Ὅλος ὁ κάμπος γέμισεν ἀπὸ πολὺ τ' ἀσκαίρι.

Ταμπουλχανάδες ἔπαιζαν, ἄλογα χλυμιτοῦσαν,

Σὰν τὰ πουλιὰ τὴν ἀνοιξὶ ποῦ γλυκοκοιλαδοῦσαν.

Ἐκεῖ ἔβαλε διακαλισμὸν, δέκα μέραις νὰ κάμῃ,

Ὅτ' ἦτανε πολλὰ κοντὰ, νὰ κάμῃ τὸ μπαϊράμι.

Τὴν τρίτ' ἡμέραν ἔστειλε, στ' Ἀνάπλι τὸς ἀσκαίρι,

Τὸ χάρισμα τὸ βασιλικὸν μπροστάτου νὰ τὸ φέρῃ.

Τετράδῃ ἦταν τὴν αὐγὴ, δύο ὥραις νὰ ξημερώσῃ,

Ἄρχισαν τὰ λαλήματα κ' ἡ δόξα του ἡ τόση.

Πεντέκια ἀρματωσε πολλὰ στ' Ἀνάπλι νὰ τὰ πέμψῃ,

Μὲ τόσο πλῆθος τοῦ λαοῦ νὰ τὰ ἐσυντραρέψῃ.

Ὅλοι μπροστά του ἦλθαν ἡ διαλεκτὴ καβάλλα,

Μικροὶ μεγάλοι ἔκραζαν ὅλοι τὸ αἰαί αἰα.

Καὶ ὅσοι ὅπου δὲν ἤξευραν ἐκίνησαν αἰφνίδια,

Ἡ στραταῖς ὅλαις ἔτρεμαν ἀπὸ πολλὰ παιγνίδια.

Ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἀρμυρὰ κρατοῦσαν ὡς τὴν Ἄρια,

Ἡ στραταῖς ὅλαις γέμισαν, ὅλ' ἄλογα καθάρια.

Καὶ στὸ Ἀνάπλι ἐφθασαν τὸ χάρισμα νὰ πάρουν,

Καὶ ὅλα τὰ κάστρα ἄρχισαν κανόνια νὰ σπαράρουν.

Ὅταν ὅπισω γύρισαν, τίς ἡμπαρεῖ νὰ δηγᾶται,

Τόσῃ δόξαν καὶ λαλήματα κανεῖς νὰ τὰ θυμάται,

Ἡ στραταῖς ἐκουρνιάχιζαν, ἄλογα χλυμιτοῦσαν,

Καὶ τρεῖς Ἀγάδες ὀμπροστὰ τὸ χάρισμα κρατοῦσαν.

Καὶ ὅτι ἐζύγωσαν κοντὰ, ἔκαμαν τὸν ντουάτους,

Μικροὶ μεγάλοι ἔκραζαν, νὰ ζῇ ὁ Βασιλεὺς τους.

Τὴν σαμουρόγουναν ἐφόρεσε μὲ δόξαν καὶ καμάρι,

Οἱ Ἱμπεριαῖοι τὴν ἐχάρηκαν εἰς τὰ Ντεριαϊβάρι.

Κ' εὐθὺς ἐζώσθη τὸ σπαθί, νὰ ἰδῇ αὐ τοῦ ἀρίστη,

Ὅτ' ἐμύλλε τῶν Ντουρτεσκῶν νὰ πάγῃ διὰ πιακίαι.

Ἐλόγιαζε σάν στὸν Μωριάν νὰ τὸν τιμήσουν πάλι,
 Μὰ οἱ Ντουντέσκοι μὲ τὸ σπαθὶ τοῦ πήραν τὸ κεφάλι.
 Μήτε ντροπὴ τοῦ Βασιλιά, πὼς ἦτον ἐδικὸς του,
 Ὅπου στὴν θυγατέραν του, τὸν εἶχε γιὰ γαμπρὸν του.
 Πὼς ἄρπαζαν τὰ ρούχά του μὲ μάνητα μεγαλὴ,
 Καὶ μὲ πολλὴν ἀνατιμὴν, τόσερναν τὸ κεφάλι.
 Χαῖρε ὅλη ἡ Ῥούμελη, κ' εἰς μαῦρε Μωρία,
 Ὅτι αὐτὸς ἦτονε ὁπόθαλε ἀπάνω σου φωτιά.
 Κλάψε Μωρία θρήνησον, νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα,
 Τὸ πὼς ἐπαραδώθηκες στ' Ἀγαρηνῶ τὰ χέρια.
 Πὺ εἶσαι Μωριά ὑπέρπλουτε, καὶ πύργε στολισμένε.
 Σ' Ἀγαρηνούς καὶ Χριστιανούς πάντα σου ζηλεμένε;
 Ποτὲ ὁ Μωριάς δὲν ἔπαυε νὰ ἔχῃ ἥσυχία,
 Πολλοὶ πολέμοι ἐγέννηκαν ἀπάνω στὸν Μωρία.
 Ὁ Μωριάς πρέπει νὰ στοριασθῇ, ὡς ἓνα περιβόλι,
 Ποῦναι πολλὰ ὠραιότατον, καὶ τὸ ζηλεύουν ὅλοι.
 Ἀπὸ τὰ δένδρα τὰ καλὰ, παντᾶναι στολισμένους,
 Καὶ ἀπ' ὅλα τὰ βασίλεια πάντα εἶναι ζηλεμένος.
 Εἰς τῶν Ἑλλήνων τὸν καιρὸν ὡς γράφει ἡ στορία,
 Πολλοὶ πολέμοι ἐγέννηκαν, ἀπάνω στὸν Μωρία.
 Στὸ παλαιὸν εὐρίσκονταν στρατιώταις ἀνδρειωμένοι,
 Ἀπὸ τὴν Σπάρταν εὐγαιναν ἄξιοι καὶ παινεμένοι.
 Στὴν Κόρθον μέσα σὲς Ἑλλήνες ἐμπῆκαν σάν λεοντάρια.
 Ὅλοι ἐκεῖ χαθῆκανσι παρένας ἐγλυτώσε,
 Τὸν εἶδεν ἡ μητέρα του καὶ αὐτὸν τὸν ἐσκοτώσε.
 Ὅποιος διὰ τὴν πατρίδα του, καὶ τὴν ζωὴν του χάνει,
 Πρέπει του ὡσάν ἅγιος ὁλόχρυσος στεφανί.
 Εὐρέτε μου τὴν σήμερον κανεὶς μὲ τόσην γνῶσι,
 Κανεὶς διὰ τὴν πατρίδα του, παιδί του νὰ σκοτώσῃ;
 Ὅλοι ἔλαβαν θάνατον, νὰ γλύσουν τὴν πατρίδα,
 Κ' εἰς ὀπίσω γύρισες, καὶ μοναχὸν σὲ εἶδα;

Αὐτὸ σοῦ πρέπει τὸ λοιπὸν, καλιάχω νὰ ποθάνης,
 Γιατ' ἂν δὲν ἦσουν ἄξιος, δὲν ἔπρεπε νὰ πάνης.
 Νὰ ἦτον καὶ τὴν σήμερον ἐκείνη ἡ προθυμία,
 Τώρα Τοῦρκος δὲν ἔμπαινε νὰ ὀρίσῃ τὸν Μωρία.
 Αὐτ' ἦτον ὅλοι στ' ἄρματα, πάντα ἀνδρειωμένοι,
 Καὶ πάντα τοὺς στὸν πόλεμον ἦτανε μαθημένοι.
 Ὁ Ἀχιλλεὺς ἀπὸ τὰ Φέροσαλα, Μενέλαος ἀπὸ Ἄργος,
 Αὐτ' ἦτανε ὁ χαλασμός τῆς ξακουστῆς Τρωάδος.
 Αὐτοὶ οἱ δύο στάθηκαν, τ' ἀνήμερα θηρία,
 Ὁ Μενέλαος ἦτον γεννητὸς σὸ Ἄργος τοῦ Μωρία.
 Μωρία ποῦ εἶναι ἡ δόξα σου, καὶ ποῦ εἶναι ἡ τιμὴ σου,
 Καὶ τώρα παραδόθηκες στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ σου;
 Ἡ καύχησις τῆς Βενετιάς, τῆς πιάτσας τὸ σταντάρδον,
 Καὶ τώρα παραδόθηκες στὰ χέρια τῶν βαρβάρων;
 Τῆς Κρήτης ἦτον τῆς ἀρχῆς, τ' ἄλλο ἀπὸ τὴν Κύπρο,
 Τὸ τρίτο εἶναι τοῦ Μωριά, πρέπει νὰ ἔχῃ σκῆπτρο.
 Ἀπ' ὅσα ρένια εὐρίσκονται, ὁ Μωριάς εἶναι βασίλειο,
 Ὡς ὅλα τὰ ποιήματα θαμπώνουν ἀπτόν ἥλιο.
 Ὁ Μωροζίνης ὁ ξακουστός πῆγε μὲ τὸς ἀσκαίρια,
 Αὐτὸς τὸν ἐλευθέρωσε ἀπ' Ἀγαρηνῶ τὰ χέρια.
 Καὶ δὲν ἐστάθη εἰρηνικὸς παρὰ τριάντα χρόνους,
 Καὶ τώρα πάλιν εὐρίσκεται εἰς βάσανα καὶ πόνους.
 Ὅσα βασίλεια βρίσκονται, ὅλα στὴν γῆν ἀπάνω,
 Οἱ σοῦδιτοι δὲν ἀπερνοῦν, ὡσάν στὸν Βενετζιάνο.
 Ὡς εἶναι πάντ' ἐλεύθεροι, κ' ἔχουν τὴν ἐξουσίαν,
 Καὶ πείραξιν δὲν ἔχουσιν ἀπὸ τὴν ἀφεντίαν.
 Ποῦ εἶναι Μωριά οἱ ἄρχοντες, καὶ ποῦναι ἡ παρρησία,
 Καὶ ποῦναι τὰ ζευγολατιὰ ὅπου εἶχαν τὰ χωρία;
 Ποῦναι ἄρχοντες ἡ δόξα σας, καὶ ποῦναι καὶ οἱ μπράβοι,
 Ποῦ ἄνθρωπος ἐτρόμαξε νὰ περπατῇ τὸ βράδυ;
 Στὰ ντάτζια καὶ σταῖς δεκατιαῖς, πολλ' εἶχαν συντροφίαν,
 Στὸ διάφορο ἐμοίραζαν, μὰ ὅχι στὴν ζημίαν.

Ο Κύριος παντοδύναμος κάνει δικάια κρίσι,
 Που τόδωσε τ' Ἀγαρηνῷ διὰ τὸ ἔριση.
 Ἡ περηφάνεια ἦτανε, ἡ πρώτη ἁμαρτία,
 Πρῶτα στήν Κρήτη ἦτανε, καὶ ἦλθε στὸν Μωρία.
 Ο Κύριος γὰρ ὡς βούλεται, νὰ τοὺς ἐταπεινώσῃ,
 Στὰ χέρια τῶν Ἀγαρηνῶν νὰ τοὺς ἐπαραδώσῃ.
 Ἀπὸ τὴν περηφάνειαν, τὴν τὴν δοξαν χάσα,
 Καὶ πόσοι τώρα βρίσκονται νὰ περπατοῦν μὲ ράσα;
 Ω Θεέ μου παντοκράτορα, καὶ πᾶσαι τὸν θυμὸν σου,
 Καὶ γλύτωσαι τὸ πλάσμα σου, νῦν ἀπὸ τὸν ἐχθρόν σου.
 Στὴν χάριν σου νὰ προσεύχονται, καὶ νὰ παρακαλοῦνται,
 Μέρα καὶ νύκτα πρᾶσεν, ποτὲ νὰ μὴ κοιμοῦνται.
 Καὶ ὅς τους πόνου στήν καρδιάν, καὶ δίστομον ρομφαία,
 Ὅτι ἐκαταπάτησαν, τάφον τ' Ἀγίου Ἀνδρία.
 Ω Θεέ μου δῶσαί τους ῥοπή, νὰ φύγουν μὲ τὴν βίαν,
 Νὰ λευθερώσῃς Χριστιανούς ὀπῶναι στὸν Μωρίαν.
 Χριστέ μου ἐσύ λυπήσου τοὺς ὅλους τοὺς ἐκλεκτούς σου,
 Ὅπου ἐπαραδόθησαν στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ σου.
 Χριστέ μου ἐσύ λυπήσουτο, τὸ πλάσμα τὸ δικόν σου,
 Καὶ δῶσαι καταποντισμὸν στὸν Τούρκον τὸν ἐχθρόν σου.
 Καὶ τῶν Χριστιανῶν ὑπομονὴν γιὰ νὰ μὴ βλασφημήσουν,
 Ἀπτὰ πολλὰ τὰ βάρητα μὴν ἀλλαξοπιστήσουν.
 Εἰς τ' Εὐαγγέλιον τοὺς ἐκραζες, πάντα ὡς πρόβατά σου,
 Καὶ τώρα ἐλεημονήσου τοὺς νὰ κραζουν τ' ὄνομά σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ΄.

Θρήνος εἰς τὸν τρισάθλιον Μωρίαν.

Δένδρα νὰ μὴν βλαστήσετε, χόρτα νὰ ξηρανθῇτε,
 Καὶ τοῦ Μωριά τὴν συμφορὰν ὅλα νὰ λυπηθῇτε.
 Ω φρίξον, στέναξον, θρήνησον ἡ σελήνη,
 Κλαψετε ἄστρα τ' οὐρανοῦ τὸ θρήνος ποῦ ἐγέννη.

Ὅλα τὰ κτίσματα τῆς γῆς νὰ κλάψετε μὲ βία,
 Τὴν σκλαβίαν καὶ συμφορὰν, ποῦ γίνη στὸν Μωρία.
 Κ' εἰς πέτραις ραγίσετε, δένδρα νὰ ξηρανθῇτε,
 Βουνὰ καὶ ὄρη κλάψετε, καὶ ὅλα λυπηθῇτε.
 Βρύσες μὴν τρέξετε νερό, ποτάμια ξηρανθῇτε,
 Καὶ περιβόλια εὐμορφα τὸν Μαΐ μὴν ἀνθῇτε.
 Ω Ἥλιε κρύψαι σου τὸ φῶς, ἀστέρια θάμπωθῇτε,
 Καὶ τὰ σημάδια τοῦ οὐρανοῦ ὅλα νὰ λυπηθῇτε.
 Κ' εἰς βουνὰ θυμώσετε, διώξετε τὰ θηρία,
 Ὅτ' ἴδετε τὴν συμφορὰν, ποῦ ἐγένη στὸν Μωρία.
 Ἡ στραταῖς νὰ χαλάσετε, καὶ πέτραις ραγισθῇτε,
 Κ' εἰς πουλιὰ τοῦ οὐρανοῦ ποτὲ μὴν κοιλαδῇτε,
 Ὅλα τὰ κτίσματα τῆς γῆς, νὰ κλάψουν νὰ θρηνοῦνται,
 Τὰ ἐρπετὰ καὶ τὰ πουλιὰ κ' ἐκεῖνα νὰ λυποῦνται.
 Τὸ θρήνος κί αὐτὴν τὴν σκλαβίαν, τὴν ἀκαταστασίαν,
 Που ἔκαμ' ὁ Ἀγαρηνὸς στὸν ἄθλιον Μωρίαν.
 Μωριά πλουσιοπάροχε, ἀπ' ὅλα στολισμένος,
 Καὶ τώρα καταστήθηκες ὅλος χαρτζωμένος.
 Εἰς ἥσουν ἡ παρηγορία, εἰς ὅλα τὰ νησιά,
 Κ' ἐσύ τὰ ἐκυβέρνηες σὲ ὅλην τους τὴν χρεία.
 Ἡσούν στα τρία τὰ νησιά, ἡ εὐσπλαγχνὴ μητέρα,
 Καὶ τώρα πρέπει νὰ σὲ κλαῖν, νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.
 Τζιριγο καὶ τὴν Ζακυνθο, μὲ τὴν Κεφαλληνία,
 Πάντα ἐσύ τὰ ἔθρεφες, σὰν μάννα τὰ παιδία.
 Κλαψετε δωδεκα νησιά τὸν ἄθλιον Μωρία,
 Ὅτι ἀπὸ τοῦτον εἴχετε, ἔλα μεγάλη χρεία.
 Εἴπρεπε τώρα τὸ λοιπὸν νὰ μαρτυροῦν τὰ δένδρα,
 Ὅλα νὰ κλαψουν τὸν Μωριά, ὅτ' ἦτον μιὰ ἀφθέντρα.
 Ἡ εὐμορφάδα τοῦ ἦτανε σὰν τ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια,
 Καὶ τώρα παραδόθηκε, στ' Ἀγαρηνῷ τὰ χέρια.
 Δὲν εἶν ὀλίγο τὸ κακὸ κανεῖς νὰ τὸ λογιᾶσῃ,
 Μα πρέπει ὡς τὸ θυμηθῇ μαύρα δάκρυα νὰ χύσῃ.

Ὦ καὶ νὰ ἦτονε στὸ ρίζοικὸ γραμμένο,
 Διὰ τὸν ἄθλιον Μωριᾶ, τὸν πολυπικραμένο.
 Ὁ ποῦ ἦτονε πᾶσα λογιῆς, γεμάτος πᾶσα χάρι,
 Καὶ τῶρα τὸν ἐγέμωσε μετζίτια, καὶ φεγγάρι.
 Ἐχάλασε ταῖς Ἐκκλησιαῖς, καὶ τὰ καμπαναρία,
 Καὶ τῶρα ὅποιος τὰ ἰδῇ τοῦ καίεται ἡ καρδιά.
 Τὰ σκευὴ τὰ δλόχρυσά, ποῦχαν ἡ Ἐκκλησιαῖς,
 Νὰ τὰ Σωρῆς πῶς τ' ἄρπαζαν ἀπ' ὅλαις ταῖς μερίαις.
 Ὦ παντοκράτορα Θεὲ τῶν ὅλων εὐεργέτα,
 Παντός τοῦ κόσμου ποιητᾶ, μέγα δημιουργέτα.
 Ἀφάνησον τὸν Ἀμαλήκ, τὸν πονηρὸν ἐχθρόν σου,
 Καὶ πάλιν ἐλυπήσου μας διὰ τὸ ἔλεός σου.
 Δός του Χριστέ φιλόνθρωπε, ὀργή καὶ καταδίκη,
 Δειλίαν εἰς τοῦ λόγου τους, νὰ μὴν ἔχουνε νίκη.
 Ἐμᾶς δὲ ἐλευθέρωσον, ἀπτήν ἐπιβουλήν τους,
 Καὶ ἀπὸ τὴν παμπόνηρην πίστιν τὴν ἐδικήν τους.
 Λοιπὸν στὸ τέλος ἔφθασα τῆς Ὀλιβερχῆς στορίας,
 Πολέμου, τοῦ κακοῦ ἐχθροῦ, καὶ τῆς αἰχμαλωσίας,
 Ἐγὼ στ' Ἀνάπλι εὐρίσκομουν, ποῦ γράφω τὴν στορία,
 Καὶ τῶρα καταστήθηκα, στῆς Πούλιας τὴν ξορία.
 Διὰ τοῦτο ξεύρω τὸ λοιπὸν, τὰ ὅσα ἐγινῆκαν,
 Καὶ εἰς τὸ παρὸν εὐρίσκομεν, ὄντας οἱ Τῆρκοι ἐμπῆκαν.
 Καὶ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου τὸν Σρήνον ποῦ ἐγίνη,
 Καὶ ὅποιος νὰ τὰ Συμηθῇ μαῦρα δάκρυα νὰ χύνη.
 Ὡς τὰ πολλὰ τὰ πρόβατα, ὅταν πωλοῦν τ' ἄρνια,
 Οἱ ἄνδρες ἐτῷ ἐφώναζαν, γυναῖκες καὶ παιδιὰ.
 Τὸν Γενεράλη ἐπίασαν οἱ Τούρκοι ὀμπροστά μου,
 Καὶ παρευθὺς ἐγύρισα νὰ ἰδῶ διὰ τὰ παιδιὰ μου.
 Καὶ ὄντας ὀπίσω γύρισα, δὲν ἦρα οὐδὲ κανένα,
 Οἱ Τούρκοι ὀμπροστίτερα τὰ εἶχαν σκλαβωμένα.
 Καὶ τὸ μαχαῖρι εὗγαλα, καὶ ἔσχισα τὰ ρούχα,
 Ὅτ' ἔχασα τὴν παντοχή, καὶ τὴν ἐλπίδα ποῦχα.

Καὶ πλέον ὅπου ἤρρισκαν κανέν' καλοντομένον,
 Οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὸν θυμὸν, τὸν εἶχανε κορμένον.
 Ὅτ' οἱ Τούρκοι ἐλόγιαζαν, αὐτοὶ ἐπελεμοῦσαν,
 Καὶ ὅλους τοὺς ἐπίλοιπους τοὺς ἐπαρακινοῦσαν.
 Καὶ ὡς τῶρα ἔσα ἔγραψα, δὲν εἶναι ἀμφισβολία,
 Ὅτι πολλὰ ἐξέταξα μὲ πᾶσα προθυμία.
 Διὰ νάχω πόνον ἄμετρον, καὶ φλόγα στὴν καρδιά μου,
 Καὶ ἐπαρακινήθηκα νὰ γράψω τὸ ὄνομά μου.
 Μάνθος ἔγραψα τὸ παρὸν μὲ Ὀλιβερχῆ καρδιά,
 Ὅτ' εἶχα τέσσαρα παιδιὰ, καὶ εἶναι εἰς τὴν σκλαβία.
 Μὰ ὅλα νὰ λογιᾶσθε, ἔχουν παρηγορία,
 Μ' ἄς κλάψῃ ὅποιος ἔλαβε, ζωντανὴ χωρησία.
 Καὶ τὰ δένδρα τ' ἀνέψυχα, καὶ ἐκεῖνα ἔελκυν κλαῖψι,
 Νὰ χάσῃ φίλον καρδιακὸν νὰ μὴν τὸν ἀπολάβῃ.
 Πόσα ἔχω στ' Ἀγαρηνοῦ πόσα παιδιὰ χαίμενα,
 Δὲν ξεύρω ἂν ἦναι ζωντανά, ἢ ὅλ' ἀπεθαμένα.
 Ἡ Ὀλίψις μου εἶν' παρὰ πολλή, καὶ πόνον στὸ καὶ ἕνα,
 Ὅτι πολλὰ ἐξέταξα, καὶ δὲν ἦρα κανένα.
 Ὁ πόνος μ' ἐπαρακίνησέ, νὰ γράψω στὴν στορία,
 Ὅτ' ἔχω πόθον ἄμετρον, καὶ φλόγα στὴν καρδιά.
 Μ' ἄς παρηγορηθῶ κ' ἐγὼ, στοῦ Εὐσταθίου τὴν ῥῆσι,
 Καὶ πάλιν ποῖος εὐρίσκεται νὰ μὲ παρηγορήσῃ;
 Ὁ Εὐστάθιος ἐπέστρεψεν ὅλος ἀγιωσύνη,
 Γιὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐλεημοσύνη.
 Μὰ ἐγὼ αὐτὰ τὰ ἔχασα, ἔλα ἐξ ἁμαρτίας,
 Καὶ πρέπει νὰ οδυρῶμαι ἐκ βάθους τῆς καρδίας.
 Νοήσατε φίλοι καὶ ἀδελφοὶ ἡ ἁμαρτία τί κάμει,
 Αὐτ' ἦταν ποῦ πλάνεσε τὸν πρῶτόν μας Ἀδάμη.
 Καὶ τῶρα πρέπει τὸ λοιπὸν, γιὰ νὰ συλλογισθοῦμεν,
 Καὶ ὅσα μισαίει ὁ Χριστὸς, μὴν ἐπιχειρισθοῦμεν.
 Ὅτι μᾶς δίνουν δυσκολία σὲ πλοῦτη καὶ παιδιὰ,
 Καὶ ὅτε κλαῖμε πικρῶς, μὲ Ὀλιβερχῆ καρδιά.

Ο ποιος στήν ἀμαρτία στερεός, δέλει καὶ ἀποφασίζει,

Κί ἂν μετανιώσῃ ὕστερα, ὁ Θεὸς τοῦ τὸ χαρίζει.

Καλὸς τυχεὺς ἀπτῆς ἀρχῆς, νὰ ἔχῃ καλὴν πράξι,

Τὸ πρᾶγμα τοῦ πλησίου του, ποτὲ νὰ μὴν ἀρπάξῃ.

Ἡ συμφορὰ μὲ ἔκαμε, κί ὁ πόνος τῶν παιδιῶν,

Νὰ γράψω μὲ πολὺν καῦμόν, τῆς συμφορᾶς τὸν βίον.

Μὲ πόνον ἐχωρίζονταν, τὰ τέκνα τὰς μανᾶδες,

Κ' ἐγὼ σκλάβος ἐπιάστηκα εἰς τοὺς Ἀρβανιτάδες.

Γλήγωρα ξεσκλαβώθηκα, καὶ πάλιν μ' ἐσκλαβώσαν,

Εὐχαριστῶ τοὺς Χριστιανούς ὅπου μ' ἐλευθερώσαν.

Τὸ τρίτον ἦτον Σλιθερόν ἀπὸ τὸν Σερασκαίρη,

Ὅπ' ἄδικα μ' ἐπίασε στὸ ἐδικό του χέρι.

Τ' Ἀγὰ τοῦ Κάστρου ἤθελσε, διὰ νὰ μὲ παραδώσῃ,

Καὶ στὸν γουλά τοῦ Ἀναπλιῦ, γιὰ νὰ μὲ φυλακώσῃ.

Καὶ ἄλλους σαραντατέσσαρους ἄδικα φυλακώσαν,

Σε τρεῖς ἡμέραις ὕστερα καὶ τοὺς ἐπαλουκώσαν.

Οὐαὶ κλαυθμός καὶ ὀδυρμός στήν τόσνη ἀδικίαν,

Ποῦ γίνεται ἀπανταχοῦ, εἰς ὅλην τὴν Τουρκίαν.

Κ' ἐγὼ εἶχα τὴν ἐλπίδα μου, γιὰ νὰ μ' ἐλευθερώσουν,

Κ' ἔκαμε τὴν ἀπόφασιν γιὰ νὰ μὲ παλουκώσουν.

Εἴνα φερμαίνι ἔστειλε γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν,

Στὸ Παλαμίδι ἤθελε διὰ νὰ μὲ χαλάσουν.

Καὶ ἄλλη ἐλπίδα δὲν εἶχα παρὰ τὴν Παναγία,

Ὡς ἐφθασε τὸ θαῦμά της κ' εἶδα τὴν λευθερίαν.

Ὡς εἶδα τὴν ἀπόφασιν, τί ἄλλο νὰ λογιᾶσω;

Καὶ γιὰ παρηγορία μου τοὺς Οἴκους νὰ διαβάσω.

Στὴν μέσ' ἀπὸ τὴν Σύνοψιν, στὸ Νέαν ἰδεῖται κτίσι,

Ἐκ' ἐφθασε τὸ θαῦμά της, γιὰ νὰ μὲ βοηθήσῃ.

Ποδάρι μου τὸ δεξιὸν ἄρχισε νὰ βαραῖνῃ,

Δίχως κλειδί τὸ σίδερο ἄρχισε νὰ εὐγαῖνῃ.

Ὡς εὐγάλα τὰ σίδηρα μὲ τῆς αὐτῆς τὸ θαῦμα,

Ἐγλύτωσα τὸν θάνατον μὲ ἄλλους δύο ἀντάμα.

Οἱ Τούρκοι ποῦ ἐφύλαγαν, οἳ ἦτον κοιμημένοι,

Ὅτι τοὺς ἐποτίσαμεν σερμπέτι μὲ ἀφίονι.

Καὶ παρευθὺς ἐφύγαμεν ἀπὸ να παραθύρι,

Κ' οἱ Τούρκοι ἐρουχαζανε στὸν ὕπνον σὰν οἱ χοῖροι.

Καὶ μιά τριχτὰ ἐδέσαμεν, σὲ μία κανονέρα,

Καὶ φόβον εἶχαμεν πολὺν, μὴ ξημερώσῃ ἡμέρα.

Ἡ Παναγία ὡς δύναται, πάντα νὰ μᾶς βοηθήσῃ,

Νὰ φύγωμεν ὀγλίγωρα πρὶν μέρα νὰ φωτίσῃ.

Ἡ Παναγία ἡ Δεσποῖνα, ὡς δύναται νὰ φτάνῃ,

Καὶ παρευθὺς ἐπέσαμεν στήν πόσιν τοῦ Γριμάνη.

Μὲ φόβον ἀπεράσαμεν ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα,

Γλύσιν δὲν ἐλογιάσαμεν ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα.

Ναὲμβριον μῆνα ἐφύγαμεν, Παρασκευὴ τὸ βράδυ,

Κεῖνα τὴν νύκτ' ἐγλύσαμεν, ὥσάν ἀπὸ τὸν Ἄδην.

Ὁ Κύριος δὲν γὰρ βούλεται, ἄνθρωπον ἐγλυτώνει,

Ἀπὸ δεσμὰ καὶ φυλακαῖς βγάξει κ' ἐλευθερώνει.

Ὅπ' ἔχει τὴν ἐλπίδα του πάντα στήν Παναγία,

Μὲ πίστιν καὶ εὐλάβειαν, ποτὲ δὲν ἔχει χρεῖαν.

Μὲ πόθον νὰ προσεύχεται δίχως ἀμφιβολία,

Τὰ σίδηρα κ' ἡ φυλακαῖς ἀνοίγουν δίχως κλειδιά.

Τοὺς Οἴκους μὲ εὐλάβεια ἄνθρωπος νὰ διαβάσῃ,

Νὰ μὴ φοδᾶται κίνδυνον, στήν μέσση τῆς θαλάσσης.

Εἶναι καλά καὶ τίμια ὅλα τ' Ἅγια Βιβλία,

Μ' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸ ἐφύλαξε, γιὰ ἀπὸ τὴν φωτία.

Νὰ τόχουν οἱ Χριστιανοὶ σὲ πᾶς ἀνάγκης χρεῖαν,

Γιὰ νάχουν τὴν εὐλάβειαν πάντα στήν Παναγία.

Ἡ φωνὴ τ' Ἀγγέλου Γαβριὴλ τὸ Χαῖρ' εὐλογημένη,

Ἀπὸ Θεοῦ καὶ Ἀγγέλους πάντα δεδοξαμένη.

Χαῖρε Μητέρα τοῦ Θεοῦ, Παρθένη δοξασμένη,

Ἡ λύτρωσις Χριστιανῶν ὁ ὅλην τὴν Οἰκουμένη.

Χαῖρε ἡ καύχησις ἡμῶν, τῶν πρὸς σὲ δοσμένων,

Ποῦ ἀνοιξες τὰ σίδηρα ἡμῶν τῶν τεθλιμμένων.

Χαῖρε ὦ ἀπειρώγαμε πάντων τῶν δεομένων,
 Ἡ ἐκ θανάτου λύτρωσις, ἐλπίς ἀπηλπισμένων.
 Ὡς δύναται ἡ χάρις σου τοὺς Χριστιανούς νὰ σώσῃ,
 Κ' ἡμᾶς ἀπ' ἄλλον θάνατον νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ.
 Ἀπὸ μικρὴν ἀπόφασιν λαμβάνω λευθερία,
 Γιὰ νάχω τὴν ἐλπίδα μου πάντα στὴν Παναγία.
 Ἀφίνω πάντα ἄνθρωπον καλὰ νὰ τὸ μετρήσῃ,
 Μὲ θαῦμα τέτοι' ἀπόφασιν τὸν θάνατον νὰ γλύσῃ.
 Χριστιανέ μου τὴν ἐλπίδα σου εἰς τὸν Θεὸν νὰ ἔχῃς,
 Καὶ ὅσα μισοῖ ὁ Χριστὸς πάντα σου νὰ ἀπέχῃς.
 Ἐὶ ἀγάπαε τὸν φίλον σου μὲ καθαρά καρδιά,
 Καὶ τὸν ἐχθρόν σου ἄφησε στὴν θεϊκὴ εὐσπλαγχνία.

ΣΤΙΧΟΙ

ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Α'.

Περὶ Ἱερουσαλὴμ, Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Προσκυνήσεως τῶν Μάγων, Ἡρώδου συγχύσεως, Βαπτίσματος, Παθῶν, Προδοσίας, καὶ Σταυρώσεως.

Ἡ Ἱερουσαλὴμ εὕρεται τῶν Χριστιανῶν μητέρα,
 Ἀπὸ αὐτὴν ἐλάβασιν τὸ φῶς καὶ τὴν ἡμέρα.
 Ἐκεῖ ἐπρωτοφανήστικεν ὁ ἥλιος νὰ φωτίσῃ,
 Κ' ἐλάμψε στοὺς Χριστιανούς Ἀνατολὴ καὶ Δύσι.
 Ἐκ' εἶναι ὀμφαλὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ ἐπαγγελία,
 Ἀπὸ ἐκεῖ ἐφανήσθηκε Σολομοῦ ἡ σοφία.
 Ἐκεῖ ὁ Θεὸς ἐδιάλεξε τὴν Δέσποινα Μαρία,
 Κ' ἔστειλε τὸν Μονογενῆ δικήμας σωτηρία.
 Παρθένον τὴν ἐδιάλεξε, γιὰ νὰ τὸν ἐσαρκώσῃ,
 Κ' ἡμᾶς ἀπὸ τὴν κόλασιν νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ.
 Ἡ βάτος αὐτὴν προσήμαινε, ἡ κατακατομένη,
 Αὐτὴ ἀνέτειλε τὸ φῶς, σ' ὅλην τὴν Οἰκουμένη.
 Στὸ σπήλαιον τὸν ἐγέννησε, καὶ ἔτρεξαν οἱ Μάγοι,
 Ἀστὴρ ἀπτὴν Ἀνατολὴν ἀπάνω τους φωταίει.
 Οἱ Ἄγγελοι ἐψάλασι, ποιμένες ἀγραυλοῦσαν,
 Ὀλονυχτὶς ἐθαύμαζαν ἐκεῖ πού κατοικοῦσαν.
 Οἱ Ἀστέρας ἀπ' Ἀνατολὴν, ἔλαμπε ὡς τὸν ἥλιο,
 Ὅσο τοὺς Μάγους ἤφεραν ἀπάνω εἰς τὸ σπήλιν.
 Καὶ ὁ Ἡρώδης ἐκραγε τοὺς Μάγους νὰ ῥωτήσῃ,
 Τὸ πῶς ἀπτὴν Ἀνατολὴν, ἦλθαςιν πρὸς τὴν Δύσιν.

Ἦλθαι ἀπὴν Ἀνατολὴν ἀκολουθῶντας τὸν ἀστέρα,
 Ἐδράμαμε νὰ εὐρωμεν τῶν πάντων Βασιλέα.
 Ὁ πρῶτος Μάγος ταπεινὰ τοῦ Ἡρώδη ἀπεκρίθη,
 Ἦλθαμε γιὰ νὰ μάθωμε, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννῆθη.
 Ὡς κί ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν μᾶς ἔδειξ' ὁ ἀστέρας,
 Τὸ πῶς νὰ ἐγεννήθηκε μέγας Βασιλέας.
 Κ' ἐδράμαμεν ὀλίγωρα, γιὰ νὰ τὸν προῦπαντήσωμεν,
 Καὶ δῶρα φέραμε πολλὰ γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσωμεν.
 Κί ὁ Ἡρώδης ὡς ἀγροίκησεν ἔλος τοῦ ἐθερμάθη,
 Πρᾶγμα ὅπου δὲν τὸ ἤξευρε ἐπαθεῖ νὰ τὰ μάθῃ.
 Μέσα ἡ καρδιά του ἐτρώθηκε καὶ βαρυναστυναίει,
 Τοὺς Μάγους μὲ ἱλαρότητα πολλὰ τοὺς ἐξετάζει.
 Σὺρτε ξετάζετ' ἀκριβῶς, διὰ νὰ τὸν εὐρήτε,
 Καὶ ἀπέδω νὰ γυρίσετε, ἐμένα νὰ τὸ εἰπῆτε.
 Καὶ δίχως ἄλλο νάρθετε, κ' ἐγὼ νὰς σᾶς τιμήσω,
 Γιὰ νὰ πηγαίνω καὶ ἐγὼ, νὰ τοῦ ἐπροσκυνήσω.
 Μὲ τραδιμέντο ἐλόγιαζε θεότητα νὰ πιάσῃ,
 Μὰ δὲν τὸ λόγιαζε ποτέ, μάγος νὰ τὸν γελάσῃ.
 Οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν, θωρῶντας τὸν ἀστέρα,
 Καὶ τοὺς ἐφωτίζε πολλὰ, ὡς ἥλιος τὴν ἡμέρα.
 Ὅτ' ἐφθασαν σὸ σπηλαίον ἔδραμαν μὲ τὴν βίαν,
 Τὸ Βρέφος στήν φάτυν ἤρηνκαν μαζί μὲ τὴν Μαρίαν.
 Καὶ ἀνοιξαν τοὺς θησαυροὺς δῶρα νὰ τοῦ χαρίσων,
 Ὡς βασιλέα τοῦ παντός, νὰ τὸν ἐπροσκυνήσων.
 Θομιάμα ὡσαν Θεόν, χρυσάρη ὡς Βασιλέα,
 Σ' ὅλον τὸν κόσμον Ποιητὴς, καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν.
 Καὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν θάνατον ἡ σμύρνα προσημαίνει,
 Ἀπὸ τὴν κόλασιν ἐλευθέρωσεν ὅλην τὴν Οἰκουμένην.
 Ὅταν οἱ Μάγ' ἐγύρισαν, καὶ ἄλλαξαν τὴν σπράτα,
 Τοῦ Ἡρώδη δὲν ἐγύρισαν νὰ δώσουν τὰ μαντάτα.
 Ὁ Ἡρώδης τὸ προγνώρισε, τὸν ἐμπαίξαν οἱ Μάγοι,
 Ἡ Σέμμη τὸν ἐκώλυσε, μὰ δὲν ξαραθυμάχη.

Καὶ νάρθουν ἔστειλεν εὐθύς, ὅλοι τοῦ οἱ δασκάλοι.
 Καὶ ὅσοι ἄλλοι εὐρίσκονται, κ' εἶναι σοφοὶ μεγάλοι.
 Ἀπὸ τὴν πίκρα τὴν πολλήν, δὲν ἤμπαρεῖ νὰ φαγῇ,
 Μάγους καὶ διδασκάλους τοῦ, ἄρχισε νὰ ρωτάγῃ.
 Ἰδίτε στὰ βιβλία σας, καλῶς νὰ ἐρευνᾶτε,
 Γιὰ νὰ μ' εὐρήτε βέβαια, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.
 Ὅλοι τοῦ ἀπεκρίθησαν, ὡς γράφει στὴν παλαιάν,
 Πῶς μέλλει γιὰ νὰ γεννηθῇ, στὴν Βηθλεὲμ Ἰουδαίαν.
 Καὶ τότε προεγνώρισε τῶν Μάγων τὴν ἀλήθειαν,
 Δαιμόνιο τὸν ἐκώλυσε, καὶ ἐκράζε βοήθειαν.
 Στέλνει τοὺς ἐκατόνταρχους, νὰ ἦναι ὀρδινιασμένοι,
 Εἰς τὸ παλάτι νὰ εὐρεθοῦν ὅλοι ἀρματωμένοι.
 Αἰεὶ τοὺς· σὺρτε στὴν Βηθλεὲμ, καλῶς νὰ ἐξετάξουν,
 Καὶ ὅλα τὰ βρέφη τὰ μικρά, νὰ ἤθελαν τὰ σφάξουν.
 Ἀπὸ δύο χρονῶν καὶ κάτω, κανένα μὴν ἀφήσῃς,
 Ὅλα τὰ βρέφη τ' ἀρσενικά τὸ αἷμά τους νὰ χύσῃς.
 Δεκατέσσαρες χιλιάδες ἔκοψε, κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον,
 Οὐαὶ κλαυθμὸν καὶ ὀδυρμὸν, καὶ ἐδικῶν τὸν πόνον.
 Ἡ μάναις πῶς ἐφώναζαν, τραβοῦσαν τὰ μαλιά τους,
 Κ' ἄρπαζαν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τους.
 Θεῖ μου πῶς τὴν εὐτουρᾶς τὴν τίσῃν ἀδικίαν,
 Τόσ' αἷμα ὅπου ἔχουσε σὲ παρθένα, παιδιά;
 Ἐλόγιαζεν ὁ ἀσεβὴς ν' αὐρὴν τὸν Βασιλέαν,
 Μὰ ὁ Θεὸς ἐπρόσταξε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπηλαίον.
 Ἄγγελος εἶπε τῷ Ἰωσήφ μαζί μὲ τὴν Μαρίαν,
 Νυκτὸς νὰ παρουν τὸ παιδί, νὰ πᾶν στὴν Αἴγυπτιαν.
 Νὰ πληρωθῇ ἡ ἐντολή, ὡς λέγει ἡ προφητεία,
 Πῶς τὸν Τίον μου ἐκάλεσα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτιαν.
 Στὸ ἱερὸν ἐκάθησεν, ἐν μέσῳ τῶν δασκάλων,
 Καὶ ἔλους τοὺς ἐδίδαχνε δίχως κανένα φάλον.
 Δίχως νὰ μάθῃ γράμματα, δίχως σπουδὴν νὰ λάβῃ,
 Κ' οἱ δάσκαλοι ἐθαύμαζαν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.

Δὲν ἤξευραν πῶς εἶναι Θεός, καὶ ἔχει τὴν σοφίαν,
 Γιατὶ ἡ Δεῖα φώτισις, σπουδῆς, δὲν ἔχει χρείαν.
 Ἐξ εἶναι ὁ μέγας ποταμός, αὐτοῦ τοῦ Ἰορδάνη,
 Σ' αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ βάπτισμα λαμβάνει.
 Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος κάνει τὴν πηρεσίαν,
 Ὁ ἴδιος τὸν βαπτίζει μὲ Δεῖαν οἰκονομίαν.
 Καὶ ὅλος ἐφοβήθηκε, τὸ πῶς νὰ ἀποκοτήσῃ,
 Ὡς καὶ ὁ Ἰορδάνης ἐστράφηκεν ὀπίσω, νὰ γυρίσῃ.
 Ὁ Ἰωάννης ἔστεκε μὲ τὸν Χριστὸν ἀντάμα,
 Κ' ἐξ οὐρανοῦ μὲ σύγνεφα, ἦλθε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.
 Ἐξ οὐρανοῦ ἦλθε φωνή, καὶ ὅλοι τὴν ἀκούσα,
 Οὗτος ἐστὶν Υἱὸς μ' ἀγαπητός, ὃν ἐγὼ νύδεκοῦσα.
 Μὲ τὴν βάπτισαί μ' εἰδείξε τὸ πρῶτον τὸ μυστήριον,
 Νὰ ἔχουσαι οἱ Χριστιανοὶ πάντοτε μὲ τὸν Κύριον.
 Τὸ βάπτισμα μ' εἰδῶσε τὸν πρῶτον ἀρραβῶνα,
 Νὰ εἴμεσθαι μὲ τὸν Χριστὸν, εἰς πάντα τὸν αἰῶνα.
 Στὴν Ἐρυθρὰ περιοχὴ στὴν παραθαλασσία,
 Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ἔτρεξαν κοντά του μὲ τὴν βία.
 Καὶ ἄφησαν τὰ δίκτυά τους, στὴν γῆν καὶ τὸν πατέρα,
 Καὶ πάραυτ' ἠκολούθησαν τὸ φῶς καὶ τὴν ἡμέρα.
 Ἀρχῆς ἀκολούθησεν αὐτὸς, καὶ ὕστερα οἱ ἄλλοι,
 Καὶ εἰς ὅλους ἦτον ὁ Χριστὸς ἀνάμεικτα κεφάλι.
 Καὶ τὸν Ἰούδα ἐκαμε, νὰ ἔχῃ τὴν σακκούλα,
 Τῶν Ἀποστόλων χρήματα, αὐτὸς νὰ τάχῃ οὐλα.
 Ὁ ἴδιος ἀγόραζε τὴν χρεῖα διὰ τὴν βρωσί,
 Ὅτ' ἐμελλεν ὁ ἄθλιος, γιὰ νὰ τὸν ἐπροδώσῃ.
 Εἰς τὸν δαίπνον τὸν μυστικόν, τοῦ δίδει τὸ ποτῦρ,
 Πρῶτον τὸν ἐκοινωνήσεν αὐτὸν σὰν οἰκοκύρη.
 Τότε τοῦ ἐπρογνώρισε τὴν δολερὰν καρδίαν,
 Στὸν δάσκαλόν του ἐμελλε νὰ κάμῃ προδοσίαν.
 Οἱ Ἰουδαῖοι συμβουλευόντο, καὶ διδασκάλοι οἱ πρῶτοι,
 Διὰ νὰ πιάσουν τὸν Χριστὸν, κ' ἐγύρευσαν προδότη.

Δὲν ἐνθυμήθηκαν οἱ ἄθλιοι καμμία εὐεργεσίαν,
 Ποῦ ὁ Χριστὸς τοὺς ἔκαμε, εἰς ὅλην τους τὴν χρεῖα.
 Ἀπὸ τὴν σκλαβιά τοῦ Φαραῶ, νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ,
 Καὶ ἔσχιαι τὴν θάλασσαν γιὰ νὰ τοὺς ἐγλυτώσῃ.
 Τὸ μάννα εἰς τὴν ἔρημον, τροφὴ σαράντα χρόνους,
 Καὶ γιὰ καλὴ εὐχαρίστησι τὰς μαστίγας καὶ πόνους.
 Ἀπ'τὰ πολλὰ τὰ θαῦματα, ἔπρεπε νὰ θαυμάσουν,
 Ἡ κακία τοὺς ἐτύφλωσε, κ' ἤθελαν νὰ τὸν πιάσουν.
 Ὡσὰν ἡ Γυνὴ τρέχουσα τόσον καιρὸν τὸ αἷμα,
 Μὲ πίστι ἐπίασε τὸ φόρεμα, κ' ἐστάθηκ' ἐν τῷ ἄμῃ.
 Καὶ τὸν Τυφλὸν ἐκ γενετῆς ἀπὸ κοιλὰ μπρός του,
 Μὲ τὸν πυλὸν τὸν ἄλειψε, καὶ ἔλαβε τὸ φῶς του.
 Τὸν Παραλυτικὸν τόσον καιρὸν, τοῦ εἶπε περιπάτει,
 Καὶ πῆγαινε στὸν οἶκόν του, καὶ βάστα τὸ κρεβάτι.
 Ἡ χήρα κλαίουσα λέγει του· ἀπέθαν' ὁ υἱός μου,
 Ἐχασα τὴν ἐλπίδα μου τὰ μάτια καὶ τὸ φῶς μου.
 Κ' εὐθὺς τὴν ἐλυπήθηκε, γιὰ νὰ τὴν εὐχαρίστησῃ,
 Ἐκαμε θαῦμα παρ'εὐθὺς, νὰ τῆς τὸν ἀναστήσῃ.
 Ὁ Ζακχαῖος τελώνης ἦτονε, μικρὸς στὴν ἡλικία,
 Ὅταν ὁ Χριστὸς ἀπέρασεν ἀνέβη στὴν συκία.
 Καὶ ὁ Χριστὸς ἐγνώρισε, Ζακχαῖου τὴν καρδίαν,
 Ὅτι αὐτὸς ἐπίστρεψε μὲ πᾶσαν προθυμίαν.
 Στους Ἀποστόλους ἐστράφηκε, καὶ εἶπε τοῦ Ματθαίου,
 Σήμερον χαρὰ ἐγένετο, στὸν οἶκον τοῦ Ζακχαῖου.
 Ὅταν Ἀάζαρ ἀνάστησεν εἰς πόλιν Βηθανία,
 Βασιλέα τὸν ἔκραζαν Ἑβραίων τὰ παιδία.
 Καὶ τόσον πλῆθος ἔτρεξαν νὰ τὸν προὔπαντήσουν,
 Καὶ ἐκ τῶν φοινίκων τὰ κλαδιά, ταῖς σφάταις νὰ γυμίσουν.
 Καὶ τὰ παιδία προεφήτευσαν, ὡς περ τοῦ Δανιήλ,
 Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.
 Ὁ τυφλοὶ καὶ ἀνόητοι στὴν δολερὰν καρδίαν,
 Καὶ ποῖος τὰ ἐδίδαξε νὰ κρᾶζουν τὰ παιδία;

Καθήμενος ὁ πάντων Κύριος, ἄνωθεν ἐπὶ πάλου ὄντος,
 Ὁ Βασιλέας καὶ ποιητὴς τοῦ σύμπαντος αἰῶνου.
 Χαῖρε ἡ Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅλη ἡ Ἰουδαία,
 Καὶ εὖγα τῶρα νὰ δεχθῇς τὸν πάντων Βασιλέα.
 Ὡς ἦτον πρίπον καὶ τιμῇ, δῶρα νὰ τῷ τιμάσουν,
 Συμβούλιον εἶχανε οἱ δολεροὶ διὰ νὰ τὸν ἐπιάσουν.
 Ὅλοι ἐσυμβουλευόνταν, κ' οἱ δάσκαλοι οἱ πρῶτοι,
 Ἀργύρια ἔταζαν πολλὰ νὰ εὗρουνε προδότη.
 Μὲ δολερὰ συμβούλιον ἔστησαν τὴν παγίδα,
 Καὶ ἐπιασαν τὸν μιαρὸν, κὶ Ἀπόστολον Ἰούδα.
 Ἀργύρια ἔχομεν πολλὰ, κ' ὅσα θέλεις φορτώσου,
 Παράδωσαι μας τὸν Χριστὸν, αὐτὸν τὸν δάσκαλόν σου.
 Δὲν ἐφοβήθη ὁ ἄθλιος ἡ γῆ νὰ μὴν τὸν χῶσῃ,
 Μὰ μοναχὰ τοὺς ἔταξε γιὰ νὰ τὸν παραδῶσῃ.
 Δύνομαι νὰ σᾶς προδῶσω Χριστὸν μὲ εὐκολία,
 Γιατὶ ἐμένα ἔκαμε νὰ ἔχω τὰ σολδιά.
 Κ' ἐγὼ ἀγοράζω βρώματα, νὰ φᾶν οἱ Ἀποστόλοι,
 Εἰς τὸν δείπνον τὸν μυστικὸν μέσα στοῦ περιβόλι.
 Καὶ ἔδραμε μὲ τὴν σπουδὴν, κ' ἐπῆγε στοὺς Ἑβραίους.
 Στοὺς πρῶτους ὅπου ὤριζαν τοὺς ἀσεβεῖς κὶ ἀθέους.
 Τοῦ Ἄννα καὶ Καϊάφα γύριφε σολδιά νὰ τοῦ δώσῃ,
 Καὶ τὸν Χριστὸν στὰ χερίά τους νὰ τὸν ἐπαραδῶσῃ.
 Καὶ Κουστωδία δότε μου, κ' ὅποιον θέλω φιλήσει,
 Ἐκεῖνον κείνος παρευθὺς, νὰ ἡθέλητε κρατήσῃ.
 Καὶ μὲ καρδία δολερὰ τὸ ἔργον νὰ ποιήσῃ,
 Ἀρχισε παρευθὺς νὰ τὸν καταφιλήσῃ.
 Λέγει του· χαῖρε σὺ Ῥαββί, καὶ ὅλη ἡ συντροφία,
 Καὶ παρευθὺς τὸν κράτισεν ὅλη ἡ Κουστωδία.
 Παρευθὺς τὸν πῆγασιν ἐμπρὸς τοῦ ἡγεμόνος,
 Ὅπ' ἦτον τὸ συμβούλιον, τὸ γένος τοῦ δαιμόνος.
 Ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἔκραζαν ὅσο νὰ ξημερώσῃ,
 Εἰς τὸν Πιλάτον ἐμπροστὰ γιὰ νὰ τὸν ἐσταυρώσῃ.

Ὁ Πιλάτος τῷ ἀποκρίθηκε νὰ τοὺς ἐταπεινώσῃ,
 Πῶς δὲν τοῦ εὐρίσκει ἀφορμὴ, γιὰ νὰ τὸν θανατώσῃ.
 Καὶ ὅλοι τοὺς ἐκραύγαζαν μὲ μία φωνὴ μεγάλη,
 Καὶ πέτραις ἐπερναν χοντραῖς κ' ἔδερναν τὸ κεφάλι.
 Εἶσαι ἐχθρὸς τοῦ Καίσαρος ἐσὺ, πᾶν τὸν γλυτώσῃς,
 Καὶ δὲν ἀκούσῃς καὶ ἐμᾶς γιὰ νὰ τὸν ἐσταυρώσῃς.
 Εἰ γὰρ τὸν νόμον κοίταξα, καὶ τὸν αὐτὸν ξετάσω,
 Μὰ δὲν τοῦ εὐρίσκω ἀφορμὴ, γιὰ νὰ τὸ ἐχαλάσω.
 Καὶ τὰ σκυλῖα μὲ θυμὸν ἐκραύγαζαν μεγάλα,
 Καὶ ὁ Πιλάτος ἔρριξε πολλοὺς ἀπὸ τὴν σκαλα.
 Εἰς τὸν ἴδιον σταύρωσαι, κάμε τὸ θέλημά μας,
 Καὶ τὸ αἷμα αὐτουνοῦ νᾶναι στὰ κεφάλιά μας.
 Καὶ κάμε δίχως ἄργητα ἐμᾶς τὸ θέλημά μας,
 Καὶ τὸ ξανακραυγαζόμεν, ὡς εἶν' καὶ αὐτὰ παιδιὰ μας.
 Ὅτι ἡμεῖς Ῥῆγαν ἔχομεν τὸν Καίσαρα στὴν Ῥώμην,
 Κὶ ἄλλου τῶρα δὲν θέλομεν, νὰ μᾶς ὀρίξῃ ἀκόμην.
 Ὅτι καὶ τὰ παιδιὰ μας ἴδιον ἐκραυγάσαν,
 Καὶ Βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ ὅλα τὸν ἐφωναῖσαν.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε γιὰ νὰ τὸν φραγγελώσουν,
 Καὶ ἔκαμε τὴν ἀπόφασιν γιὰ νὰ τὸν ἐσταυρώσουν.
 Μαζὶ μὲ ἄλλους δυὸ ληστὰς ὅπου εἶχανε κοντὰ του,
 Τὸν ἕναν εἶχ' ἐκ δεξιῶν, καὶ ἄλλον ἀριστερά του.
 Καὶ ὁ ἕνας ἔκραξε, Κύριε, τί θέλω νὰ ποιήσω;
 Καὶ ὁ Χριστὸς εἶπε, μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ.
 Κὶ ὁ ἥλιος ἐσκοτίνασεν Ἀνατολὴ καὶ Δύση,
 Ναοῦ τὸ καταπέτασμα αὐτὴν μέσην ἐραγίστην.
 Μήγας σεισμὸς ἐγένηκε, καὶ μνημάτων ἀνοιχθήκαν,
 Καὶ σώματα ἐκ τῶν νεκρῶν πολλὰ ἀναστῆθηκαν.
 Ὡς εἶδε τὰ γενόμενα, ὁ ἄρχος τῆς Κουστωδίας,
 Υἱὸν Θεοῦ τὸν ἔκραξεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας.
 Καὶ στρατιώτης τὴν πλευρὰν, ἀνοῖξεν ἐν τῷ ἁμα,
 Καὶ ὁ τοῦ θανάτου εὐθὺς, ἔτρεξεν ὑδὼρ κ' αἷμα.

Ἀπὸ τὴν ἔκτῃ ἄρχισεν, ὡς τὴν ἑννάτῃ ὥρα,
 Μίγας σεισμός ἐγένετο, ἐννεα φοραῖς τὴν ὥρα.
 Συμβούλιον εἶχαν τὰ σκυλιά, γιὰ νὰ τὸν κατεθάσουν,
 Ὅτ' ἐτρωγαν τὰ ἄζυμα, κ' ἤθελαν νὰ πασχάσουν.
 Ἡ πλευρά ἀκόμα ἔτρεχε, κ' ἦτον δρυμοὶ οἱ πόνοι,
 Ὁ Ἰωσήφ τὸν ἐτύλισε σὲ καθαρὸ σινδόνι.
 Στὸν τάφον ἐνταφίσας, κ' ἐσφάλισε τὴν πέτρα,
 Ὅτ' ἐμελλε γιὰ ν' ἀναστήθῃ, ἕως τὴν τρίτ' ἡμέρα.
 Καὶ ὅλοι τοὺς ἐλόγιαζαν ἀνάστασις νὰ γένη,
 Καὶ Κουστῳδία ἔστειλαν στὸν τάφον νὰ πηγαῖν.
 Ἐπρεπε μετανόησις, κί ὅλοι ν' ἀναστευάζουν,
 Ὅτι Κουστῳδία ἔστειλαν Θεοτὴ νὰ φυλάσουν.
 Σταῖς ἑξῇ ὥραις ἀναστήθηκε, κ' ἦτον χαρὰ μεγάλη,
 Κ' ἡ Κουστῳδία ἔκλαιγεν, κ' ἔδερναν τὸ κεφάλι.
 Νὰ δώσουν τὴν ἀπολογίην τοῦ τύραννου Πιλάτου,
 Κί ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἔκλαιγαν, κ' ἔπεσαν τοῦ θανάτου.
 Τὴν Κουστῳδία ἔκραξαν, νὰ τοὺς παρακαλέσουν,
 Κί ἀργύρια πολλὰ τοὺς λένε νὰ τοὺς ἐδώσουν.
 Σᾶς δίνομ', ὅ, τι θέλετε, μὴ πῆτε τὴν ἀλήθεια,
 Καὶ πάντα νὰ σᾶς κάνωμεν ὅλοι πολλὴ βοήθεια.
 Κ' εἶπτε, μᾶς τὸν ἔκλεψαν, ὄντας ἐμεῖς κοιμωμένοι,
 Καὶ τὴν αὐγὴ εὐρήκαμεν τὴν πέτρα κυλισμένη.
 Καὶ ἂν αὐτὸ θελ' ἀκουστέῃ, στὸν Καίσαρα στὴν Ῥώμα,
 Πολλὴ τιμὴ νὰ λάβετε, νάχετε ὅλοι ἀντάμα.
 Καὶ τώρα ἐμεῖς σᾶς δίδομεν σολδία εἰς τὸ χέρι,
 Παρὰ νὰ φυλάγεσθε καλά, κανεῖς νὰ μὴ τὸ ξεύρῃ.
 Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἐπῆγε λυπημένη,
 Καὶ ἀπὸ μακρόθεν θώρηγε τὴν πέτρα κυλισμένη.
 Θεωρεῖ ἐν Ἀγγέλου λευκόν, κ' εὐθὺς ἐξεθαμβήθη,
 Καὶ λέγει τῆς ὁ Ἀγγέλως ὁ Κύριος ἀναστήθη.
 Καὶ σὺρε στὴν Ἱερουσαλήμ, ποῦ εἰν' οἱ Ἀποστόλοι,
 Νὰ τοὺς εἰπῆς, ἐγέρθηκε, γιὰ νὰ χαροῦνε ὅλοι.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Β'.

Περὶ μελλούσης Κολάσεως.

Ὅταν ν' ἀρχήσῃ ἡ σάλπιγγα, τρουμπέτα νὰ λαλήσῃ,
 Ἄμαρτωλοὶ καὶ Δίκαιοι, ὅλοι ἐκεῖ ναρθοῦσι.
 Νὰ ξεχωρίσῃ τ' ἄχυρο, χωρία ἀπὸ τὸ σιτάρι,
 Τὸ ἄχυρο ὡς κορνιακτὸν ἀέρας νὰ τὸ πάρῃ.
 Δεξιὰ στέκουν οἱ δίκαιοι, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη,
 Ζερβία οἱ ἄμαρτωλοι μὲ δάκρυα καὶ θρήνοι.
 Στρέφεται λέγει τῶν δεξιῶν, δεῦτε οἱ εὐλογημένοι,
 Τὴν Βασιλεία κληρονομήσετε τὴν ὑμῖν τοιμασμένη.
 Εὐφράνθητε τὸν Παράδεισον, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν,
 Ὅτι μ' ἐκυβερνήσατε εἰς ὅλην μου τὴν χρείαν.
 Ὅταν ἐγὼ ἐπείνασα, ἐδώκετέ μοι νὰ φάγω,
 Καὶ πάλιν ὅτ' ἐδίψασα, νερὸν κρῦο σαν πάγω.
 Πολλὰ ἄσθενῇ ὄντα με παρηγορήσατέ με,
 Καὶ μέσα στὴν φυλακὴν πάλ' ἐπισκέφατέ με.
 Γυμνὸς καὶ ξένος ἦμουνα, καὶ συνηγάγετέ με,
 Πτωχὸς ἦμουν καὶ πένητας, καὶ εὐσπλαγχνίσάτέ με.
 Στρέφεται πρὸς ἀριστεροὺς, ἀμέτε κατηραμένοι,
 Στὸ πῦρ τὸ τῆς κολάσεως τὴν καταφλεγόμενη.
 Εἰς αὐτὸ πῦρ τὸ ἄσβεστο τὸ κατατοιμασμένον,
 Ἐκεῖ νὰ συναναστρέψοθε μαζί με τῶν δαιμόνων.
 Ἐπείνασα κ' ἐδίψασα κί οὐκ ἐποτίσατέ με,
 Γυμνὸς καὶ ξένος εἶμουνα, κί οὐ συνηγάγετέ με.
 Κύριε πότε σὲ ἶδαμεν γυμνόν καὶ πεινασμένον;
 Ἡ πότε ξένον κί ἄσθενῇ, ἢ καὶ φυλακωμένον;
 Ἐμένα δὲν μὲ ἶδετε ὡς λέτε τὴν ἀλήθεια,
 Μὰ τὸν ἀδελφόν σας τὸν πένητα, ποῦ ζήται βοήθεια.
 Τὸν ἀδελφόν σας, δὲν ἐκυβερνήσατε, πόσω μᾶλλον ἐμένα,
 Ἀμέτε στὸ πῦρ τὸ ἑώτερον τέκνα κατηραμένα.

Ν' ἀκούετε κλαυθμόν καὶ ὄδυρμόν, νὰ χαίρουνται οἱ δαιμόνι,
Στὸ πῦρ τὸ τῆς Κολάσεως τὴν κατακαιομένην.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Γ'.

Περὶ Ἀλέξανδρου καὶ τῶν αὐτοῦ ἀνδραγαθημάτων.

Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ὅπ' εἶχε τὴν ἀνδρεία,
Ἡ πατρίδα του ἦτονε ἀπ' τὴν Μακεδονία.
Ἡ Ὀλυμπιάδα ἡ ξακουστή ἦτον αὐτοῦ μητέρα,
Καὶ τὸν Φίλιππον, ὡς φαίνεται, νὰ εἶχε γιὰ πατέρα.
Καὶ ὅσο καὶ ἐτράνευε, πλειὸ αὖξαν' ἡ ἀνδρεία,
Περὶ σφόδρ' ἐγάπησε τ' ἄρματα, κ' ὄχι τὴν σοφία.
Εἰς χρόνους δεκατέσσαρας ἐπῆρε Βασιλεία,
Κ' εὐθὺς τὸν ἐπροσκύνησεν ὅλη ἡ Ῥουμेलία.
Ἀρχισε καὶ εὐόναξε στρατιώτας ἀνδρειωμένους,
Ὅλους διαλεκτοὺς καλὰ ἄρματωμένους.
Ὡς καὶ μέσα στὴν θάλασσα βίλησε νὰ δοκιμάσῃ,
Κασσέλα καθάριο γιαλὶ νῆθιλεσε νὰ φτιάσῃ.
Καὶ μέσα ἐσφαλίστηκε, μὲ ἐπιδέξιον τρόπον,
Καὶ ἄφησε παραγγελιὰ τῶν ἐθικῶν του ἀνθρώπων.
Νὰ τὸν κρεμάσουν εὐμορφα, νὰ μὴν πάγῃ στὸν πάτο,
Νὰ τὸν κρατοῦν πιδέξια, γιὰ νὰ μὴ πάγῃ κάτω.
Καὶ τὰ ψάρια ἐθώρηγε ὅπου ἐπολεμοῦσαν,
Καὶ ἔδλεπε τὴν μιὰ μεριά τὴν ἄλλη π' ἐνικοῦσαν.
Ἀλέξανδρος ἀρχήνισε τὸν πόθον νὰ πληθαίῃ,
Κ' ἀπὸ τὰ ψάρια πόλεμον βίλησε νὰ μαθαίῃ.
Κι ἀκόμη εἶχε προθυμίαν, διὰ νὰ στέκῃ κάτω,
Οἱ ἄνθρωποι του τὸν εὐγαλαν δίχως τὸ βέλημα του.
Ὁ Ἀλέξανδρος ἐθαύμαζε, πῶς πολεμοῦν τὰ ψάρια,
Πῶς μᾶλλον νὰ πολεμοῦν τὰ ἄξια παλικάρια.
Τότ' ἀρχισε κ' ἐμάζωνε στρατιώτας ἀνδρειωμένους,
Καὶ Μακεδόνας ἄξιους καλὰ ἄρματωμένους.

Ὅλους καθάλλα διαλεκτὴ σ' ἄρματα μαθημένους,
Ἄξιους γιὰ τὸν πόλεμον, ὅλους, σιδηρωμένους.
Ἀρχισεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς ὀρδινίαν νὰ βάνῃ,
Καὶ τοὺς στρατιώτας του πολλὰ γιὰ νὰ τοὺς ἐδιδάχῃ.
Ἀνθρώπος ἐγεννήθηκε στὸν κόσμον γιὰ ν' αὐξήσῃ,
Τὴν πατρίδα του μὲ τὸ σπαθὶ γιὰ νὰ τὴν ἐτιμήσῃ.
Ὅποιος δὲν ἀξιώνεται πολλὰ μὲ τὸ σπαθὶ του,
Καὶ σὲ μεγάλον πόλεμον νὰ λάβῃ τὴν τιμὴν του.
Δίχως ἀνθρώπου εἰς τὸν πόλεμον προθυμία νὰ βάλῃ,
Εἶναι ὥσαν ἓνα κορμὶ ποῦ δὲν ἔχει κεφαλὴ.
Τί χρεῖα εἶναι τοῦ δυνατοῦ ἀτός του νὰ ἰπαινᾶται,
Ἄν δὲν εἶναι στὸν πόλεμον ἀπ' ὅλους νὰ τιμᾶται;
Σὰν τὸ καθάριο τ' ἄλογο τραβάει τὸ ἀμάξι,
Καὶ εἰς ἀνδρειωμένους νὰ λείπεται τοῦ πολέμου ἡ πράξι.
Τώρα κοιτάξετε ἀδελφοί, νὰ μποῦμε σ' ὀρδινίαν,
Ὅσαν φουσατο διαλεκτὸ ἀπτὴ Μακεδονία.
Εὐθὺς τοῦ ἀπεκρίθησαν ὅλοι στὴν ποταγὴ σου,
Καὶ ὅλοι μας μὲ τ' ἄρματα πάντα στὴν προσταγὴ σου.
Καὶ γιὰ τὴν Βασιλείαν σου ὅλοι μας νὰ χαθοῦμεν,
Μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι μας ὅλοι νὰ τιμηθοῦμεν.
Μὲ καρδιά νὰ πολεμήσωμεν τὸ φουσατο τοῦ Δαρείου.
Ἐκείνου τοῦ ἐξακουστοῦ καὶ ἀνήμερου Σηρίου.
Φουσατὰ ἔχει πάμπολλα, καὶ εἰν' ἄρματωμένα,
Εἰς τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς ὅλοι εἶναι τεντωμένα.
Ὅποιος ἔχει δυνατὴ καρδιά ἄς μὲ ἀκολουθήσῃ,
Καὶ ὅποιος εἶναι δειλός, ὀπίσω ἄς γυρίσῃ.
Καὶ ὅλοι τους τὰ ἄρματα πρόθυμα νὰ τοιμάσουν,
Καὶ δὲν εὐρέθησαν ποσῶς στρατιώταις νὰ δειλιάσουν.
Ὅτι ὅλοι τους ἐτρέχανε, μὲ προθυμίαν μεγάλην,
Κ' εἰς ὅλους ὁ Ἀλέξανδρος, ἦτονε τὸ κεφαλὴ.
Ὅλο τ' ἀσκαῖρι ἐτοιμοὶ νὰ τοῦ ἐσυντροφέψῃ,
Ἐφερε τὸν βουκίφαλο διὰ νὰ καθάλλικεψῃ.

Καὶ λέγει τοὺς νὰ χαίρεσθε, κ' ὅλοι νὰ τιμηθοῦμεν,
Καὶ τοῦ Δαρείου τὸ στράτευμα, ὡς λύκοι νὰ τὸ πιοῦμεν.
Ἐ'χω ἐλπίδα στοὺς θεοὺς τὸν ἴδιον νὰ τὸν πιάσω,
Καὶ ὅλο του τὸ στράτευμα, γιὰ νὰ τὸν ὑποτάσω.
Ἀπέρασαν στὴν Ἀνατολὴ, κί ἄρχισαν νὰ τεντώσουν,
Καὶ ὅλοι τοὺς μὲ προθυμίᾳ στὸν Δάρειο νὰ ζυγώσουν.
Ὁ Δάριος ὡς τὸ ἔμαθε, τ' Ἀλεξάνδρου τ' ἀσκαῖρι,
Ἀρχήνισε καὶ ἐγίλας, καὶ δάγκανε τὸ χέρι.
Μαντατοφόρον ἔστειλε σ' Ἀλέξανδρο νὰ πάγῃ,
Κ' ἓνα χαρτί τοῦ ἔστειλε νὰ τὸν περιγελάγῃ.
Ὁ σὺν ὁ ἥλιος δύνεται τὴν νύκτα νὰ φωτίσῃ,
Μῆτε ὁ Ἀλέξανδρος δύνεται γιὰ νὰ μὲ πολεμήσῃ.
Μ' ἄς ἔλθῃ, καὶ δὲ ἀγάπη του τὸν κἀνὼ Καπετάνιο,
Κ' εἰς ἀνθρώπους πεντήκοντα νὰ τὸν ἐβάλῃ ἐπάνω.
Καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος στέκεται νὰ λογιᾶσῃ,
Τοῦ Δαρείου τὸ στράτευμα νὰ πάῃ νὰ δοκιμάσῃ.
Κρυφῶς ἐπῆγε ταπεινὰ δίχως ἄρματωσίᾳ,
Στὴν τράπεζα τοῦ Δαρείου νὰ κάμῃ πηρεσίᾳ.
Ὁ Δάριος ὁ ἑξακουστός, τὸν κόσμον νὰ ὀρίσῃ,
Μὰ τὸν ἐχθρὸν στὴν ταυλά του νὰ μὴν τὸ ἐγνωρίσῃ.
Τὸν Ἀλέξανδρον ἐθώρηγε, καὶ ὅλος τοὺς θαυμάζει,
Τὸ ἦθός του διὰ δουλευτῆς ποτὲ δὲν ὁμοιάζει.
Ὁ Ἀλέξανδρος ἐβουλήθηκε, τὴν κοῦπα νὰ κρατήσῃ,
Στὴν βάρδια τὴν ἔδωσε νὰ μὴν τὸν ἐγυρίσῃ.
Κί ὅλα τὰ ἐκατάλαβε, δοκίμασε τ' ἀσκαῖρι,
Πῶς ἔμελλε νὰ παραδοθῇ στὸ ἐδικό του χέρι.
Ὁ πῶς γυρίζει παρעθὺς, στὸ ἐδικό του ἀσκαῖρι,
Καὶ λέγει τοὺς ὅλοι νὰ χαίρεσθε, τοῦτο τὸ καλοκαῖρι.
Καὶ ἂν Μακεδόνες εἴμασθε, σήμερα νὰ φανοῦμεν,
Ἡ τὸν Δάρειο νὰ πάρωμεν, ἢ ὅλοι μας νὰ χαθοῦμεν.
Σήμερα εἶναι νὰ λάβωμεν ὅλοι μας τὸ στεφάνι,
Νὰ ἀκουστῇ σ' Ἀνατολὴ, σ' ὅλην τὴν Οἰκουμένη.

Σήμερα εἴμασθε ζωντανοί, καὶ αὖριον εἰς τὸν Ἄδην,
"Ὅλοι μαζὴ μὲ τ' ἄρματα ὡς εἴμεσθεν ὁμάδι.
Καὶ ὅλοι κοράγιο ἔκαμαν, καὶ δυνατὴ καρδιά,
"Ὅλοι κοντὰ του ἔτρεχαν ὡς τὰ κακὰ θηρία.
Ὁ Ἀλέξανδρος πάγει ἐμπροστὰ ὡς ἄξιό, παλικάρι.
Ἀπάνω στὸν Βουκίφαλον μὲ δόξα καὶ καμάρι.
Κί ὅτι ἐζύγωσαν κοντὰ, ἔδραμε σὺν ξιφτέρι,
Καὶ τὸν Δαρεῖο ἄρπαξεν, εὐθὺς ἀπὸ τὸ χέρι.
Τὸ φουσατο τοῦ Δαρείου ὅλο νὰ τὸ ποτάξῃ.
Τὸν Δάρειο τὸν ἔσερνεν ἀπάνω στοῦ ἀμάξι.
Οἱ Μακεδόνες φορτώθηκαν ἀσῆμι καὶ λογάρι,
Καὶ ὅποιος ἐδύνονταν περισσότερο νὰ πάρῃ.
Ὁ Ἀλέξανδρος ἔλαβε μεγαλωτάτη ἀξία,
"Ὅτι ἔλαβε τοῦ Δαρείου ὅλη τὴν Βασιλείᾳ.
Στὸ σκότος ἐβουλήθηκε νὰ πάγῃ νὰ δοκιμάσῃ,
Ἀνίσως εἶν' τὸ βολετὸ τὴν ἀκρὴν του νὰ φτάσῃ.
Ἐμπροστάξ' ὁ Ἀλέξανδρος ὅλο του τὸ ἀσκαῖρι,
"Ὅλοι στὴν γῆν ὑ' ἀπλώσουνε, καὶ ὅ, τι παρουν στὸ χέρι.
Ὁ πῶς ἀπλώσει μετανοεῖ, καὶ ὅποιος δὲν ἀπλώσει,
"Ὅτι δὲν τὸ ἐλόγιαζαν, κάνενας νὰ γλυτώσῃ.
Ὁ σὺν ὁ πῶς δὲν ἀπλώσαν μετάνιωσαν μεγάλα,
Τὸ ἴδιο καὶ ὅσοι ἀπλώσαν, πῶς δὲν ἐπῆραν κί ἄλλα.
Δὲν ἐπῆραν περισσότερο ὅ, τι ἐπιασαν στὰ χέρια,
Καὶ νῦραν πράγματ' ἐκλεκτὰ, καὶ ἀτίμητα λιθάρια.
Καὶ παρעθὺς ἐγύρισεν εἰς τὴν Μακεδονίαν,
"Ὅτι ὑπόταξε ἀνατολὴ, δύσι, ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν.
Καὶ ὅλα τὰ ὑπόταξε νὰ εἶναι στὸ θέλημά του,
Ἀκόμα χώρα ἑξακουστὴ νὰ κτίσῃ στ' ὄνομά του.
Καὶ τόπον νῦρεν ἀρκετὸν, τὸ ὅσο κάμνει χρεῖα,
Διὰ νὰ κτίσῃ τὴν περίφημον χώραν Ἀλεξανδρείᾳ.
Κολώναις θαυμασταῖς ἐσυναξεν ἀπὸ τὸν Κόσμον ὅλον,
"Ὅλαις κατέν ταῖς ἔβαλε κί ἀπάνου κάνει δόλον.

Ἀπὸ κάτω εἶναι πολλά θάυμασθῇ, καὶ ἀπάνω ἄλλη χώρα,
 Καὶ εἶναι πάντα θαυματοῦν ὡς φαίνεται καὶ τώρα.
 Τὴν μία ἀποκατωθιὸν τὴν ἄλλη ἀπάνω κτίζει,
 Χωρὶ ἄλλη δὲν εὐρίσκεται σ' ἀνατολὴ καὶ δύσι.
 Καὶ εἶναι πρᾶγμα θαυμαστό κανεὶς νὰ τὸ μετρήσῃ,
 Νὰ εἶναι χώρα πανωθιὸν, κάτω νὰ φωτίσῃ.
 Ὡς φαίνεται ὡς τὴν σήμερον, ὁ Τοῦρκος τὴν ὀρίζει,
 Τὴν κατ' ἀπὸ Νεῖλον ποταμὸν νερό τὴν ἐγιωμίζει.
 Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπόταξεν ὅλην τὴν Οἰκουμένην,
 Καὶ μετὰ θάνατον γυμνός, κάτω στὴν γῆν ἐμπαίνει.
 Ὡσαν τὸν Κόσμον κέρδισε μὲ ὅλον τὸ σπαθί του,
 Νῶ ἡμπόρειε νὰ κέρδαινε τὴν ἄθλια ψυχὴ του.
 Ὁλος ὁ Κόσμος καὶ Βασιλεῖς, ἦτον στὸ θέλημά του,
 Καὶ σήμερα παραδωθήκε στὰ χέρια τοῦ θανάτου.
 Αὐτός ἦτον ποῦ ὑπόταξεν ὅλην τὴν Οἰκουμένην,
 Καὶ σήμερα κατόπι του τίποτες δὲν πηγένη.
 Οἱ πλοῦσιοι καὶ Βασιλεῖς, στὸ ἴδιο νὰ περάσῃ,
 Καλότυχος ἐκ τῆς ἀρχῆς τὸν τόπον νὰ ἐτοιμάσῃ.
 Ὅσα κερδέσει ὁ ἄνθρωπος, ἐπίσω του τ' ἀφίνει,
 Καλότυχος ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅποιος κάνει ἐλεημοσύνη.
 Ὅντας τ' ἀφίνει ὕστερα, δὲν εἶναι τόση ἡ χάρις,
 Γιατί λοιπὸν δὲν δύναται κοντάτου νὰ τὰ πάρῃ.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Δ'.

Περὶ Κωνσταντίνου τοῦ τῶν Χριστιανῶν Βασιλέως.

Ὁ Θεὸς τοὺς Χριστιανοὺς τὸ πλάσμα τὸ ἐδικότου,
 Ὅπου αὐτοὶ ἐπίστευσαν στὸν μοναχὸν Υἱόν του.
 Καὶ θελεῖ νὰ δοξάζωνται ὡς τοῦ Χριστοῦ παιδιὰ,
 Για νὰ ὑποτάσσωνται κί αὐτοὶ στὴν ἐδικήν τε Βασιλείαν,
 Νὰ μὴν εἶναι ὑποταζόμενοι σ' Ἑλλήνων τυραννίαν,
 Ὅτ' ἔκαναν στοὺς Χριστιανοὺς πολλότατα μαρτύρια.

Νὰ προσκυνοῦν τὰ εἰδωλα, τὸ πλάνος τῶν δαιμόνων,
 Ν' ἀφήσουν τὸν ἀληθινόν, Χριστὸν Θεὸν τὸν μόνον.
 Ὡς ὁ Θεὸς ἐδιαλέξε δὲν ἡῶρε καλλίτερον ἄλλο,
 Τὸν Κωνσταντῖνον τὸν Βασιλεῖα ἀπὸ τὸ Πορτογαλλο.
 Στὸ ἴδιο ἐβασίλευσε, καὶ εἶχε τὴν καθέδρα,
 Καὶ τὸ κορμί του ἔτρεπε ὅλο γεμάτο λέπρα.
 Καὶ ὅσο ἐπήγαινε τὸ λοιπὸν, ἄρχιζε νὰ περσεύῃ,
 Καὶ Γιατρός δὲν εὐρίσκειτο γιὰ νὰ τὸν ἰατρέψῃ.
 Κ' ἕνας σοφὸς τοῦ μίλησε, νὰ κάμῃ ἐν τῷ ἅμα,
 Νὰ πάρῃ χορήματα πολλὰ, νὰ πάγῃ εἰς τὴν Ῥώμην.
 Νὰ πάρῃ πλεούμενα πολλὰ, γλίγωρα νὰ μισεύσῃ,
 Ἐκεῖ θελεῖ εὐρεθῆ ἰατρός, γιὰ νὰ τὸν ἰατρέυσῃ.
 Καὶ παρευθὺς ὡς γροίκησε, σοφὴ τὴν ἐρμηνείαν,
 Προσποῖ τὰ πλεούμενα νὰ μπουνε σ' ὀρδινίαν.
 Πῆρε ὅλη τὴν κούρτην του, καὶ ὅλο του τὸ πρᾶγμα,
 Ὅτ' ἦτον θέλημα Θεοῦ, νὰ μείνῃ εἰς τὴν Ῥώμην.
 Στὴν Ῥώμην ἐριθάρσει, καὶ τοὺς Γιατροὺς γυρεύει,
 Ὅτι ἡ λέπρα στὸ κορμί ἄρχισε νὰ περισσεύῃ.
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τοὺς πλεον διαλεγμένους,
 Νὰ φέρουν τοὺς Γιατροὺς τοὺς πλεον προκομμένους.
 Καὶ ἦλθαν ὅλοι αἱ Γιατροί, καὶ ὅλοι πολλὰ θαυμάζουν,
 Νὰ βλέπουν πρᾶγμα ἐλεεινὸν πρέπει ν' ἀναστεναζοῦν.
 Καὶ ὅλους τοὺς ἐρωταγε, ἂν βρίσκεται γιατροῦς,
 Χάρισμα νὰ ἔχετε ἐσεῖς, τὴν μισή μου βασιλείαν.
 Ὅλοι τοῦ ἀπεκρίθησαν, δὲν βρίσκαμεν γιατροῦς,
 Παρὰ μόνος ὁ Χριστὸς νὰ κόμῃ εὐσπλαγχνίαν.
 Ὁ πρῶτος τ' ἀπεκρίθηκε, δὲν βρίσκαμεν γιατροῦς,
 Μ' εὐλάβειαν νὰ βαπτιστῇς νὰ λάβῃς τὴν πιθυμίαν.
 Ἄν εἶναι μὲ τὸ Βάπτισμα νὰ λάβω τὴν γιατροῦς,
 Τάξω νὰ βαπτιστῶ ἐγὼ μ' ὅλην τὴν συντροφίαν.
 Ὁ Λέων Πάπας Ἅγιος κάμνει τὴν πηρεσίαν,
 Ὁ ἴδιος τὸν ἐβάπτισε μέσα στὴν Ἐκκλησίαν.

Κω. ὦ Σείας δυνάμειος! εὐθύς πού ἐβαπτίστη,
 Ὅλος ὑγιής ἐγένετο, κ' ἡ λέπρα καθαρίστη.
 Πολλή χαρά πού γίνηκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Ὅτ' ἐγένεν ὑπέρλαμπρος, καδ' ὥσπερ τὸν ἀστέρα.
 Σάν ἴδαν ἐβαπτίστηκαν ἔλη του ἡ συνодία,
 Καθβαλαρέοι κί ἄρχοντες ὡς τὰ μικρὰ παιδιά.
 Ὅπισω δὲν ἠθέλησε πλεόν για νὰ γυρίσῃ,
 Παρά στήν Ῥώμην Βασιλιάς στὸν θρόνον νὰ καθίσῃ.
 Ἡ λέπρα καὶ τὸ Βάπτισμα ἦτον Σεία οἰκονομία,
 Τῶν Χριστιανῶν πού ἐμελλεν ἡ πρώτη Βασιλεία.
 Καὶ ὅστερα μετὰ καιρὸν Σέλει νὰ ταξιδεύσῃ,
 Νὰ πάγῃ στήν Ἀνατολή τόπους νὰ κυριεύσῃ.
 Ἐπῆρε πολλά πλειούμενα καλὰ ὀρδινιασμένα,
 Καὶ τὰ στρατεύματα καλὰ ὅλα ἄρματομένα.
 Πριντζίποι τὸν ἀκολουθοῦν, καὶ ὅλοι οἱ καθβαλέροι,
 Τὸ πρᾶγμα τὸ βασιλικόν ὅλον κοντάτου πέρνει.
 Ὅμπρός παγαίνει ὁ Βασιλιάς, κοντὰ τὸν ἀκολουθοῦσαν,
 Καὶ ὅπουθεν ἐπέρναι, ὅλοι τὸν προσκυνοῦσαν.
 Ἐριδάρησε στήν Τένεδο, κ' ἐμπῆκε σὸ μπόγαζι,
 Τοῦ Βασιλιά ἄρεσε τοὺς τόπους νὰ κοιτάξῃ.
 Τὴν μιὰ μεριά ἡ Ἀνατολή, τὴν ἄλλη ἡ Ῥουμελία,
 Καὶ ὅλα πολλά ἐκοίταξε μὲ πᾶσα προθυμία.
 Κ' ἐπῆγεν μὲ μία χαρὰ μέσα εἰς τὸ μπόγαζι,
 Κ' εὐθύς ἡ μαύρη θάλασσα πολὺν αἶραν βγάξει,
 Κ' ἐγύρισε καὶ ἄραξε κοντὰ εἰς τὸ Βυζάντιον,
 Ὅτι εἶχε κόντρα τὰ νερά, καὶ ἄνεμον ἐνάντιον.
 Καὶ εἰς τὴν γῆν ἐξεύγηκε για νὰ περιδιαβάσῃ,
 Καὶ μίαν χώρα θαυμαστή, Σέλει ἐκεῖ νὰ φτιάσῃ.
 Μαστόρους κράζει παρευθὺς, τὸν τόπον νὰ μετρήσῃ,
 Καὶ ἂν εἶναι Σέλημα Θεοῦ, ἐκεῖ χώρα νὰ κτίσῃ.
 Καὶ παρευθὺς ἀρχήνισαν διὰ νὰ Σεμελιώσουν,
 Δὲν ἦτον Σέλημα Θεοῦ, ἐκεῖ νὰ τελειώσουν.

Ὅσα περίσσα δούλευαν, εὗρισκαν τὸ ἐνάντιο,
 Τὰ συνεργά τους αἰτοὶ τάριχναν σὸ Βυζάντιο.
 Πολλὰ θαυμάζει ὁ Βασιλεὺς, τί νᾶναι τὸ σημεῖον,
 Κ' ἐκίνησε μὲ τῷ Ἀρχοῦς του, πῆγε σὸ Βυζάντιον.
 Καὶ ὅτι ἐριδάρησε, δοκίμασε τὸν τόπον,
 Δὲν ἤρρισκε καλλίτερον εἰς σὲ κανένα τρόπον.
 Καὶ ἄρχισε μὲ τὴν σπουδὴ τὸν τόπον νὰ μετρήσῃ.
 Ἐκεῖ ἦτον Σέλημα Θεοῦ τὴν Πόλιν διὰ νὰ κτίσῃ.
 Ἀγγελος πῆγαινε μπροστά, κ' ἔλαμπε σάν τὸν ἥλιο,
 Τὸν τόπον ἐσημαδεύει νὰ κτίσουν τὸ Σεμέλιο.
 Καὶ ἄλλος δὲν τὸν ἔβλεπε, μόνον ὁ Βασιλιάς.
 Καὶ ἕνας ἅγιος ἄνθρωπος, ὄνόματι Ἀνδρέας.
 Ὅντας σὸν τόπον ἐφθασαν ὁ Ἀγγελος ἐχάθη,
 Κί ὁ Βασιλιάς παρευθὺς πολλὰ τὸ ἐθαυμάχθη.
 Μαστόρους καὶ τζενιέριδες ὅλους κράζει κοντὰ του,
 Νὰ κτίσουν χώρα ἑακουστή νὰ εἶναι σὸ ὄνομά του.
 Διὰτὶ Σεμελιώνεται μὲ Σείαν οἰκονομία,
 Σ' αὐτὴν νὰ εἶναι πάντοτε μεγάλη Βασιλεία.
 Στὴ μέση σὸ Βυζάντιο βασιλικὸ σαράγι,
 Καὶ Ἐκκλησίαν θαυμαστήν, διὰ νὰ προσκυνάγῃ.
 Νὰ ὀνομασθῇ ἐπτάλοφος τοῦ Κωνσταντίνου ἡ πόλι,
 Μητέρα νᾶναι πάντοτε στήν Οἰκουμένην ὅλη.
 Ἀφόντις ἐθεμέλιωσε Σέλει νὰ ταξιδέψῃ,
 Τόπους καὶ κάστρα πολλά για νὰ τὰ κυριέψῃ.
 Καὶ ἦτον Θεῖα πρόνοια, νὰ πᾶ νὰ πάρῃ κάστρα,
 Ὅτ' εἶδε τὸν τίμιον Σταυρὸν σὸν οὐρανὸν μὲ τ' ἄστρα.
 Μ' εὐλάβεια ἐπρόσταξεν ἀνθρώπους ἐν τῷ ἄμα.
 Σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ νὰ βάλουν εἰς τὴν ἄρμα.
 Μὲ Πίστιν καὶ μὲ Προσευχὴν πολλὰ τὸν ἐτιμαίει,
 Καὶ μὲ πολλὴ εὐλάβειαν για νὰ τὸν προσκυνάει.
 Καὶ ὅπουθεν ἀπέρασε διὰ νὰ πολεμήσῃ,
 Μπροστά ἔδανε τὸν Σταυρὸν για νὰ τοῦ βοηθήσῃ.

Ὡς ἂν Εὐρώπ᾽, Ἀνατολήν, Ἄρκτον, καὶ Μεσημβρίαν,
 Καὶ στήν Κωνσταντινούπολιν νὰ γένῃ Βασιλεία.
 Ἐγένεν αὐτοκράτορας, καὶ ζῇ εἰς τὸν αἰῶνα,
 Ἡ καύχησις τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἡ χρυσὴ κορῶνα.
 Ὁρίζει αὐτὸς τὴν Ρούμελιν, Μωσκόβιαν καὶ Ρουσσίαν,
 Καὶ θρόνος οἰκουμενικὸς σ' ὅλην τὴν Μεσημβρίαν,
 Πᾶλλ' εἶχε τὴν εὐλάβειαν τοῦ Σταυροῦ τὸ σημεῖον,
 Ὅπου εἶδεν εἰς τὸν οὐρανὸν μὲ τ' ἄστρα τὰ ὁμοῖα.
 Τὸν εὐλαβόταυνε πολλὰ μὲ πίστι καὶ ἀλήθειαν,
 Ὅτι μ' αὐτοῦ τὴν δύναμιν εἶδε πολλὴ βοήθεια.
 Εἶπε νὰ κάμουν δέσπιν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ νὰ εὕρῃ νὰ τὸ εὐγάλῃ.
 Κι ὁ Πατριάρχης δέεται μὲ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων,
 Τὸ τίμιον ξύλον νὰ εὕρῃ εἰς τὸν Κρανίου τόπον.
 Καὶ μὲ σπουδὴν τὴν μητέρα του, ἔκραξε τὴν Ἑλένην,
 Εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα εὐθὺς γιὰ νὰ πηγαίνει.
 Νὰ κάμῃ τ' ὁγλιγορότερον δίχως πολλὰ ν' ἀργήσει,
 Στὸν ἄφρον τάφον ταχυνὰ νὰ πάῃ νὰ προσκυνήσει.
 Καὶ νὰ πηγαίνει ταπεινὰ μ' εὐλάβειαν μεγάλην,
 Τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ νὰ βρῇ νὰ τὸ εὐγάλῃ.
 Ἐτοίμασε πλεούμενα γιὰ νὰ τὴν ἐμπαρκάρῃ,
 Ἀργύριον ἔδωσ' ἄδειαν ὅσα ἤθελε νὰ πάρῃ.
 Καὶ, ὅ, τι περισσώτερον ἤθελε κάμῃ χρεῖαν,
 Καὶ τοῦ πελάγου νὰ διαβῇ ὡς τὴν Ἀλεξανδρείαν.
 Ἐκεῖ νὰ ξεμπαρκαριστῇ, στὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον,
 Νὰ πάγῃ στὴν Ἱερουσαλὴμ νὰ βρῇ τὸ τίμιον ξύλον.
 Μ' Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς καὶ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων,
 Ἐκίνησε κ' ἐπηγαίνευσεν εἰς τὸν Κρανίου τόπον.
 Μ' εὐλάβειαν καὶ προσευχὴν, καὶ μὲ πολλὴν νηστείαν,
 Γιὰ νὰ εὐγάλῃ τὸν Σταυρὸν ἀνθρώπων σωτηρίαν.
 Ἐβαλε καὶ ἐσκάπτανε μ' εὐλάβειαν καὶ νηστεία,
 Καὶ μὲ τὴν δύναμιν ἡδρε τρία ὁμοῖα.

Τὸ ἓνα ἦτον τοῦ Χριστοῦ, καὶ τ' ἄλλα τῶν λησταδῶν,
 Ἀμὴ δὲν ἐγνωρίζονταν τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλον.
 Καὶ εἶχανε τὴν δυσκολίαν τὸ πρῶτον νὰ γνωρίσουν,
 Καὶ μὲ μεγάλη εὐλάβειαν νὰ τὸ ἐπροσκυνήσουν.
 Κ' οἰκονομία τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ δοκιμάσουν,
 Ἐβριοῦ παιδὶ νεκρότυχε γιὰ νὰ τὸ ἀπεράσουν.
 Καὶ ἔβαλαν ἓνα σταυρὸν στὸ λείψανον ἀπάνου,
 Ἐβαλαν καὶ τὸν δευτέρον μὰ τίποτες δὲν κάνου.
 Ἐβαλαν καὶ τὸν τίμιον στὸ λείψανον ἀπάνου,
 Καὶ ἀναστήθηκ' ὁ νεκρὸς, καὶ σκώθηκεν ἀπάνω.
 Μικροὶ μεγάλοι κ' ἱερεῖς, ὅλοι ἐθαυμασθήκαν,
 Καὶ οἱ Γονεῖς τοῦ νεκροῦ κ' ἄλλοι ἐδαπτισθήκαν.
 Μ' εὐλάβειαν τὸν ἐσῆκωσαν, ἱερεῖς τὸν ἐβαστοῦσαν,
 Μὲ φῶτα καὶ θυμιάματα, τὸν ἐσυναπαντοῦσαν.
 Πολλὴ χαρὰν κ' εὐλάβειαν εἶχε ἡ Ἁγία Ἑλένη,
 Μὲ τὸν ἀτίμητον Σταυρὸν στὴν Πόλιν νὰ πηγαίνει.
 Κι ὅπουθε καὶ ἀπέρναγε διὰ τὴν Ἀλεξανδρείαν,
 Ὅλος ὁ Κόσμος ἔτρεχαν ὡς φύλλα καὶ χορτάρια.
 Στὰ πλεούμενα τὸν ἔβαλε μ' εὐλάβειαν μεγάλην,
 Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ τὸν εὐγάλῃ.
 Ὡς τόμαθεν ὁ Βασιλεὺς, τρέχει νὰ προῦπαντήσῃ,
 Καὶ μὲ μεγάλη εὐλάβειαν νὰ τὸν ἐπροσκυνήσῃ.
 Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς, μαζὴ μὲ Πατριάρχην,
 Οἱ Ἀρχόντες, καὶ πένντες, καὶ ὅποιοι ξένος λάχῃ.
 Ὅλοι σὲ συναπάντησι τρέχουσι μὲ τὴν βίαν,
 Μὲ φῶτα καὶ θυμιάματα ἀπὸ τὴν Βασιλείαν.
 Χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, ποῦ γίνηκε στὴν Πόλιν,
 Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μοιράσθηκε στὴν Οἰκουμένην ὅλην.
 Χαῖρε Κωνσταντινούπολις ὡς νύμφη στολισμένη,
 Τὸ καύχημα τῶν Χριστιανῶν σ' ὅλην τὴν Οἰκουμένην.
 Τώρα δὲν πρέπει πᾶσα εἰς νὰ βαρυναστυναῇ,
 Ὅτι τὸ γένος τῶν Τσερκῶν ἤλθεν νὰ τ' ὑποτάξῃ;

Ποῦ εἶναι Πόλι· ἡ δόξα σου, καὶ ποῦναι ἡ τιμή σου,
 Καὶ τῶρα παραδόθηκες, στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ σου.
 Ποῦ εἶν' ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, καὶ ποῦναι ἡ παρρησία,
 Ποῦ γίνονταν καθημερινῶς εἰς τὴν Ἁγία Σοφία;
 Ποῦν' οἱ Ἀρχιεπίσκοποι, κ' οἱ Μητροπολιτάδες,
 Καὶ τῶρα τὴν ὑπηρετοῦν Ἀγαρνηοὶ χοτζάδες;
 Τὰ σκευῆ τὰ πολυτίμα ἀπτὴν Ἁγία Σοφίαν,
 Γιὰ τὸ παρὸν εὐρίσκονται ὅλα στὴν Βενετίαν.
 Ὁ τέμπλος ὁ ὀλόχρυσος ἀπτὴν Ἁγία Σοφίαν,
 Μὲ πέτραις ταῖς ἀτίμηταις κ' Ἁγίων Ἱστορίαν.
 Κ' ἄλλαις πέτραις ἀτίμηταις Σταυροὶς κ' ἄλλα ὁμοῖα,
 Ποῦ νάχη ποτὲ δὲν δύναται κάμμία Βασιλεία.
 Κορώναις ἡ ἀτίμηταις ἦτον τῶν βασιλιάδων,
 Στηχάρια τὰ πολυτίμα, ἦτον τῶν Κορασάδων.
 Θρῆναι Κωνσταντινούπολις, χαῖρε ἡ Βενετία,
 Ὁ Ἅγιος Μάρκος στολίστηκε ἀπτὴν Ἁγία Σοφία.
 Ποῦ ὁ Θεὸς νὰ ξύπναι τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον,
 Νάδλεπε εἰς τὴν Πόλιν του, Χριστιανῶν τὸν ὄρῃνον.
 Ὁ ποῦ αὐτὸς τὴν ἔκτισε μ' Ἀγγελικὴ Σοφία,
 Πάντοτε γιὰ νὰ βρίσκεται Ῥωμαίων Βασιλεία.
 Νὰ εἶν' Αὐτοκρατόρισσα, κ' ἡ πρώτη Βασιλεία,
 Νὰ ὀρίξη τὴν ἀνατολήν, ἄρκτον, δύσιν, καὶ μεσημβρία.
 Στὸ παλαιὸ δὲν φαίνεται κάμμία προφητεία,
 Σήμερον νὰ ὑποτάσσεται σὲ Τούρκων Βασιλεία.
 Μὴν λυπᾶσαι Βυζάντιον, καὶ δὲν δεῖ αἰσθάνεσθαι,
 Ὁ Παντοκράτορας Θεὸς τὴν ῥόδα νὰ γυρίσῃ.
 Ὅτ' ὁ Θεὸς μετὰ καιρὸν δεῖται νὰ ξαναόστησῃ,
 Κανένα δένδρον εὐμορφον νέον καρπὸν ν' ἀνθίσῃ.
 Ἐχε μεγάλ' ὑπόμονή, δεῖται σβυστεῖ ἡ φωτιά,
 Ὅπου σε περικύκλωσεν δική μας ἡ ἀμαρτία.
 Διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ ναὸς εἰς τὴν Ἁγία Σοφία,
 Νὰ ξαναστήσῃ, ὁ Θεὸς καινούρια Βασιλεία.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Ε΄.

Περὶ τῆς ὠραιότητος Βενετίας.

Μ' αὐτὴν τὴν θεῖαν δύναμιν κ' ἀνθρώπινη σοφία,
 Εἰς τὸ Γαλὸ ἐκτίσθηκεν ἡ ἄξια Βενετία.
 Ἀπὸ τὸ δέλημα Θεοῦ ἦτανε γεγραμμένος,
 Γιὰ τοῦτο ὡς τὴν σήμερον εὐρίσκεται παρθένος.
 Πρέπει τῆς νὰ ἐνομαστῇ περίφημη Ἐκκλησία,
 Ἐχει καλοὺς Ἀρχιερεῖς, ποῦ κάνουν παρρησία.
 Ὡς Κορασίδα πρέπει τῆς νὰ ἔχη τὴν κορώναν,
 Ὅτ' εἶναι, στὴν Ἰταλία ὀλόχρυση Κολλῶνα.
 Ὡς παρθένος ἀμόλυντη παντάναι τιμημένη,
 Κ' ἀπ' ὅλα τὰ βασίλεια παντάναι ζηλευμένη.
 Ἀπτὴν καλὴ κυβέρνησι, καὶ τὴν δικαιοσύνη,
 Κ' ἀπτὴν πολλὴν τοὺς εὐγενεῖα, καὶ τὴν ταπεινότητα.
 Καὶ ὅλα τὰ βασίλεια ἦταν κόντρα στὴν Βενετία,
 Καὶ μὲ τὴν καλὴν τοὺς κυβερνοῦν κανὲν δὲν εἶχαν χρεία.
 Καὶ ἀνοιξαν τοὺς θησαυροὺς, κ' ἐπλήρωναν σολδία,
 Καὶ ὅλοι στρατιώταις ἔτρεχαν νάλθουν στὴν Βενετία.
 Κ' ἀσκαίρια ἔμασαν πολλὰ, μὲ τὴν ψηλὴ σοφία,
 Καὶ ὅλους τοὺς ἐχάλασαν, κ' ἐφυγαν μὲ τὴν βία.
 Μὲ τραδιμέντο κ' ἡ Γένουδα τὴν Βενετία νὰ ὀρίσῃ,
 Μὰ δὲν τὸ ἐμέτρησε καλά κανένας δὲν γυρίσει.
 Καραβία ἀρμάτων, ὡς διὰ μὲ πραγματεία,
 Μὲ τραδιμέντο ἤθελαν νὰ μποῦν στὴν Βενετία.
 Βουτζία φόρτωσαν πολλὰ νὰ ἔχουν διὰ χρεία,
 Μὲ τὰ αὐτὰ εἶχανε βουλή, νὰ κάμουν τραδιτουρία.
 Καὶ ἤλθαν κ' ἐριβάρισαν, ἀπ' ὅσω ἀπὸ τὸ Αἴο,
 Καὶ τὰ Βουτζία εὐχαζαν, καὶ τὰρίχναν στὸν Ἥλιο.
 Μέσα στὰ Βουτζία ἦτανε ἀνθρώποι ἀρματωμένοι,
 Ὡς ἔμειναν στὴν Βενετία ὅλοι τοὺς σκλαβωμένους.

Μὲ δόλον ἔριχναν τὰ Βοτζιά, πῶς δὲν τοὺς κάνουν χρεία,
 Καὶ τὴν νύκτα νὰ εὐγούσι, ν' ἄμπουν στὴν Βενετία.
 Καὶ οἱ Βενετζιάνοι ἐγνώρισαν, πῶς εἶναι τραγικουργία,
 Καὶ ἔστειλαν ἀνθρώπους πολλοὺς νὰ πάνε μὲ τὴν βία.
 Καὶ τοὺς ἀνθρώπους τὸ λοιπὸν ὅπου ἦταν στὰ βουτζιά,
 Ὅλους σκλάβους τοὺς ἤφεραν μέσα στὴν Βενετία.
 Μὲ πλῆθος χιλιάδες ἄρματα πολλὰ ἦταν παινεμένα,
 Εὐρίσκονται ὡς τὴν σήμερον, στὸν ἀρσενὰ βαλμένα.
 Καὶ τὰ Καραβία γύρισαν ἄδεια καὶ λυπημένα,
 Καλλίτερα στὴν θάλασσαν νὰ ἦτανε πνιμένα.
 Καὶ τῆς στεριᾶς στὴν Γένοβα ἐπῆγαν τὰ μαντάτα,
 Πῶς στὴν Βενετία ἐχάθηκε ὅλη τους ἡ ἀρμάτα.
 Λυπήσου πολλὴ ἡ Γένοβα, καὶ χαίρου ἡ Βενετία,
 Ὅτι δὲν ἔχεις τὸ λοιπὸν κανένα χρεία.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Σ'.

Καὶ τοῦ πῶς καὶ ὁ Καῖσαρς ἐφθόνησε τὴν Βενετίαν.

Ο' Καῖσαρ ἔβαλε βουλὴ τὴν Βενετιά νὰ πάρῃ,
 Μὰ δὲν τὸ μέτρησε καλὰ νὰ ἔχῃ τέτοια χάρι.
 Ἀσκαίρια εὐνόαξε πολλὰ καλὰ ἀρματομένα,
 Στὴν παραθαλασσία νὰ εἶναι ἐκεῖ, ὅλα ἀρματομένα.
 Ἀρμάτα εἶχε δυνατὴ περίσσα ὡς κάμνει χρεία,
 Στὸ Φιούμι ἐμπαρκάριζε τ' ἀσκαῖρι μὲ τὴν βία.
 Ἀρμάτα ἦτανε πολλὴ κανεὶς νὰ τὴν παινεῖσῃ,
 Ὅτ' ἐμέλλε στὴν Βενετιά νὰ πάγῃ διὰ πεσκέσι.
 Καὶ τὸν Υἱὸν του ἔβαλε κουμάντο Γενεράλη,
 Κί ἀπάνω σ' ὅλα τ' ἄρματα, ἀτός του νὰν κεφάλι.
 Νὰ πάγῃ εἰς τὴν Βενετιά διὰ νὰ τὴν ἐπάρῃ,
 Μὰ δὲν ἐλόγιαζε ποτέ, πῶς σκλάβος νὰ ρεστάρῃ.
 Ἀρχισαν τὰ παιγνίδια του, τρουμπέτια τ' ἄλλα ὁμοῖα,
 Μὲ δόξα καὶ περηφάνεια νάμπῃ στὴν Βενετία.

Στὸν κόλπον τοῦ Καρνέριου ἄρχισε ν' ἄρμενίζῃ,
 Ποτέ του δὲν τὸ λόγιαζε, κανέναν δὲν γυρίζει.
 Μὲ μιὰ χαρὰ ἀρμενίζει, μὲ δόξα καὶ καμάρι,
 Πῶς παίγει εἰς τὴν Βενετιά διὰ νὰ τὴν ἐπάρῃ.
 Ο' Πρέντζιπες στὴν Βενετιά, καὶ ἡ Ἀριστοκρατία,
 Μὲ φρονιμάδα ἐτοίμασαν τὰ ὅσα κάνουν χρεία.
 Καὶ παρευθὺς ἀρμάτωσαν μία μεγάλη ἀρμάτα,
 Μὰ τὸ βασιλόπουλο δὲν ἤξευρε τῆς τύχης τὰ μαντάτα.
 Καὶ σὲ μπαστάρδα ἐμπῆκεν ὁ Πρέντζιπες ἀτός του,
 Καὶ στὰ ἐπίλοιπα κάτεργα ἐμπῆκεν ὅλος ὁ λαός του.
 Κ' εὐθὺς τοὺς ἐμπαρκάρησαν ὅλους ἀρματομένους,
 Καὶ εἶχαν τοὺς περισσότερους ὅλους σιδερωμένους.
 Ἦταν ἀρμάτα θανμαστή, καὶ διαλεγμένο ἀσκαῖρι,
 Ὅλοι ἀνθρώποι εὐγενικοὶ ἄρχοντες καθβαλιέροι.
 Ὅλοι ἔτρεξαν μὲ χαρὰν, καὶ τοῦ Θεοῦ ἐλπίδα,
 Γιὰ νὰ χαλάσουν τὸν ἐχθρόν, νὰ γλύσουν τὴν πατρίδα.
 Ἀρχισε μὲ μιὰ χαρὰ νὰ εὐγῇ ἀπὸ τὸ Λίο,
 Καὶ ἡ παντιέρες ἡ χρυσαῖς ἔλαμπαν σὰν τὸν ἥλιο.
 Κί ὅτι εὐγῆκε στὸν γιαιλό, κ' ἐμπῆκε στὸ μπογάζι,
 Τὸ σταυτάρδα ἀπάνω ἔβαλε, καὶ ὅλους τοὺς ἐκράζει.
 Ὅλοι στὴν μπαστάρδα νὰ εὐρεθούν, διὰ νὰ κουνουλτάρουν,
 Τὴν ὀρδινιά ὡς ἔπρεπε νὰ τὴν ἐπάρουν.
 Ὅλοι κοράγια κάμετε καὶ στὸν Θεὸν ἐλπίδα,
 Τὸ αἷμά μας νὰ χύσωμεν ὅλοι γιὰ τὴν πατρίδα.
 Σήμερον γεννηθήκαμεν, σήμερα νὰ χαθούμεν,
 Μάλιστα τὴν Πατρίδα μας νὰ μὴν ἀπαρνηθούμεν.
 Σήμερα εἴμεσθεν καλὰ, καὶ τὰ ταχὺ στὸν Ἀδῆν,
 Ἡ τοῦ ἐχθροῦ στὰ χέρια μας νὰ ἔχωμεν ὡς βράδῃ.
 Ὡς ἔκαμ' ὁ Ἀλέξανδρος μ' ἐκείνους τοὺς Μακεδόνες,
 Ὅντας ἠθέλησε νὰ μπῇ μέσα σταῖς Ἀμαζῶνες.
 Πόσῳ ἡμεῖς περισσότερον νὰ κάμωμεν καρδίαν,
 Νὰ διώξωμεν τὸν ἐχθρόν μὲ δύναμιν ἀπὸ τὴν Βενετίαν.

Ὁρδινιάσετε τὰ κάτεργα, καὶ βάλετε παραπέτα,
 Μπαλαὶς γρανάταις ὀρδινιάσετε, γεμάτα τὰ σκεπέτα.
 Τὸ Βασιλόπουλο ἔρχονται, ἢ ἄρματα μὲ τὴν τάξι,
 Κ' οἱ Βενετζιάνοι ἔλεγον, ποῖος νὰ τὴν βαστάξῃ.
 Ο' Πρέντζιπες πάγει ὀμπροστά, γιὰ νὰ τὸ χαιρετήσῃ,
 Τὸ Βασιλόπουλ' ἄρχισε, γιὰ νὰ τὸν πολεμήσῃ.
 Ο' Πρέντζιπες δὲν ἤθελε διὰ νὰ ἀρχινήσῃ,
 Ὅτι γνώμην δὲν εἶχε ποτέ, διὰ νὰ πολεμήσῃ.
 Μὰ τὸ Βασιλόπουλο δὲν ἤθελε νὰ πάψῃ τὴν φωτιά,
 Κ' οἱ Βενετζιάνοι ὀρδινίαζαν τὸ ὅ, τι κάνει χρεῖα.
 Κ' εὐθὺς ἀναψ' ὁ πόλεμος, καὶ ἡ φωτιά μεγάλη,
 Ὅσο ἡ ἀρμάδαις δὲν εἰσίνονταν ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη.
 Τὸ Βασιλόπουλο ἄρχισε νὰ βαρυνασπενάζῃ,
 Ποῦ βλέπει τὴν ἀρμάτα του, ἀπ' ὀλίγο νὰ βουλιάξῃ.
 Πόλεμος μέγας ἔγινεν, ἀπ' ὅξω ἀπὸ τὸ Τριέστι,
 Ἡ ἀρμάδα τοῦ Βασιλόπουλου ὅλη ἐκεῖ ἀπολέσθη.
 Οἱ Βενετζιάνοι διὰ χαρὰν ἄρχισαν νὰ συμπάρουν,
 Καὶ τὸ Βασιλόπουλο σκλάβο διὰ νὰ πάρουν.
 Εἰς τὴν μπαστάρδα τὸ ἤφεραν τοῦ Πρέντζιπε πεισκέσι,
 Καὶ ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλεῖ στὰ πόδια του νὰ πίσῃ,
 Ἐγὼ πολλὰ σοῦ ἔφταιξα, καὶ νὰ μὲ συμπαθήσῃς,
 Καὶ τὴν ζωὴν μου μοναχὰ ἀν' Δέλης νὰ χαρίσῃς.
 Τὴν ζωὴν σου χάρισμα πάντα σου νὰ τὴν ἔχῃς,
 Καὶ ἀπὸ τὸ στάτο τῆς Βενετίας, πάντα σου νὰ ἀπέχῃς.
 Καὶ τῆς στερίας ἔστειλαν τοῦ Βασιλιά μαντάτα,
 Πῶς ὁ Υἱός σου χάθηκε, μ' ὅλην του τὴν ἀρμάτα.
 Στὸ πέλαγο τὴν βουλιάξασιν ὅλην οἱ Βενετζιάνοι,
 Καὶ κἂν σημάδι ἀπ' αὐτὴν, τίποτε δὲν ἔφανη.
 Καὶ τὸ Βασιλόπουλο εὐρίσκεται στὸν Πρέντζιπε πιασμένο,
 Καὶ τόχουν εἰς τὴν Βενετιά κ' εἶναι το σκλαβωμένο.
 Καὶ ὁ Βασιλεὺς τὸ λοιπὸν πολλὰ τοῦ κακοφάνη,
 Ποῦ τὸν Υἱόν του ἔπιασαν σκλάβον οἱ Βενετζιάνοι.

Πολλὰ ἐσυλλογίστηκε, κί ἄλλο δὲν κάνει χρεῖα,
 Παρὰ ὁ ἴδιος νὰ σηκωθῇ, νάλθῃ στὴν Βενετίαν.
 Καὶ ὄντας ἦλθε στὴν Βενετιά πολλὰ τοῦ ἐτιμῆσαν,
 Μὲ δόξα καὶ πολλὴ τιμὴν τὸν ἐσυναπαντήσαν.
 Τοῦ Πρέντζιπε ἐγύρευε, νὰ τὸν ἐσυμπαθήσῃ,
 Καὶ ἄρματα μὲ λόγου του ποτὲ νὰ μὴν ἀρχήσῃ.
 Ὡς καὶ ὁ Υἱός του ἠθέλησε στὴν Κόνα νὰ ὀμώσῃ,
 Πῶς εὐδέποτε στὴν Βενετιά, ἄρματα ν' ἀσκηώσῃ.
 Πολλὰ λυπήσου Γένεβα, καὶ Ἐρήνησαν ἢ Βγένα,
 Καὶ χαῖρε ἀξία Βενετιά, ὅτι εὐρίσκεισαι παρθένα.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Ζ'.

Περὶ Γυναικῶν.

Μὴ στὸν ἐχθρόν σου ἀνταμοιβὴ Δέλης νὰ ἐπιστρέψῃς,
 Μῆτε ποτὲ τῆς Γυναικὸς τὰ λόγια νὰ πιστεύῃς.
 Τοῦ ἐχθροῦ σου μὴν ἐμπιστευθῇς τὰ λόγια ποῦ σοῦ λέγει,
 Ἄλλὰ μῆτε τῆς Γυναικὸς, ποῦ σοῦ μιλεῖ καὶ κλαίγει.
 Εἰς σὲ γυναῖκες πονηραῖς πάντα τὰ δάκρυα τρέχουν,
 Καὶ ὅσοι νὰ μὴν γελαστοῦν ἀπταύταις νὰ ἀπέχουν.
 Μετὰ δακρύων φαίνεται τὸν ἄνδρα ν' ἀγαπᾷ,
 Μὰ νὰ ἐδύνονταν σὰν τὴν ὀχιά νὰ τὸν ἐφάῃ.
 Πανταχοῦ τὰ σύγνεφα συνθήειν εἶναι νὰ βρέχουν,
 Καὶ τῆς Γυναικὸς τὰ δάκρυα τόσο εὐκολὰ νὰ τρέχουν.
 Τῆς Γυναικὸς τὰ δάκρυα τὴν φόνια παρομοιάζει,
 Εὐρίσκει πνιμένον ἄνθρωπον στὴν ἄκρῃ τὸν εὐγάζει.
 Τὸν βρίσκει εἰς τὴν Σαλασσὴν ἀπανωθὸ καὶ πλέγει,
 Καὶ τὸν εὐγάζει εἰς τὴν γῆν καὶ κάθεται καὶ κλαίγει.
 Δὲν τὸν ἐκλαίγει διὰ καλὸ, γιὰ νὰ τὸν ὠφελάγῃ,
 Μὰ κλαίγει καὶ ὀδυρεται πᾶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν φάγῃ,
 Καὶ ὅπου σπάζει τὸ δάκρυ τῆς ὅλο τὸ κορμί του λιώνει,
 Καὶ ἀρχινᾷ καὶ πρῶγει τοῦ ὅσο ποῦ τελειώνει.

Εἴς' εἶναι καὶ τῆς γυναικὸς τὰ δάκρυα δολωμένα,
 Μὴ πονηρία δολερὴ πλανέβει τὸν κατ' ἕνα.
 Ἡ γυναῖκα τὴν ἀλεποῦ στήν πονηρίᾳ ὁμοιάσει,
 Μὲ πᾶσα λόγια πονηρὰ τὸν ἄνδρα νὰ γελᾷ.
 Ὡς τὸ ψάρι δὲν δύναται στήν γῆν νὰ περπατήσῃ,
 Μῆτε ἡ γυναῖκα ἡ κακὴ τὴν γνώμην της ν' ἀφήσῃ.
 Ὅχιᾳ ἡ φαρμακερὴ τὸν ἄνθρωπον νὰ φάγῃ,
 Μὰ ἀπὸ γυναῖκα πονηρὴ ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ.
 Κάλλια νὰ ἐνεμπιστευθῇς τὰ πλίου κακὰ θνητὰ,
 Παρὰ ποτὲ τῆς γυναικὸς τὴν καθαρὴν καρδίαν.
 Ὅλοδ' ποτάμι ἀπεχε, καὶ τὴν φωτιὰν ἀναμμένην,
 Καὶ τὴν γυναῖκα τὴν κακὴν ἐν τάναι θυμωμένην.
 Καὶ τὰ θνητὰ τ' ἀνήμερα ἀνθρώπου νὰ μερώσῃ,
 Μὰ τὴν γυναῖκα τὴν κακὴν οὐδεὶς νὰ ταπεινώσῃ.
 Τὰ τρία παρομοιάζονται ἕμοια στήν κακίαν,
 Μὰ περισσότερο τῆς γυναικὸς νὰ λάβῃ ἐξουσίαν.
 Ὅτι μὲ τὸ πολὺ νερὸ τὴν φλόγα τὴν ἐσθύνει,
 Μὰ ἡ γυναῖκα ἡ κακὴ τὴν γνώμην δὲν ἀφίνει.
 Ἄν' ἐξουσίαν ἐλάμβανε τὸν ἄνδρα νὰ ὀρίσῃ,
 Εὐπολῆτον τὸν ἔβανε παλιούρια ν' ἀλωνίσῃ.
 Εἰς πᾶν τόπον τὸ λοιπὸν κάλλια κακὴ φωτιά,
 Παρὰ γυναῖκα πονηρὰ νὰ λάβῃ ἀφεντιά.
 Πᾶσα γυναῖκα φυσικὰ λίγ' ἐξουσίαν νὰ πάρῃ,
 Τὴν βλέπεις καὶ θυμῶνεται σὺν τὸ κακὸ λιοντάρι.
 Μὰ ἡ ναπούρα δὲν εἶναι κανεὶς νὰ τὴν φοβάται,
 Ὡς ἄνθρωπον ξαρμάτωτον τὴν νύκτα νὰ κοιμᾶται.
 Τὸν Γαῖδαρον τὸν ἐνδυσάν λιονταριοῦ δερμάται,
 Μὰ τὴν φύσιν του δὲν δύναται κανεὶς νὰ τὴν φοβάται.
 Για αὐτὸ ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκε ἡ γυναῖκες νὰ ὀρίσουν,
 Ὅτι ποτὲ συμβούλιον δὲν δύνουνται νὰ κρατήσουν.
 Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ κόσκινον νερὸ νὰ κουδάλισῃ,
 Μὰ γυναικὸς δὲν δύναται συμβούλιον νὰ δουρήσῃ.

Τῶν γυναικῶν ἡ συμβουλή, καὶ ἡ δροσιὰ τὸν Μάϊ,
 Εὐθὺς ὁ ἥλιος ποῦ τὴν ἰδὴ χάνεται καὶ πάει.
 Ἡ γυναῖκα φυσικὰ ὁμοιάζει τὸ παθῶνι,
 Κοιτάζει τὰ ποδάρια του, καὶ τὸ κορμί του λιώνει.
 Πᾶσα μία φαίνεται, ἄλλη δὲν τὴν ὁμοιάζει,
 Μ' ὄντας ἰδὴ εὐμορφότερη, τότες ἀναστενάζει.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Η'.

Περὶ τῶν Γυναικῶν, ὄντας πᾶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Πολλαῖς δὲν πᾶν στήν Ἐκκλησίαν τόσο δια ν' ἀγιάσουν,
 Μὰ ποτὲ νάρθῃ ἑορτὴ τὸ πρόσωπον νὰ φτιάσουν,
 Καὶ ὄντας πᾶν στήν Ἐκκλησίαν δὲν πᾶν νὰ προσκυνήσουν,
 Μὰ τότες εὐρίσκουν ἀφορμὴν, γιὰ νὰ συνομιλήσουν.
 Μὲ τὸ χέρι της φαίνεται πῶς τάχα προσκυνάει,
 Μὰ ἡ γλῶσσά της δὲν λείπεται με ἄλλη νὰ μιλήῃ.
 Ὁ δαίμονας δὲν χαίρεται, μ' ὄλην του τὴν καρδίαν,
 Ὡς ἡ γυναῖκες νὰ μιλοῦν μέσα στήν Ἐκκλησίαν.
 Δὲν στέκουν με εὐλάβειαν, ν' ἀκούσουν λειτουργίαν,
 Μὰ στήν Ἐκκλησίαν νὰ μιλοῦν, πᾶσα κατηγορία.
 Ἐκεῖ ὁποῦ συμμαζώνονται πολλαῖς στήν Ἐκκλησίαν,
 Καὶ ὕστερα νὰ πάγῃ κάμμιὰ με μόδα φορεσία.
 Ἀφίνουν τὴν εὐλάβειαν, καὶ τὸ προσκύνημα τους,
 Καὶ ὅλαις διὰ τὴν αὐτὴν εἶναι τὸ μίλημά τους.
 Καὶ τὸν Ἱερέα ἤθελαν ὀγλίγωρα ν' ἀπολύσῃ,
 Πᾶσα μιὰ εἰς τὸ σπῆτί της ὀπίσω νὰ γυρίσῃ.
 Κάθε μιὰ τὸν ἄνδρα της τὸ ἔργον νὰ ποιήσῃ,
 Μὲ πᾶσα λόγια πονηρὰ νὰ τὸν παρακινήσῃ.
 Σήμερα μιὰ εἶχε φορέματα ἥτοι πεινιμένα,
 Καὶ ρώτησαι ποῦ τάκαμε νὰ μοῦ κάμῃς κ' ἐμένα.
 Καὶ ὁ πτωχὸς ὁ ἄνδρας της πρέπει νὰ τὰ εὔρῃ,
 Καὶ ἂν δὲν ἔχῃ στὸ σπῆτί του μῆτε φοῦχτα ἀλειῦρι.

Δὲν λέμε ταῖς ἀρχόντισσais ὅτι δὲν κάνει χρεία,
 Μὰ ὅσαις εἶναι ἡ πτωχαῖς, κ' ἔχουν περηφάνια.
 Πολλαῖς γυναῖκες φαίνονται τάχα πῶς εἶν' ἀγίαις,
 Μὰ πόσαις αὐταῖς ποῦ κάνουν ταῖς μαγείαις;
 Ὅντας γυτεύη φαίνεται πῶς κράζει τοὺς Ἀγίους,
 Τὴν Παναγία, τὸν Χριστόν, ἀμα καὶ τοὺς Ἀναργύρους.
 Καὶ ὁ ψαρᾶς τ' ἀγγίστρια του μὴν εἶχε δολωμένα,
 Οὐδ' ἓνα ψάρι ἐπιανε ποτὲ μῆτε κανένα.
 Ὁ Δαίμονας περισσότερον τί θέλει νὰ γυρεύη,
 Παρὰ διὰ νὰ πηρετᾷ ἐκείνον ποῦ γυτεύει;
 Ἀναχαομιέται ὡς φαίνεται τὸν Ἥλιον νὰ κοιτάζη,
 Καὶ μέσα της μιλεῖ κρυφά, τοὺς δαίμονας νὰ κράζη.
 Καὶ τοὺς ἐκράζει νάλθουσιν ὅλοι στὴν ποταγὴν της,
 Διὰ νὰ κληρονομήσουσι τὴν ἄθλια ψυχὴν της.
 Νὰ ἤξευρα ποῦ ἔραβε τέτοι' ἀρετὴ μεγάλη,
 Πού δὲ τὴν ξεύρουν οἱ σοφοί, μῆτε οἱ διδασκάλοι.
 Ὡ' ἄθλια δώξαι τὸν δαίμονα, κί ἄφησαι τὴν μαγία,
 Καὶ ἀκολούθησαι μὲ προθυμίᾳ πάντα στὴν Παναγία.
 Καὶ παρακάλει τὸν Χριστόν, καὶ τοὺς Ἀγίους ὅλους,
 Νὰ σοῦ γλυτώσουν τὴν ψυχὴν ἀπτοὺς μιारους διαδόλους.
 Ὁ Λέων σοφός, τὴν γυναῖκα παίναγε ὡς ἀτίμητο ζαφεῖρι,
 Μὰ αὐτ' ἦτον ποῦ τὸν κρέμασεν ἀπὸ τὸ παραθύρι.
 Γιὰ νὰ κάμη τὴν ἀνταμοιβὴν μὲ τὴν φιλήν σοφία,
 Ἐπίστρεψε εἰς τῆς αὐτῆς, τὴν φύσιν τὴν φωτιά.
 Γιὰ ταῦτο ἔλαβε θυμὸν, κ' ἔγραψε μὲ τὴν βία,
 Ὅσαις γυναῖκες βρίσκονται δὲν εἶν' καλὴ κάμμία.
 Ἀν' εὐρεθῇ καμμιὰ λοιπὸν ὁποῦ νὰ μὴν φρονήση,
 Ὅπου νὰ ἰδῇ τὸν ἄνδρα της μὲ ἄλλην νὰ μιλήση.
 Ὅντας νὰ τύχουσι πολλαῖς μαζῇ καὶ κουδεντιάζουν,
 Νὰ τύχη ἀλλ' εὐμορφότερη ὅλαις αὐτὴν κοιτάζουν.
 Δὲν λείπουνται νὰ ἔχουσι γιὰ ταύτην ἐμιλία,
 Μὰ πτὴν ζηλία τὴν πολλὴν πᾶσα κατηγορία.

Τῶν γυναικῶν ἡ σύναξις ὡσὰν ταῖς καρακάξαις,
 Ὅντας μαζώνονται πολλαῖς ἔχουν ταῖς ἰδies πράξεις.
 Ὅντας μαζώνονται πολλαῖς ὡς ἔχουν τὴν συνήθεια,
 Πολλαῖς μιλοῦν τὰ ψεύματα, κί ὀλίγαις τὴν ἀλήθεια.
 Ἀν' ἡ καρακάξαις εἶχαςι μόνον τὴν ἐμιλία,
 Μὲ ταῖς γυναῖκες ἔκαναν εὐκολὰ συντροφία.
 Πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν μὲ πᾶσα πιμελεία,
 Μὰ πάψωμεν τῶν γυναικῶν τὴν ἄμετρον φωτιά.
 Διὰ νὰ ἔγραψε κί ὁ Σολομὼν πῶς δὲν καλὴ κάμμία,
 ἡ Φαίνεται κοντράριος ὡς καὶ στὴν Παναγία.
 * Πρέπει τὸ κατὰ δύναμιν ἡ βόδα νὰ γυρίσῃ,
 Διὰ ταῖς γυναῖκες ταῖς καλαῖς τίς δύεται νὰ μιλήσῃ;
 Ἡ γυναῖκα ἡ καλὴ πρέπει νάχη κορῶνα,
 Ὅποια κρατεῖ τὸ σπῆτί της ὡσὰν χρυσὴ κολῶνα.
 Ἡ γυναῖκα ἡ καλὴ σπῆτι νὰ ξαναοστήσῃ,
 Ἡ καλωσύνη στὸ αὐτὸ νὰ τρέχῃ σὰν τὴν βρύσι.
 Καλότυχος ὁ ἄνθρωπος, ὅπου καλὴ νὰ πάρῃ,
 Πρέπει της νὰ ζυγιαστῇ μὲ τὸ μαργαριτάρι.
 Τῆς γυναικὸς ἡ ἀρετὴ σὲ δύο καλὰ ἀναμένει,
 Διὰ νὰ κρατῇ τὸ σπῆτί της, καὶ νὰναι τιμημένη.
 Ταπεινώσιν στέν ἄνδρα της ὡσὰν τὸν ἀνταμώθη,
 Ὡς ὁ Χριστὸς παράγγειλεν ὄντας ἐστεφανώθη.
 Σὰν τὸ περβόλι τέμερφο νάχη ὠραία βρύσι,
 Ἐτῆς εἶναι καὶ τῆς γυναικὸς τὸν ἄνδρα νὰ τιμήσῃ.
 Σὰν τὸ παλάτι τέμερφο νὰ ἦναι στολισμένο.
 Καὶ τὸ ἀνδρέγγυο τὸ καλὸ νὰ ἦναι τιμημένο.
 Ὡς ὁ Χριστὸς ἀγάπησε νὰ ἐνωθεῖν ἀντάμα,
 Στὸν πρῶτον γάμον ἔκαμεν ἀρχῆς τὸ πρῶτον θάμα.
 Τὸ νερὸ εὐλόγησε εἰς κρασί νὰ μεταβάλλῃ,
 Καὶ ὅλοι τοὺς ἐθαίμαζαν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
 Ὡς ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὴν Σάρρα καὶ Ῥεβέκκα,
 Καὶ ὅλους τοὺς πρωτόστεφανους τὸν ἄνδρα καὶ γυναῖκα.

Ἡ γυναῖκα νὰ ὑποτάσσεται καὶ ταπεινὰ νὰ κάνη,
Ὡς ὁ Χριστὸς εὐλόγησε τὸ πρῶτο τὸ στεφάνι.
Ὅ,τ' ἔγραφα τῶν γυναικῶν δὲν ἦμουν πρώτη αἰτία,
Μία ψυχὴ μ' ἀνάγκασε νὰ γράψω τὴν storia.
Καὶ ἀπ' ἑλαῖς ζητῶ συγχώρησιν γιὰ νὰ μὲ συμπαθήσουν,
Στὸ ἔργον ὅπου ἔπραξα μὴ με κατηγορήσουν.
Πῶς ἔγραφα τῶν γυναικῶν ὀλίγα παραμύθια,
Μὰ ὅποιος τὰ συλλογισθῇ καλὰ πλέον τὰ εὐρίσκει ἀλήθεια.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Θ'.

Περὶ τῶν Νέων, ὅπου ἀγαποῦν, καὶ δὲν ἔχουν σολδία.

Ὡς ἄνωθεν ἐγράψαμεν τῶν γυναικῶν storia,
Κ' ἐδῶ τοὺς ἄνδρες π' ἀγαποῦν, καὶ δὲν ἔχουν σολδία.
Τὸν ἐθωρεῖς καὶ ἐπερνᾷ μὲ τὴν περηφάνειαν,
Μὰ ἡ σακκοῦλά του ἐτύπησε, καὶ δὲν κρατεῖ σολδία.
Ὅποιος σολδία δὲν ἔχει, καὶ κοράσια ἀγαπάει,
Σὰν τὸν λαγὸν δίχως φτερά τοῦ φαίνεται πεταεῖ.
Ὅτ' ἀγαπάει τοῦ φαίνεται σὰν τὸ καλάμι σὺνται,
Καὶ ἀπὸ τὴν ψώρα τὴν πολλὴν, ὅπου εὖρη τοῖχον ξέεται.
Ὅ νοῦς του παραδίνεται ὅλος εἰς τὴν πανδρείαν,
Ὅμπρὸς τὸν κόσμον φαίνεται πῶς κάνει πραγματεῖαν.
Πῶς πραγματεύει τ' ἄσπρα του κατέλα καὶ πιπέρι,
Ὅπου μαγειρεύει ψεύματα τὸ πιάτο του τὸ ξέρι.
Ὅσο νὰ κάμῃ βολετὸ γιὰ νὰ τὴν στεφανώσῃ,
Καὶ ὕστερα νὰ μὴν ἔχῃ ἀλευρί νὰ τῆς δώσῃ.
Κί ἀφ' οὗτος νὰ στεφανωθῇ πῶς ταπεινὰ περνάγει,
Συλλογισμένους περπατεῖ, πῶς δὲν ἔχει νὰ φαγῇ.
Δὲν εἶναι πλέον χειρότερο κανεὶς νὰ τὸ λογιᾶσῃ,
Σὰν ὁ γαμπρὸς νὰ πανδρευθῇ μὴν ἔχῃ νὰ ξοδιάσῃ.
Ποτὲ δὲν ἡμπορεῖ νὰ εὐρεθῇ χειρότερη ἀρρώστια,
Ὡς ὁ ἄνθρωπος νὰ πανδρευθῇ καὶ νὰ μὴν ἔχῃ σολδία.

Ὅποιος ἄσπρα δὲν ἔχει, καὶ γοιναάζεται πανδρεία,
Παρομοιάζει τὸ σίδερον ποῦ βάνουν στὴν φωτιά.
Ὅτι ἐμβεῖ μέσα στὴν φωτιά ποτὲ δὲν αὐγατίζει,
Μήτε πτωχὸς νὰ πανδρευθῇ νὰ μὴ μετανόησῃ.
Δὲν εὐρίσκει καταφρόνεσι νὰ ἔχῃ τόση πένα,
Ὡς ὁ ἄνθρωπος νὰ πανδρευθῇ, καὶ νὰ χρωστάῃ ξένα.
Νὰ δανειστῇ φορέματα, καὶ ξένα δακτυλίδια,
Τὴν νύμφην νὰ κευρεύονται μὲ δέκτ' ἐκτὼ ψαλίδια.
Ὅποιος ἄσπρα δὲν ἔχει, καὶ καρτερεῖ ἀπὸ προῖκα,
Ὡς σκλάβος ἀλευθέρωτος εἶναι εἰς τὴν γυναῖκα.
Πρέπει του νὰ τῆς ὁμιλῇ λόγια ταπεινωμένα,
Νὰ στέκεται ὀμπροστὰ σ' αὐτὴν τὰ χέρια σταυρωμένα.
Δὲν εἶναι πλέον ἄνθρωπος νὰν καταφρονεμένος,
Ὡσὰν ἀπτὴν γυναῖκά του νὰ ἦναι ὠρισμένος.
Ὅ,τ' ἤθελε ἐπιχειρισθῇ κί ὅπου θέλει νὰ πάγῃ,
Πρέπει του τὴν γυναῖκά του πάντα νὰ τὴν ῥωτάγῃ.
Καὶ νὰ τοῦ δίνη μιὰν φορὰν τὸν μῆνα γιὰ ν' ἀλλάξῃ,
Ταῖς στράταις γιὰ νὰ περπατῇ ταῖς θύρες νὰ τινάζῃ.
Καὶ διὰ παρηγορία του πηγαίνει στὸ παζάρι,
Καὶ μήτε σαλάτα δὲν ἔχει ἓνα σολδι νὰ πάρῃ.
Μὰ ὥστε ποῦ εἶναι μοναχοὶ ἔχουν παρηγορία,
Μὰ ν' ἀρχηνίσουν τὸν λοιπὸν νὰ κάμουν καὶ παιδία;
Δὲν γράφω περισσότερα, ὅτι ὅποιος δὲν πιστεύει,
Ἄς δοκιμάσῃ καὶ αὐτὸς, κ' ὕστερα θέλει λέγει,
Πῶς κεῖνα ποῦ ἐγράφησαν, εἰν' ὅλα βεβαιωμένα,
Κί ἂς ἔχω καὶ συγχώρησιν, ἂν ἔσφαλα κάνένα.

ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Ι'.

Τέλος τῆς Φυλλάδας τῶν Δυστίχων Ἱστοριῶν.

Τὸ πῶς νὰ ἐπερίγραφα κί ἐτέρων Ἱστορία,
Πάλιν νὰ ξαναθυμηθῶ τὸ θρῆνος τοῦ Μωρία.

Ὅποιος ἔχει πόνο στήν καρδιά καὶ τοῦ Μωριᾶ τὴν πράξι,
Πρέπει νὰ τὸν ἐνθυμηθῇ νὰ βαρυνασπενάξῃ.

Τὴν ἐξουσία ποῦ εἶχεν ἡ Χριστιανωσύνη,

Ὅποιος τὴν ἐνθυμηθῇ μαῦρα δάκρυα νὰ χύνῃ.

Ποῖος εἶδε τὰ γενόμενα πρέπει νὰ τὴν διαβάξῃ,

Κὶ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιάς νὰ βαρυνασπενάξῃ.

Ὅποιος τ' ἀλησμόνησε νὰ τὰ ξαναδιαβάσῃ,

Νὰ τρέχουνε τὰ μάτια του σὰν ἡ καθάρια βρύσι.

Τὰ πάθη, καὶ τὰ βάσανα, καὶ τὴν πολλὴ σκλαβία,

Πρέπει ν' ἀνασπενάξουνε ὡς τὰ μικρὰ παιδιά.

Νὰ εἶχα σπουδὴ καὶ μάθησι, νὰ γράφα ὅλο τὸ φῆνη,

Ὅποιος νὰ τὴν ἐδιάβαζε μαῦρα δάκρυα νὰ χύνῃ.

Εὐχαριστῶ ὀκτῆς ἑφτασα εἰς τὸ τέλος,

Ὡς μὲ ἐκάλεσ' ὁ καιρὸς, ἡ γνῶσις καὶ τὸ μέλος.

Ὡς εἶχα τὴν ἐλπίδα μου εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν χάρι,

Σὲ στίχους τὴν ἐποίησα κ' εὐγῆκ' ἀπὸ τὰ βάρη.

Ρωμαϊκὰ τὴν ἔγραψα καθὼς τὴν ἐδιάβαζεις,

Κὶ ἂν ἔσφαλα καὶ τίποτες μὴν το πολυθαυμάζῃς.

Ὅτι δὲν λέγω τὸ λοιπὸν πῶς γράμματα νὰ ξέρω,

Ὡς ἡ σπουδὴ χρειάζεταιαι σὲ τάξι νὰ τὴν φέρω.

Κ' ὅλοι νὰ μὲ συμπαθῆτε ὡς εἶναι συνθεμένη,

Ὅτι σπουδὴ δὲν ἔλαβα νὰ ἔχω μαθημένη.

Κ' ἐσεῖς ποῦ τὴν διαβάζετε δεηθῆτε κατ' ἐκάστην,

Τὸν Βασιλεῖα τοῦ παντός τὸν ποιητὴν καὶ πλάστην.

Ἡς γένοιτο ἐπιτεχεῖν σὲ μᾶς τῇ μεσιτείᾳ,

Τῆς παναχράντου σου Μητρὸς καὶ σοῦ φιλανθρωπία.

Ὅτι ἐσένα ἔχομεν Σωτῆρα τῆς ψυχῆς μας,

Πάντα νὰ σὲ λατρεύωμεν ἐξ ὅλης τῆς καρδιάς μας.

Ὅ πρέπει δόξα καὶ τιμὴ, προσκύνησις καὶ κράτος,

Εἰς τοὺς αἰῶνας πάντοτε, ἡμᾶς δὲ δὸς μας σπλάγχχνος.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ

ΕΚ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Α'.

Κανὼν τῆς ζωῆς.

Εἰς τὴν ζωὴν διώρισε ἓνα ὁρθὸν κανόνα,
Τῆς ἑαυτοῦ διαγωγῆς νὰ ἔχῃς ἡγεμόνα,
Καὶ ἔξω νὰ σ' ἀκολουθῇ ἐν τῇ διατριβῇ σου,
Καὶ ὅταν ᾗσαι μοναχὸς ἵνα μένῃ μαζί σου.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Β'.

Διατὶ ἐγεννήθημεν.

Δὲν εἶναι ὅλος δι' ἡμᾶς ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μας,
Ὅθεν τρία μερίδια ἄς γένουν τῆς σπουδῆς μας.
Τὸ πρῶτον διὰ μάθησιν, τ' ἄλλο διὰ φιλίαν,
Τὸ τρίτον διὰ τῆς ἡμῶν πατρίδος ὑπουργίαν.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Γ'.

Ἡ ἀληθινὴ μεγαλειότης.

Τὸν μόνον λάτρευε Θεόν· ἀγάπα τὸν πλησίον.
Δούλευε τὴν πατρίδα σου· σέβου τὸ γηρατειόν.
Εἰς ἣν στάσιν εὐρίσκεισαι, ποίει εὐεργεσίας,
Καὶ πάντοτ' ἔσο δίκαιος, εἰς τὰς σὰς ἐνεργείας.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Δ'.

Ἐξέτασις καθημερούσιος.

Ἐγγεῖνα φρονιμώτερος; παρῆλθεν ἡ ἡμέρα,
 Εἰς τί πρᾶγμα ἡ τύχη μου ἔγεινε καλητέρα;
 Ὅποιαν πράξιν ἔβαλον εἰς ἐνάρετον χρῆσιν;
 Ἄρα εὐρίσκομαι χωρίς συνειδήσεως τύψιν;

ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Ε'.

Περὶ Συνειδήσεως.

Κατὰ τῆς συνειδήσεως ἐμπόδιον δὲν φθάνει,
 Αὐτὴ εἰς τὴν καρδίαν μας χαρὰν καὶ λύπην κάμνει.
 Εἶναι τῶν ἔργων μας κριτὴς, τῆς λύπης μας ὁ ὅρμος,
 Ὁ μάρτυς, καὶ ὁ ἐλεγχος, καὶ πράξεών μας νόμος.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Σ'.

Νουθεσίαι Πατρὸς πρὸς Υἱόν.

Πρὸ πάντων, τὸν Θεὸν νὰ εὐλαβῇσαι,
 Ἐπειτα τοὺς γονεῖς σου νὰ αἰδῇσαι.
 Τοὺς διδασκάλους σου νὰ εὐφημίζης,
 Καὶ εὐεργέτας σου νὰ τοὺς νομίζης.
 Ἰδὲ νὰ ὁμιλῇς χωρίς ψευτίαν,
 Λάλει τὸν λόγον σου μὲ εὐταξίαν.
 Τὸ ψεῦδος ἐπαινοῦ δὲν σου προσάπτει,
 Καὶ σὲ τὸν ἴδιον μάλιστα βλάπτει.
 Καθημερούσιον τὸν ἑαυτοῦ σου,
 Γύμναζε ἐμμελῶς εἰς φωτισμὸν σου.
 Καὶ εἰς τὴν αὐξάνειν τῆς προνοπῆς σου,
 Μὲ τὴν χρηστότητα τῆς ἀγωγῆς σου.

ΣΤΙΧΟΙ ΚΟΝΤΟΣΥΛΛΑΒΟΙ

Εἰς Διαφορὰς ὑποθέσεις.

Περὶ τῆς αἰχμαλωσίας Μωρῆος τοῦ περιφθίμου.

Μὲ ταπείνωσι μιλῶ,
 Τὸν Θεὸν παρακαλῶ.
 Νὰ μοῦ δώσῃ τὴν σοφίαν,
 Γιὰ νὰ γράψω τὴν στορίαν.
 Μὲ τὰ δάκρυά με νὰ γράψω,
 Πρέπει ὀλιβερά νὰ κλάψω.
 Τώρα θέλω ν' ἀρχηνίσω,
 Καὶ τὴν γῆν δάκρυα νὰ χύσω.
 Διὰ νὰ τρέχουν ὡσὰν βρῦσι,
 Εἰς ἀνατολὴν καὶ δύσι.
 Θεέ μου δός μου ὑπομονή.
 Ἡ καρδιά μου πονεῖ.
 Διὰ νὰ γράψω μὲ σοφία,
 Τοῦ Μωρῆος τὴν στορία.
 Ἡ ἀρχὴ τὰ ὅσα λέγει,
 Μὰ τ' ἀκὴν κανεῖς νὰ κλέγῃ.
 Πᾶσα εἰς ν' ἀναστενάξῃ,
 Κ' ἡ καρδιά τε νὰ τρομάξῃ.
 Δάκρυα καὶ μεγάλον πόνον,
 Ἐτρεχε τούτῳ τὸν χρόνον.
 Ποῖος ν' ἀρχίσῃ νὰ τὸν γράψῃ,
 Κ' ἡ καρδιά τε νὰ μὴν κλάψῃ;

Χέρι νὰ κρατῇ τὴν πένα,
 Γράφοντας τὰ γενόμενα.
 Τὴν σκλαβία καὶ ἀλλ' ὁμοῖα,
 Ποῦ ἔκαμιν στὸν Μωρία.
 Πῶς ἐστάθη ἡ πρώτη αἰτία,
 Τῶν Τούρκων ἡ βασιλεία.
 Ἡ Πολίς νὰ εἶχε βουλιάζει,
 Καὶ ἡ γῆ νὰ εἶχε τραμάξει.
 Καὶ τὰ σέρια νὰ εἶχαν πῆσει,
 Μέρα νὰ μὴ ξημερώσῃ.
 Ὁ σεισμός νὰ εἶχε ἀρχίσῃ,
 Καὶ τὸν Τῆρκον νὰ βεβλήσῃ.
 Ὅτ' ἀρχήνισε νὰ καύῃ,
 Τῆς ἀμάχης τὸ ντιβάνι.
 Γιὰ νὰ πράξῃ τοῦ Βεζίρη,
 Νὰ τοῦ εἰπῇ γενοῦ χαζίρι.
 Καὶ νὰ κάμῃς μὲ τὴν βία,
 Γιὰ νὰ πάγῃς στὸν Μωρία.
 Παρευθὺς τὸν προσκυνάει,
 Στὸ σαραγί του νὰ πάῃ.
 Διαλαλήσῃ τὸ σείφισι,
 Πᾶσα εἰς νὰ τὸ νήξῃ.

Καὶ μιλεῖ τοῦ Σείσελάμη,
 Ὅτι γλίγωρα νὰ κάμη.
 Ὅρισμόν τοῦ Βασιλέα,
 Νὰ παγαῖνῃ στὸν Μωρία.
 Νά ῥηναι ἀλέσοι οἱ Γιανιτζάροι.
 Καὶ νὰ ἔλθουν καὶ Ταρτάροι.
 Καὶ τῆς Ῥέμειλς τ' ἀσκαῖρι,
 Ὅλοι νάρθουν στὸ σιφίρι.
 Τῆς Ἀνατολῆς μὲ βία,
 Ὅλοι νάρθουν στὸν Μωρία.
 Κί ὄντ' ἀρχήνισε νὰ κινήσῃ,
 Τὸν Βασιλέαν νὰ προσκυνήσῃ.
 Ὁ Βασιλεὺς νὰ τὸν τιμήσῃ,
 Χρυσὸ σπαθὶ νὰ τῷ χαρίσῃ.
 Καβαλκεύει σὰν ξυφτέρι,
 Καὶ μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.
 Ὅλοι τὸν ἐπροσκυνούσαν,
 Καὶ μὲ τ' ἄρματα κινῶσαν.
 Ὅλοι τρέχουν στὸν Βεζίρη,
 Ὅντας ναύγῃ στὸ σιφίρι.
 Πᾶσα εἰς ὁπόχει πρᾶξι,
 Πόσο ἀσκαῖρι νὰ συνάξῃ.
 Ὁ Βεζίρης νὰ κινήσῃ,
 Ὅλοι νὰ τὸν κολουθήσῃ.
 Τὸν διαλαλισμόν νὰ βάλῃ,
 Τρέχουσι μικρὶ μεγάλοι.
 Ὅντας βγῇ μετ' ἄρματα του,
 Ὅλοι τρέχουσι κοντά του.
 Ὁ ἔρηνος νὰ εἶχε ἀστράφει,
 Καὶ νὰ τὸν ἐκατακάψῃ.
 Θάνατον νάχε τοῦ στείλῃ,
 Νὰ μὴν ἔμβῃ στὸ ξαμίλι.

Τόσο ἀσκαῖρι σίλνει μὲ βιάσι,
 Τὸ ξαμίλι νὰ περάσῃ.
 Πάντα ἦταν φοβισμένοι,
 Ὁ Μωριάς ἀρματωμένος.
 Μοναχὰ ἀπτοὺς ραγιαδες,
 Γιὰ νὰ βρῇ κατὸ χιλιάδες.
 Οἱ ραγιαδες τοῦ Μωρία,
 Εἶχασιν μεγάλην χρεῖαν.
 Ὁ ποῦ δὲν εἶχασιν πρᾶξι,
 Κί ἀφεντιά νὰ τὸς προσάξῃ.
 Πρόβατα δίχως ποιμένα,
 Ὅλα εἶναι διὰ χαίμενα.
 Δίχως νάχουν Γενεράλι,
 Σὰν κορμιὰ δίχως κεφάλι.
 Ἐκαμαν καλά ν' ἀρχίσουν,
 Κί ἔτρεξαν νὰ προσκυνήσουν.
 Ἐγλύσαν τὰ πράγματα τους,
 Ταῖς γυναῖκες καὶ παιδιὰ τους.
 Καὶ δὲν τοὺς ἐθανάτωσαν,
 Μήτε ἔναν ἐσκλαδῶσαν.
 Ἐριθάρησε στὴν Κόρθον,
 Κί ἀρχισε μὲ πολὺν πόθον.
 Ἐστελε μὲ τόσῃν βίαν,
 Νὰ τοῦ δώσουν τὰ κλειδιά.
 Ἡ Κόρθο δὲν εἶχε χρεῖαν,
 Νὰ τοῦ στείλῃ τὰ κλειδιά.
 Κί ἀρχισε νὰ πολεμάῃ,
 Μίρα νύκτ' ἀσκαῖρι πάει.
 Μὲ τὰ πάντα τὸ προδῶσαν,
 Καὶ κάλε τοὺς ἐσκλαδῶσαν.
 Τοὺς Φράγγους ἐλευθερῶσαν,
 Τὸς Ῥωμαίους ἐσκλαδῶσαν.

Ὁ Θεὸς μὲ δίκαια κρίσι,
 Καὶ τὸν Τζοκὺν τὰ βελίσῃ.
 Καὶ τὸ κάστρο παραδῶσαν,
 Κί ὕπερα τοὺς ἐσκλαδῶσαν.
 Πῶς νὰ εὗρουν τὴν αἰτία,
 Στὴν μῖναν ἔβαλαν φωτιά.
 Ἀφορμὴ ἦταν νὰ λήῃ,
 Τῶν ἐδάσαν οἱ Ῥωμαῖοι.
 Τὴν ἔλαβαν Γιανιτζάροι,
 Ὅλες σκλάβες νὰ τὸς πάρῃ.
 Ἐκαμαν τόσῃ σκλαβία,
 Σὲ γυναῖκες καὶ παιδιὰ.
 Ποιὸς νὰ τοὺς παρηγορήσῃ,
 Δάκρυα τρέχουσιν τὴν βρῦσι.
 Τοῦρκοι νὰ τοὺς ξεχωρίσῃ,
 Εἰς Ἀνατολὴν καὶ Δύσι.
 Κλαῖν' ἢ μάναις καὶ παιδιὰ,
 Δὲν ἔχουν παρηγορία.
 Μικροὶ μεγάλοι νὰ φωνάζουν,
 Κί ὅλοι τοὺς ἀναστεναάζουν.
 Ποίπει ὁ οὐρανὸς νὰ φρίξῃ,
 Πύρινη φωτιά νὰ ρίξῃ.
 Πύρινη φωτιά νὰ στείλῃ,
 Μὴν εἶχ' ἔμβῃ στὸ ξαμίλι.
 Ὁ ἥλιος νὰ εἶχε σκοτίσῃ,
 Εἰς Ἀνατολὴν καὶ Δύσι.
 Καὶ τ' ἀτίτεια νάχαν πίσει,
 Μίρα νὰ μὴν ξημερώσῃ.
 Καὶ νὰ ἦθ' ἀρρώστησῃ,
 Ὅντας εἶπε νὰ κινήσῃ.
 Καὶ τὴν σπάτα νὰ θάμπωσῃ,
 Στὸ Ἀνάπλι νὰ μὴ σώσῃ.

Ὁ γλίγωρα γιὰ νὰ μισέψῃ,
 Στὸ Ἀνάπλι νὰ κουνέψῃ.
 Ἀρχισε καὶ καβαλκεύει,
 Εἰς τὸ Ἄργος νὰ κατέβῃ.
 Μὲ τὴν δόξαν τὴν τόσῃ,
 Ἀρχισε γιὰ νὰ ταυτώσῃ.
 Καὶ τὴν δευτέρην ἡμέραν,
 Πρὶν νὰ ξημερώσῃ μέραν.
 Ἀρχισε τ' ὄρδι νὰ ἀσκήσῃ,
 Στὸ Ἀνάπλι νὰ ζυγώσῃ.
 Τόπον ἀρκετὸν γυρεύει,
 Στὸ παλιόκαστρο κουνεῖ.
 Ἀπὸ τὰ πολλὰ παδιόνια,
 Ἀσπρίζαν ὡσὰν τὰ χιόνια.
 Τὰ παιγνιδία τὰ ἐλαλούσαν,
 Στὸ Ἀνάπλι τὰ γροικῶσαν.
 Τόσον εὐθὺς κοντὰ ζυγώνει,
 Ὅσον φθάνει τὸ κανόνι.
 Στείλνει μὲ ὀρδινὰ μεγάλην,
 Γιὰ νὰ πᾶν στὸν Γενεράλην.
 Γιὰ νὰ κάμῃ μὲ τὴν βίαν,
 Νὰ τοῦ στείλῃ τὰ κλειδιά.
 Ὅτι δίδει ἄς μιλῇσῃ,
 Ὅτι πάντα νὰ δειλῇσῃ.
 Τὸ καλόν του ἄς ζητήσῃ,
 Πρὶν ὁ πόλεμος ἀρχίσῃ.
 Κί ἄς μὴ δώσουν τὰ κλειδιά,
 Νάχουν πᾶσα λευτερία.
 Κί ἄς τὸ κάμουν ἐν τῷ ἄμα,
 Νάχουν ὅλο του τὸ πρᾶγμα.
 Πρὶν ἀρχίσῃ μὲ τὸν πόθον,
 Καὶ τὸ πάθον σὺν τὴν Κόρθον.

Νάχαν δώσουν τὰ κλειδιά,
Δὲν εἶχαν τόση σκλαβία.
Ο Γενεράλης κάμει χρεία,
Στέλνει τὴν ἀπολογία.
Ἀς μὴν ἔχη τόση βία,
Νὰ τοῦ δώσω τὰ κλειδιά.
Ἐχω μπάλαις στοὺς Κασέλλι,
Νὰ τοῦ στείλω ὅσους θέλει.
Ἐγὼ δὲν ἔχω κλειδιά,
Παρά μπάλαις καὶ φωτιά.
Ἐχω κάστρα ξακουσμένα,
Καὶ καλά ἄρματαμένα.
Ἐχω μπρέντζινα μορτάρια,
Ἐχω καὶ ἄξια παλικάρια.
Οἱ Σκλαβουνοὶ ξακουσμένοι,
Τοῦ πολέμου μαθημένοι.
Τὸ Ἀνάπλι νὰ τὸ πάρῃ,
Δὲν τὴν ἔχει αὐτὴν τὴν χάρι.
Ὅτι πρέπει νὰ τρομάξῃ,
Καὶ νὰ βαρυναστενάξῃ.
Ν' ἀρχηνίσουν τὰ Καστέλλια,
Πῶς νὰ πεύτουν τὰ φακιόλια.
Ἄν δὲν ἔχω τραϊτουργία,
Τέσσερες δὲν τὲς ἔχω χρεία.
Ο' Δραγουμάνος γυρίζει,
Τοῦ Βεζίρη ἀρχηνίζει,
Καὶ τὰ λόγια ποῦ τοῦ λέγει,
Νὰ τ' ἀκῆ κανεῖς νὰ κλαίγῃ.
Τὸν φοβερισμόν ποῦ κάμει,
Δάκρυα τρέχουν σὰν ποτάμι.
Καὶ τὸν Δραγυμάνον κράζει,
Κι' ὅλο βαρυναστενάζει.

Δὲν τὸ λόγιαζα μὲ γνῶσι,
Τέτοι ἀποκρισι νὰ δώσῃ.
Τώρα θέλω ν' ἀρχηνίσω,
Πόλεμον φρικτὸν ποιήσω.
Τῆς Σεριάς καὶ τῇ Σαλασσῶ,
Ὅλους νὰ τοὺς ἐχάλασω.
Ὅ, τι πλέον ἡμπορέσω,
Στὸ σπαθὶ νὰ τοὺς περάσω.
Ὅλοι τοὺς μικροὶ μεγάλου,
Τὰ κορμιά δίχως κεφάλι.
Τὰ παιδιὰ τὲς νὰ σκλαβώσω,
Καὶ νὰ μὴν ἐλευθερώσω.
Καὶ τὴν ὀρδινία δίδει,
Νὰ εὐρεθῶν στοὺς Παλαμίδι.
Τὴν πύτη τὴν εἶχε δώσῃ,
Ποῦ νὰ μ' εἶχε ξημερώσῃ.
Τὴν παρασκευὴν ἀρχίσαν,
Καὶ τὸ κάστρο πολεμῆσαν.
Καὶ τὰ κάστρια μὲ τὴν βία,
Ἐδωσαν πολλὴν φωτιά.
Ποῖος ναὶ δὴ νὰ μὴν τρομάξῃ,
Καὶ νὰ μὴν ἀναστενάξῃ;
Ἀπὸ ταῖς φωτίαις καὶ ἄλλαις,
Πῶς ἐπήγαγινον ἡ μπάλαις.
Καὶ ἐχάλασαν περίσσια,
Τῶν Τούρκων τὰ μετερίσια.
Τοῦρκοι ἔρχονται μὲ βία,
Καὶ δὲν ἐπαύῃ φωτιά.
Καὶ δὲν εἶχαν μετερίζα,
Ἡ μπάλαις πᾶς τὲς ἐθερίζα.
Ἡ γῆ ἐγέμισε κουφάρια,
Δίχως χέρια καὶ ποδάρια.

Ἡ δέλεπες πολλαῖς κεφαλαῖς,
Κεκορμέναις ἀπὸ ταῖς μπάλαις.
Ἐπυταν οἱ Γιανιτζάρου,
Εἰς ταῖς πέτραις σὺν γαῖδαροι.
Δὲν ἐβλέπαν ἄδειον τόπον,
Ἀπτὰ λεία τῶν ἀνθρώπων.
Ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ βόλια,
Ἐρημάξαν τὰ φακιόλια.
Ὁμπρός ἐβλυν τὸν καθ' ἓνα,
Μὲ σπαθιά ξεγυμνωμένα.
Μὲ στανιὸ τρέχουν σὺν φόσῃ,
Καὶ κορμιά τὴν ἐγεμῶσαν.
Τὸ ἴδιο τρέχει πᾶσα ἡμέρα,
Ἡ φωτιά νύκτα καὶ ἡμέρα.
Πόσους ὅπου θανατώνουν,
Δὲν προφθάνουν νὰ τὲς χώνουν.
Τρεῖς ἡμέραις νὰ δουρήσῃ,
Ἦθελε τὸ παρατήσῃ.
Νὰ μὴν εἶχε προδοσία,
Χάνονταν ὅλ' ἡ Τερκία.
Οἱ χριστιανοὶ ἔκραξαν μεγάλη
Ὅτι ἀνάθεμα τὸν Σάλα.
Νάχε τόρθη ἀρρώστια,
Ὅτας ἔκαμε τὴν προδοσία.
Τὸν Ἀγιστάντε τὲς ἀναμένει,
Ἐχει τὴν μίνα ἀδιασμένη.
Οἱ Χριστιανοὶ ἐπολεμοῦσαν,
Καὶ τοῦ Σάλα ἀγρικουσαν.
Δὲν ἤξεύραν οἱ καϋμένοι,
Τὸ πῶς εἶναι προδομένοι.
Ἦταν μὲ καλὴ καρδιά,
Ὅλοι ἐστέκαν στὰ φορτία.

Δὲν ἐβάλαν τόση γνῶσι,
Πῶς θέλει νὰ τὲς προδώσῃ.
Ν' ἀγροικήσουν τὴν αἰτίαν,
Πῶς τὲς πάνει τραϊτουργίαν.
Νάχε ἤξεύρουν τὰ μαντάτα,
Νὰ τὸν κάμουν κορμάτα.
Ὅντας ἄρχισε μὲ βία,
Γιὰ νὰ φθιάσῃ τὰ κορφία.
Νὰ καρφώσῃ τὰ μορτάρια,
Κρίμα εἰς τὰ παλικάρια.
Νὰ καρφώσῃ τὰ κανένια,
Πρέπει λύπη στον καθ' ἓνα.
Στὸ καστὲλλι στὴν ταναλία,
Ἐστέκαν σὺν παλικάρια.
Τὴν ταναλία ἐκρατοῦσαν.
Μέρα, νύκτα πολεμοῦσαν.
Δὲν ἤξεύραν οἱ καϋμένοι,
Τὴν μινάχε προδομένη.
Τὸ Σαβδάτο μὲ τραϊτουργία,
Στὴν μίνα ἔδωσαν φωτιά.
Τὸ Σαβδάτο δύο ὥραις μέρα,
Χριστιανοὶ πᾶν στον αἶρα.
Κρίμα εἰς τὰ παλικάρια,
Τὰ κορμιά χωρὶς κεφάλια.
Ζωντανοὶ καὶ ἀπεθαμένοι,
Ἀπὸ τὴν φωτιά καϋμένοι.
Οἱ Τῆρκοι μὲ θυμὸν ἀρχήσαν,
Ἡῶραν καῖνο ποῦ ποθήσαν.
Καὶ ἐμβῆκαν θυμωμένοι,
Σὺν οἱ λύκοι μανιωμένοι.
Τότε βλέπεις τὸν καθ' ἓνα,
Μὲ σπαθιά ξεγυμνωμένα.

Ὅσους ἦσαν ὀμπροστάτους,
 Ἐκοφان μέ τά σπαθιά τους,
 Τῆς Ῥωμαῖς καί σολδάτους,
 Ἐκοφάν τους ὀμπροστάτους
 Παῖος νά ἰδῇ νά μὴν τρομάξῃ,
 Καί νά μὴν ἀναστενάξῃ;
 Διὰ νά βλέπῃ τόσα λεία,
 Τά κεφάλια δίχως φέσια.
 Τά σπαθιά ξεγυμνωμένα,
 Εἰς τὴν γῆν ἦταν ῥιμμένα.
 Τά κορμιά ξαπλωμένα,
 Μὲς τὸ αἷμα κυλισμένα.
 Πῶς εἶναι ἡ δόξα καί τὰ κάλλη;
 Τά κορμιά χωρὶς κεφάλι.
 Ὅσα ἔγραψα ὡς τώρα,
 Ὡς μ' ἐκάλεσεν ἡ ὦρα,
 Ἦσαν γιὰ τὸ Παλαμίδι,
 Ἡ καρδιά μου φλόγα δίδει.
 Γιὰ τὸ θρῆνος τ' Ἀναπλίου,
 Ποῦ ἡ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου.
 Μῦτε χέρι, μῦτε πένα,
 Διὰ νά γράψῃ τὸ κατ' ἓνα.
 Λέγω ὅς ἦταν κορμῖνοι,
 Μὲ τὸ αἷμα κυλισμένοι.
 Ποία γῆ νά μὴν τρομάξῃ,
 Κι ἄνθρωπος ν' ἀναστενάξῃ;
 Τόσο αἷμα ἦτον χυμένο,
 Στὸ Ἀνάπλι τὸ καυμένο.
 Τόση συμφορὰ μεγάλη,
 Τά κορμιά δίχως κεφάλι.
 Τά ἀρχοντόπουλα κορμῖνα,
 Μὲς τὸ αἷμα κυλισμένα.

Τά κορμιά ἦσαν ξαπλωμένα,
 Σάν τὰ δένδρα κλαδισμένα.
 Τά μαλλιά τὰ κτενισμένα,
 Μὲς τὴν λάσπη κυλισμένα,
 Καί τὰ ροῦχα ποῦ φοροῦσαν,
 Ὅλα τὰ τζαλαπατοῦσαν.
 Τά ὀλόχρυσα καβάδια,
 Αἰχματόναν μέ αὐθάδια,
 Τά περίλαμπρα τ' ἀστήθια,
 Χέρια δίχως δακτυλίθια.
 Ἡ μανάδες τὰ γυρίζουν,
 Τὰ παιδιά τους δὲν γνωρίζουν,
 Τά κορμιά ἀγκαλισμένα,
 Μὲς τὸ αἷμα κυλισμένα.
 Καί τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ τους,
 Πῆσαν ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τους.
 Ἐσέρναν ἀπταῖς πλεξίδαις.
 Ποῦ ἦταν πάντα φυλαμῖναις,
 Τώρα εἶναι σκλαβωμέναις.
 Γιανιτζάροι τ' ἐπουλοῦσαν,
 Πῶς ταῖς ἐτζαλαπατοῦσαν.
 Ἐπρεπε ἡ γῆ νά φρίξῃ,
 Ὁ οὐρανὸς φωτιά νά ρίξῃ.
 Ὅτι δὲν ἦταν προφητεία,
 Νά γυνὴ τόση σκλαβία.
 Ὅλοι τους ἐσκλαβωθῆκαν,
 Καὶ τὸν κόσμον μοιρασθῆκαν.
 Εἰς Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
 Τρέχον δάκρυα σάν τὴν βροσί.
 Δὲν εἶχαν παρηγορία,
 Ἡ μανάδες τὰ παιδιά.

Ἐκκλησίαις στολισμέναις,
 Τώρα σάν χαρτζωμέναις.
 Τά Κονίσματα σχισμένα,
 Εἰς τὴν γῆν ἦταν ῥιμμένα.
 Τά καντόλια τ' ἀσημμένα,
 Τῶν ἐχθρῶν διαμοιρασμένα.
 Τά ποτήρια χρυσωμένα,
 Πρέπει λύπη στὸν καθ' ἓνα.
 Τά ὀλόχρυσα φελώνια,
 Πῶς τ' ἀρπάξαν ὡς τελώνια.
 Καί τοὺς τίμιους Σταυροὺς,
 Ποῦχανε γιὰ θησαυροὺς.
 Ἀς ἀφήσω τὸ κατ' ἓνα.
 Τοῦ Βατοπεδίου Εἰκόνα.
 Θαυμαστὴ δεδοξασμένη,
 Ὅλη μάλαμα ντυμένη.
 Εἰς Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
 Χριστιανοὶ τὴν προσκυνοῦσι.
 Οἱ φράγγοι μικροὶ μεγάλοι,
 Σκύπταν μέ τὸν Γενεράλη.
 Δὲν εἰλείπαν κατ' ἡμέρα,
 Καθ' αὐγὴ καὶ καθ' ἑσπέρα.
 Ἐγδυσαν τὴν ἴδια Κόνα,
 Στείλε πῦρ εἰς τὸν κατ' ἓνα.
 Ὁ Θεὸς ῥοπή νά δώσῃ,
 Ὅλους νά τοὺς θανατώσῃ.
 Τά ἱερά σου τὰ ἁγία,
 Θεέ μου στείλε τοὺς φωτιά.
 Τά Βαγγέλια χρυσωμένα,
 Θεέ με τυφλώσ τὸν καθ' ἓνα.
 Τοὺς ἱερεῖς ὅλους δεμένους,
 Μὲς τὸ γιὰ πνιμένους.
 Ἀπὸ τὸν λαὸν δεμένους,
 Καὶ μέ πρᾶγμα φορτωμένους.
 Στὸ Γιάλο λιγεθυμίζαν,
 Καὶ τοὺς ἀποκεφαλίζαν.
 Ἀναστενάξον Σαλήνη,
 Εἰς τὸ θρῆνος ποῦ ἐγίνη.
 Ἡλὶε κρύφαι ταῖς ἀκτῖνες,
 Νά μὴ θωρῶνταις κορασίδες.
 Καί τ' ἀξίρια νά θαρπώσουν,
 Φῶς τὴν νύκτα νά μὴ δώσουν.
 Ὁ οὐρανὸς νά κάμῃ χάρι,
 Γιὰ νά κρύψῃ τὸ Φεγγάρι.
 Καί τῆς γῆς τὰ φυτρωμένα,
 Πρέπει ὅλα μαραμμένα,
 Πρέπει τὰ βουνά νά φρίξουν,
 Τὰ δένδρα νά μὴ ἀνοίξουν.
 Ὁ ρη καὶ βουνά νά κλάψουν,
 Τὰ θηρία μαῦρα νά βάψουν.
 Ὡς κ' ἡ σφάταις νά χαλάσουν,
 Στρατοκόποι μὴν περάσουν.
 Τὰ ποτάμια ξηρανθῇτε,
 Ὡς καὶ πέτραις ραγισθῇτε.
 Βρῦσες στρίψετε μέ βία,
 Γιὰ τὴν λύπην τοῦ Μωρία.
 Περιβόλια μυρισμένα,
 Μείνεν ὅλα ξηραμένα.
 Ὅλα τ' ἄνθη μαρανθῇτε,
 Τὸ Ἀνάπλι λυπηθῇτε.
 Καί τὰ ἔρπετά μέ βία,
 Ὅλα κλάψετε τὸν Μωρία,
 Τὰ πουλιά μὴ κοιλαδῇτε,
 Παρὰ ὅλα λυπηθῇτε.

Όλα κλάψετε μέ βία,
 Τού Μωρίως τήν σκλαβία.
 Δέν λογιάζω ἄλλη μία,
 Νά εὐρίσκεται σκλαβία.
 Μήτ' εὐρίσκεται στορία,
 Σάν τοῦ Ἀναπλιού ὁμοία.
 Ἄλλη μία φορά στήν Πόλι,
 Πῶς ἐσκλαβωθῆκαν ὅλοι.
 Μά λογιάζω νά γλυτώσαν,
 Ὅλες δέν τες ἐσκλαβώσαν.
 Ἡ συμφορά τοῦ Ἀναπλίου,
 Φέρνει θλίψιν τοῦ Ἡλίου.
 Ποτέ δέν ἐστάθ' ὁμοία,
 Τόσοι θρῆνοι καί σκλαβία.
 Ἐφταν' ὁ Θεός νά σώσῃ,
 Κί ὅλους νά τες θανατώσῃ.
 Μά γιά μῶν τήν ἀμαρτία,
 Στέλνει τόση τυραννία.
 Τό Ἀνάπλι γιά τήν τάξι,
 Ἐπρεπε νά τό βουλιᾷξῃ.
 Μά κάμει δικαιοσύνη,
 Καί πολλή ἐλεημοσύνη.
 Ὅτι ὅσοι σκλαβωθῆκαν,
 Ὅλοι τους δέν ἐχαθῆκαν.
 Διά νά μετανοήσουν,
 Πλέον νά μὴν ἀμαρτήσουν.
 Κ' οἱ Ῥωμαῖοι σὴν Τουρκία,
 Εἶχαν κάποια ἀμαρτία.
 Τὸν Μωρία νά σκλαβώσῃ,
 Τούς αὐτοὺς νά λευθερώσῃ.
 Ἀπὸ κάποια ἀμαρτία,
 Τῶ ἐδώσαν τόσα σολδία.

Γιὰ νά χαροῦν τήν βασιλεία,
 Τήν οὐράνιον καί θεία.
 Ἐτελείωσαν καθ' ἓνα,
 Τῷ Χριστῷ τὰ γεγραμμένα.
 Κατὰ τήν παραγγελίαν,
 Πλήρωσαν τήν προφητείαν.
 Ὅποιος κάμει ἐλεημοσύνη,
 Πρόπρια τῷ Χριστῷ τήν δίνει.
 Καλότυχος ὁποῦ τήν κάμει,
 Πάγει σὸν κόλπον τ' Ἀβράμῃ.
 Καί δέν χάνει μήτε ἓνα,
 Ὅλα τάχει κερδισμένα.
 Κί ὅ, τι ἐκάμαν σὸν καθ' ἓνα,
 Ὁ Χριστὸς τάχει γραμμένα.
 Μά οἱ σκλάβοι ἀθετοῦσαν,
 Καί δέν τες εὐχαρισῶσαν.
 Μήτε τὰ σολδία ἐδώσαν,
 Μήτε τήν καλὴν τήν γλώσσαν.
 Κί αὐτό πρέπει νά τό χαρῶσι,
 Ὅπῃ δέν τοὺς φχαριστοῦσι.
 Ὅτι ὁ μισθὸς αὐξάνει,
 Ὅμπρός σὸν χριστὸν παγαίνει.
 Ὅτε δέν εἶναι ἀδικία,
 Σάν τήν ἀνευεργασία.
 Πᾶσα εἰς γιά νά τιμήσῃ,
 Τὸν εὐεργέτην νά φχαριστήσῃ.
 Ὡς ἀκούσα νά μιλήσω,
 Κί ὅλοι ἄς μέ συμπαθῶσαν.
 Τότε ἡ μιά μεριά καί ἄλλη,
 Εὐχαρίστησιν μεγάλη.
 Πῆγα νά παραστρατήσω,
 Πάλιν πίσω νά γυρίσω.

Ὁ Θεὸς νά στείλῃ πύρι,
 Γιὰ νά κάψῃ τὸν Βεζύρη.
 ὄντας θείλῃσῃ ν' ἀρχίσῃ,
 Ὅρισμὸν νά διαλαλήσῃ.
 Ὅσοι σκλάβοι νά εὐρεθῶνῃ,
 Στοῦ Βεζύρη νά κοποῦνῃ.
 Ἐξω ἔστειλε τελεῖν,
 Καί τες σκλάβους ὅλες θείλῃ.
 Νά τοὺς πᾶνε ἔμπροστά του,
 Γιὰ νά εὐγ' ἡ ῥάθυμιά του.
 Καί μέ μάνιτα μεγάλη,
 Τούς ἐκόφταν τὸ κεφάλι.
 Καί ἐπλήρωνε σολδία,
 Νά τοὺς κόφτῃ μέ τήν βία.
 Ἦρώσια τριάντα τὸν καθ' ἓνα,
 Τόσο τάχε ἀποκομμένα.
 Τούς ἐπήγαγιναν δεμένους,
 Τούς ἐκόφταν τες καυμένους.
 Τὸ Σαββάτο ἀρχινίσει,
 Τόσο αἷμα γιά νά χύσῃ.
 Ὡς τήν Κυριακὴν τὸ γέμα,
 Ἐχυσε μεγάλο αἷμα.
 Τότ' ἐπῆγε ὁ Σεισελάμης,
 Καί τῷ λέγει τίν' πῶς κάμεις;
 Δέν φοβᾶσαι ἡ γῆ ν' ἀνοίξῃ.
 Ὅλους νά μᾶς ἐβουλίξῃ;
 Δέν κοιτάζεις τὰ βιβλία,
 Προφητῶν παραγγελία;
 Πόσα γράφει σ' ἡλκουράνο,
 Διά τὸν πόλεμον ἀπάνω;
 Ὅσαι ὅπου πόλεμο κοποῦνε,
 Οἱ ἄλλοι νά σκλαβωθῶνῃ.

Κί ἂν βασιλιάδες νά γινούνε,
 Ὅλοι νά λευθεροῦνῃ.
 Νά πληρώνης τὰ σολδία,
 Καί τες κόφτεις μέ τήν βία;
 Δέν φοβᾶσαι τήν βασιλεία,
 Πῶς χαλᾶς τόσα σολδία;
 Καί χαλάγεις τὸν βασιλιά,
 Νά πληρώνης τὰ σολδία;
 Ποιὸς Θεὸς νά τὰ πομίνῃ,
 Σκλαβωμένοι καί κομμένοι.
 Ποῖα γῆ νά μὴν τρομάξῃ,
 Κί ἄνθρωπος ν' ἀνασενάξῃ.
 Πῶς ὁ Ἥλιος μὴν σκοτίσῃ,
 Τόσο αἷμα νά τό χύσῃ;
 Δέν εὐρίσκετο γραμμένο,
 Τόσον αἷμα ἦταν χυμένο.
 Σάν τὰ δένδρα τὰ κομμένα,
 Τὰ κορμιά ξαπλωμένα.
 Γέροντες τὰ παλικάρια,
 Τὰ κορμιά χωρὶς κεφάλια,
 Δέν ἐστάθῃ ἄλλη καμμία,
 Τέτοια τύραννη καρδιά.
 Μήτε στάθῃκε ὁμοία,
 Διά νά εὐρεθῇ στορία.
 Στὴν ἀνατολὴ καί δύσι,
 Δέν ἔγεινῃ τέτοια κρίσι.
 Ἐπρεπε ἡ γῆ ν' ἀνάξῃ,
 Τὸν Βεζύρη νά βουλίξῃ.
 Ἐπρεπε ὁ θρανὸς νά λωμφῇ,
 Ἀστραπὴ νά τὸν ἐκάψῃ.
 Ἐπρεπε σεισμός ν' ἀρχίσῃ,
 Καί ὁ Ἥλιος νά σκοτίσῃ.

Ἐπρεπε νὰ τῶρθουν οἱ πόνοι,
 Νὰ μὴν πάγη σὴν Μοθῶν.
 Ἐπρεπε γιὰ νὰ ῥῥωστήσῃ,
 Ὅντας δέλῃσε νὰ κινήσῃ.
 Τὸ ἀσκαῖρι νὰ μαρκιάρῃ,
 Τὴν Μοθῶνν γιὰ νὰ πάρῃ.
 Ὡς τὴν ἐράταν πῆ πηγαῖναν,
 Τὰ ποτάμια ἐξεραῖναν.
 Καὶ ῥιθάρει στήν Μοθῶνν,
 Ἄρχισε γιὰ νὰ τεντώνῃ.
 Κ' ἔσταιλε μὲ τόση βία,
 Νὰ τοῦ δώσουν τὰ κλειδιά.
 Καὶ ὁ Πάστας δὲν ἀνῆλθῃ,
 Ὅμορφα, τοῦ ἀπεκρίθη.
 Κί ὅταν δέλῃ τὴν Μοθῶνν,
 Τὰ κλειδιάναί σὸ κανόνι.
 Καὶ γιὰ νὰ μοῦ κάμῃ χάρι,
 Ἄς κοπιάσῃ νὰ τὰ πάρῃ.
 Ἐφθασε τὴν ὥρα καί νῃν,
 Ἡ ἀρμάτα τοῦ Ντολφίν.
 Καὶ τόσα πολλὰ ἐφανῆσαν,
 Ὅλ' οἱ Τούρκοι ἰσαστῆσαν.
 Ἐτῆι ἦλθεν εἰς τὴν γνῶσι,
 Μὰ ἡ ἀρμάτα δὲν ἦτον τόση.
 Καὶ τὰ σύγνεφα π' ἀσπρίξαν.
 Τοὺς ἐφάνῃ ν' ἀρμενίζαν.
 Ἀρχινοῖον γιὰ νὰ κράξουν,
 Καὶ οἱ Τῆρκοι νὰ τρομάξουν.
 Τὸ ταχὺ ἀρχισε νὰ βγαίνει,
 Μὲς τὸ πελαγο πηγαίνει.
 Πῆρ ἀρμάτα τοῦ Ντολφίν,
 Καὶ μονάχους τοῦ ἀφίνει.

Πῆγῃ ἐξω δεσπεράδα,
 Γιὰ τῆ Τῆρκε τὴν ἀρμάδα.
 Πόλεμον φρικτὸν νὰ δώσῃ,
 Τὴν Μοθῶνν νὰ γλυτώσῃ.
 Καὶ ὁ Μάρκος Λορεδάνν,
 Δὲν τὸν ἄφησε νὰ πάνῃ.
 Γιὰ νὰ πάγῃ νὰ πολεμήσῃ,
 Παρὰ πίσω νὰ γυρίσῃ.
 Καὶ ὁ Μάρκος εἶχε κάρτα,
 Προεδούρος στήν ἀρμάτα.
 Καὶ ὁ Πάστας δάκρυα χύνει,
 Ὅπου μοναχὸν τὸν φίνει.
 Καὶ οἱ Τούρκοι στήν στερία,
 Ἐλαβαν τόση καρδιά.
 Ἀρχίσαν νὰ πολεμήσουν,
 Καὶ τὴν φόσα νὰ γιομίσουν.
 Μὲ ἀνθρώπινο κριάσι,
 Τὸ ἀσκαῖρι νὰ περάσῃ.
 Τρεῖς χιλιάδες πεντακόσι,
 Δὲν ἐφθανε νὰ γιμώσῃ,
 Μὰ ὄντας δέλῃ νὰ ἐνεργήσῃ,
 Ὁ δαίμονας νὰ βοηθήσῃ.
 Ὅπου σὸ κάστρο εἶχε σῆσουν,
 Παντιέρα νὰ τοῦ μιλήσουν.
 Κ' ἔγλυσαν ἀπὸ τὴν φόσαν,
 Καὶ δὲν τοὺς ἐθανατώσαν.
 Κ' εὐγῆκανε νὰ μιλήσουν,
 Ὅτι πάντα νὰ δειλίσουν.
 Οἱ Ἀγαρνηοὶ γελάσαν,
 Εἰς ἐκεῖνο ποῦ ἐτάξαν.
 Καὶ σὸ μίλημα ποῦ κάναν,
 Μὲς οἱ Τῆρκοι ἐμπροδάραν.

Καὶ τὲς πῆραν τὲς καυμίνες,
 Ἀφεντάδες σκλαβωμένους.
 Ὅσοι ἦταν στήν Μοθῶνν,
 Ὅλοι ἐπῆγαν σκλαβωμένοι.
 Ἀπὸ τὴν Μοθῶνν στέλλει,
 Τὸ φερμάνι εἰς τὴν πόλι.
 Εἰς τὸν βασιλιά μὲ βία,
 Πῶς ἐπῆρε τὴν Μωρία.
 Κί ἄλλο μὲν δὲν τοῦ ῥεζάρει,
 Τὴν Μονοβασία νὰ πάρῃ.
 Ὁ βασιλεὺς τοῦ καλοφάνῃ,
 Καὶ τὸν ἐνδυσσε καυτάνι.
 Κί ἄλλο παρευθὺς χαζίρι,
 Νὰ στείλῃ τοῦ Βεζίρη.
 Νὰ τὸ στείλῃ μὲ τὴν βία,
 Διὰ τὴν Μονοβασία.
 Κί ὁ Βεζίρης στήν Μοθῶνν,
 Ἐναν Κουμαντάντε ἀφίνει.
 Καὶ γυρίζει σὰν λιοντάρι,
 Τὴν Μονοβασία νὰ πάρῃ.
 Ὅτι ἔστειλε μὲ βία,
 Νὸ τοῦ δώσουν τὰ κλειδιά.
 Κί ὄντα γύριζε στήν στρατά,
 Τοῦ στείλανε τὰ μαυτάτα;
 Πῶς δὲν κάνει τόση χρεία,
 Νὰ τοῦ στείλουν τὰ κλειδιά.
 Μὰ ὁ πρῶτος ποῦ ἦταν μέσα,
 Ἐκαμε καὶ τὸ προδῶσα.
 Ὁ αὐτὸς γιὰ νὰ γλυτώσῃ,
 Τὲς Ῥωμαῖς νὰ σκλαβώσῃ.
 Ὅλοι ἐπῆγαν σκλαβωμένοι,
 Εἰς τὴν Πόλιν φυλαγμένοι.
 Ἰστορία Morea.

Εἰς τὸ μπάνιο νὰ τοὺς βάλῃ.
 Ὅλοι τοὺς μικροὶ μεγάλαι.
 Κάλλια νὰ εἶχαν πολεμήσῃ,
 Καὶ τὸ αἷμα τοὺς νὰ χύσῃ.
 Κάλλια ὅλοι ἀπεθαμένοι,
 Παρὰ ὅλοι σκλαβωμένοι.
 Ἐκαμαν τόση σκλαδιά,
 Σὲ γυναῖκες καὶ παιδιὰ.
 Καί του προῶτον τὸν μαρκιάρει,
 Καὶ τὸ πρᾶγμα τὸ νὰ πάρῃ.
 Κί ὅσοι ἦταν συνοδιά του,
 Ὅλοι πάγουσι κοντάτου.
 Κί ὁ Βεζίρης ἀρχινίζει,
 Κράζει καὶ σαλαδδατίζει.
 Ὅτι ἐκεῖ ἔλειπε νὰ σώσῃ,
 Τὸν Μωρία νὰ τελειώσῃ.
 Ὅπισω δέλει νὰ μισέψῃ,
 Ἀστραπὴ νὰ τὸν ἐκάψῃ.
 Κί ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ χάρι,
 Στὸ Ἀνάπλι μὴν ῥιθάρῃ.
 Καὶ σὸ Ἄργος μ' εἶχε σώσῃ,
 Ὅντ' ἀρχίνῃσε νὰ τεντώσῃ.
 Ποῦ τὸ Ἄργος καὶ τζιζέρι,
 Ὅλο γέμωσεν ἀσκαῖρι.
 Δέκα μέραις δέλει κάμῃ,
 Γιὰ νὰ κάμῃ μπαῖράμι.
 Κί ὅλο στέλλει τὸν λαόν του,
 Γιὰ νὰ βγάλῃ τὸν λαιμόν τς.
 Γιὰ νὰ βγῇ στήν Ῥουμेलία,
 Νὰ τουρβῇ θυσαντερία.
 Κί ὅποιος δέλει πλιά νὰ μάθῃ,
 Στὴν φυλάδα ἄς κοιτάξῃ.

Περὶ Ὑπερηφανίας.

Τὴν ἀνθρώπινη τὴν φύσι,
 Πᾶσα εἰς νὰ τὴν ξηγήσῃ.
 Γιὰ νὰ εὕρῃ τὴν αἰτία,
 Διὰ τὴν περηφανία.
 Ὅτι ἡ πρώτη ἀμαρτία,
 Ἦτον ἡ ὑπερηφανία.
 Τὸ Ἐωσφορικὸ τὸ τάγμα,
 Ἐξέπεσεν ἐν τῷ ἅμα.
 Μὲ τὸ τάγματου ὁμάδι,
 Ὅλο ἔπεσε στὸν ἄδη.
 Πρῶτο τάγμα τῶν Ἀγγέλων,
 Τώρα εἶναι τῶν διαβόλων.
 Πρῶτα ἦτον δοξασμένοι,
 Τώρα εἶναι κολασμένοι.
 Ἀπ' Ἀγγελικὴ σοφία,
 Ἐπεσε μὲ τόση βία.
 Διὰ νὰ ψηλώσουν τὸν Θρόνον,
 Στὸν Θεὸν ἀπ' αἰώνων.
 Ἐπεσαν μὲ τόση βία,
 Ἀπὸ τὴν περηφανίαν.
 Καὶ οἱ ἄνθρωποι πᾶ τὴν ἔχον
 Ἀπὸ τὸν Θεὸν ἀπέχουν.
 Ὁ ἔχθρος στὴν Ἐκκλησία,
 Εἶναι ἡ περηφανία.
 Πόσοι πᾶν μὲ παρόρροισιν,
 Μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.
 Καὶ μιλοῦν μ' ἐλευθερία,
 Ὅτι δίδουν τὰ πρωτεία.
 Τῶν ἰωσφόρων τὰ ἴδια,
 Νᾶναι πρῶτοι εἰς τὰ σῶσις.

Μὲ τὴν δόξα καὶ τὸ κράτος,
 Ὡς τὴν εἶχεν ὁ Πιλάτος.
 Ὁ Χριστὸς ὡς παραγγίλλει,
 Τὰ πρωτεία δὲν τὰ δέλει.
 Διὰ πρῶτος διηγάται,
 Ἐσχάτος πάντα λογάται.
 Οἱ Προφῆται καὶ δασκάλοι,
 Ὁ Χριστὸς ποτὲ δὲν σφάλλει.
 Ποῖος πρωτεία νὰ ζητήσῃ,
 Ὑστερονὸς νὰ καταστήσῃ.
 Γάκωβος ζητᾷ δεξιά,
 Στὴν δευτέρα παρουσία.
 Δεξιά τοῦ Χριστοῦ καθήσκει,
 Ὅντας γένῃ ἡ Δεῖα κρίσις.
 Ὁ Ἰωάννης μὲ προθυμία,
 Στὴν ἀριστερά μερία.
 Ὁ Χριστὸς τοὺς ἀποκρίθη,
 Τὸ ζητῶν δὲν τζ' ἀπαρνήθη.
 Ὅντας δύνασθε ἐκεῖνο,
 Τὸ ποτῆρι ἐγὼ ποὺ πίνω.
 Ὁ εἰς ἐκ δεξιῶν μου,
 Καὶ ὁ ἕτερος ἀριστερῶν μου.
 Τὸ προστάξαν τὸ ποιοῦμε,
 Δυνόμεσθε νὰ τὸ πιοῦμε,
 Δὲν ἀρνιούμεσθε ποτέμας,
 Τὸν Θεὸν καὶ δάσκαλόν μας.
 Ὡς ὅπου τὸ ζήτημά σας,
 Εἶναι εἰς τὸ δέλημά σας.
 Ποῖος τὸ ἔργον νὰ ποιήσῃ,
 Τί χρεῖα ἔχει νὰ ζητήσῃ;
 Ὡς καὶ πρῶτα οἱ Ἀποστόλοι,
 Πᾶσα εἰς πρωτεία δέλει.

Ε'κείνοι γύρευαν πρωτεία,
 Στὰ Οὐράνια καὶ Θεῖα.
 Ὁ πόχει τὴν περηφανία,
 Δὲν ἔχει ἀρετὴ καμμία.
 Ὁ περηφανὸς ὁμοιάζει,
 Τὸν ἀλέκτορ ὄντας κραζῇ.
 Ποὺ σηκώνει τὸ κεφάλι,
 Γιὰ νὰ τὸν ἀκῶσιν κ' ἄλλοι.
 Ὅντας μὴ σὲ καμμίαν πόρτα,
 Τὸ λιγρὶς σηκώνει πρῶτα.
 Νὰ μὴ χάσῃ τὴν τιμὴν του,
 Νὰ μὴ γγίξῃ τὸ λιγρὶ του.
 Ε'χει τὴν περηφανίαν,
 Σὰν οἱ πρῶτοι στὴν Σπανίαν.
 Μὴν τὸν κραζῇς καβαλλιέρη,
 Σὲ βαρεῖ μὲ τὸ μαχαῖρι.
 Φυσικά τους οἱ Σπανιῶλοι,
 Καβαλλιέροι δέλουν ὅλοι.
 Ὁ, τι πάρει νὰ τὸ φάγῃ,
 Διπλὸ δίνει ποὺ τὸ πάγει.
 Πρέπει ὡς καὶ τὸν βαστάζω,
 Καβαλλιέρη νὰ τὸν κραζῶ.

Περὶ Φιλαργυρίας.

Ὡς ὅπου ἡ περηφανία,
 Φέρει τὴν Φιλαργυρία.
 Ὁ περηφανὸς ξοδιάζει,
 Καὶ ὁ φιλάργυρος σωδιάζει.
 Δὲν εὐρίσκειται ἀρρώστια,
 Ὅσῃ τὴν φιλαργυρία.
 Πλὺ στικμάρι τὸ σολδί του,
 Παρὰ δόξα καὶ ψυχὴ του.

Δὲν κοταεὶ νὰ τὸ φάγῃ,
 Παρὰ γιὰ νὰ τὸ φυλάγῃ.
 Τοῦ φιλάργυρου ἡ χάρις,
 Παρομοιάζει τὸ σφουγγάρι.
 Τὸ σφουγγάρι πάντα πίνει,
 Μὰ δὲν δύναται νὰ δύνῃ.
 Σὰν τὸ σφίξουν τὸ εὐγάζει,
 Τοῦ φιλάργυρου ὁμοιάζει.
 Ὅντας τὴν κακὴν χρεῖαν,
 Τὰ δίνει μὲ ἐλευθερία.
 Τοῦ Φιλάργυρου ἡ μπουρσα,
 Παρομοιάζει τὴν βεντούσα.
 Ἡ Βεντούσα νὰ τραβάῃ,
 Καὶ ὁ φιλάργυρος φυλάει.
 Πάντα δέλει νὰ θησαυρίζῃ,
 Καὶ φτωχὸ νὰ μὴν δανείζῃ.
 Μῆτε τρωγεῖ, μῆτε πίνει,
 Μῆτε κάνει ἐλεημοσύνη.
 Ὅσο πλέον τὰ φυλάγει,
 Εἰς τὴν κόλασι δὰ πάγῃ.
 Ὁ φιλάργυρος σωδιάζει,
 Τὸ χοιρίδι παρομοιάζει.
 Ὅσο ξύγγι νὰ παχύνῃ,
 Ὅλ' ὅπισω του τ' ἀφίνει,
 Ὅσον δέλει ἄς θησαυρίσῃ,
 Ὅλα πίσω νὰ τ' ἀφήσῃ.
 Ἡ θέλῃ στὸ δαίνατόν του,
 Νὰ τὰ ἔπερνε κοντάτου.
 Ταχὰ φαίνεται τ' ἀφίνει,
 Καὶ τὰ κάνει ἐλεημοσύνη.
 Μὰ δὲν ἔχει τόση χάρις,
 Δὲν δύναται νὰ τὰ παρῇ.

Καὶ τ' ἀφίνει στανικῶς του,
 Ὅποιος νᾶν κοντὰ δικός του.
 Καὶ τοῦ κάνει τὴν διαθήκη.
 Τὴν ὑστερὴν του καταδίκη.
 Πῶς τὰ κάνει ἐλεημοσύνη,
 Μὰ νερό στον ἄμμο χύνει.
 Ὅποιος κάμει ἐλεημοσύνη,
 Μὲ τὸ χέρι του τὴν δίνει.
 Μὰ δὲν μπορεί νὰ τὰ πάρη,
 Φαίνεται πῶς κάνει χάρι.
 Καὶ τ' ἀφίνει τῶν δικῶν σου,
 Κἄλλια παρὰ τῶν ἐχθρῶν σου.
 Ὅ, τι πλέον τοὺς ἀφήσει,
 Ἀρχινοῦν νὰ κάμουν κρίσι.
 Πᾶσα ἕνας νὰ τραβάη.
 Νὰ τὸν ἀναθεματᾷ.
 Ὅποιος κάμει ἐλεημοσύνη,
 Ἰδιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν δίνει.
 Μ' ὄχι ὄντας νὰ πεθάνη,
 Ὅσα κάμει ὅλα τὰ χάνει.
 Ὁ Χριστὸς πάντα τὸ ἤξερει,
 Ὅσα δώσει μὲ τὸ χέρι.
 Νὰ δώσῃ δέκα μοναχὸς του,
 Καὶ ὄχι χίλια στανικῶς του.
 Ὡς τὴν θάλασσα νὰ στίψῃς,
 Τὸ φιλάργυρο νὰ στρέψῃς.
 Εἶναι δύο κακὰ μεγάλα.
 Πῆς σὺν κόσμον δὲν εἶν' ἄλλα.
 Περὶ κακῆς ὑπανδρείας.
 Ὡς καὶ ἡ κακὴ πανδρεία,
 Σὲ πολλοὺς εἶν' ἀρρώστια.

Ὅποιος εὐμορφη γυρέφει,
 Πρέπει νὰ μὴν ταξιδέψῃ.
 Καὶ νὰ μὴν γυρέψῃ προῖκα,
 Ὅτι ἔχει τὴν πίκρα.
 Ὅτι πρέπει νὰ λογιᾷξῃ,
 Σκλάβου τῆς τὸν ἀγοράζει.
 Δὲν μπορεί νὰ τῆς μιλήσῃ,
 Παρὰ νὰ τὴν προσκυνήσῃ.
 Κι ὄντας θέλει νὰ τὸν βρίζῃ,
 Λόγον δὲν μπορεί νὰ γυρίζῃ.
 Νὰ τοῦ λέγῃ ψόφια ψεῖρα,
 Ποῦ σὲ ἡῦρα καὶ σ' ἐπῆρα;
 Δὲν ἀρχίνησα ἀπὸ πρῶτα,
 Νὰ σὲ διώξω ἀπὸ τὴν πόρτα.
 Γιὰ νὰ ντρέπεσαι κομμάτι,
 Νὰ μοῦ χύνῃς τὸ κανάτι;
 Σῦρε ἀναψε φωτιά,
 Ὅτι τώρα κάνει χρεια.
 Ἀρχισε νὰ μαγειρέψῃς,
 Καὶ τὰ πιᾶτα νὰ παστέψῃς.
 Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σου εἶπα,
 Σῦρε κάμε μου μιὰ σούπα.
 Φέρε τὰ φορέματά μου,
 Σκούπησαι τὴν κάμαρά μου.
 Καὶ ὀρθίνιασαι τὴν ταῦλα,
 Βάλ' τὰ πιᾶτα τὰ μεγάλα,
 Κάμε ὅτι κάμνει χρεια,
 Νὰ γευθῶ μὲ παρρησία.
 Σὺκω μαῦρε νοικοκύρη,
 Σῦρε πλύνε τὸ ποτήρι.
 Στά σου κέρασαί με ἐμένα,
 Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα.

Κέρασαι συχνὰ νὰ πίνω,
 Κι ὕστερα φαγὶ σ' ἀφίνω.
 Γιὰ νὰ φᾶς μὲ τὸ κοπέλι,
 Τὸ φυσικὸ σου ἔτῃ θέλει.
 Καὶ σὰν φᾶς θάσου κομμάτι,
 Γιὰ νὰ φτιάσῃς τὸ κρεβάτι.
 Τὰ στοματάξια νὰ γυρίσῃς,
 Τὸ κανάτι νὰ τὸ χύσῃς.
 Μέσα ὄξου νὰ σκουπίσῃς,
 Καὶ νὰ μὴν παραμιλήσῃς.
 Ἐπρεπε νὰ τὸ λογιᾷξῃς,
 Πῶς δὲν εἶχες νὰ ξεδιάσῃς.
 Ὅντας ἤθελες παντρεία,
 Ἐπρεπε νάχῃς σολοῖα.
 Μὰ ἡ γυναῖκα εἶναι κόλα,
 Καὶ χρειάζεται ἀπ' ὅλα.
 Τὸ παραμικρὸ νὰ ξέρῃ,
 Θέλει ἀλευρί καὶ πιπέρι.
 Τὰ αὐτὰ νὰ κυβερνήσουν,
 Πόσα νὰ συνακολουθήσουν.
 Μὰ θέλει καὶ φορεσία,
 Γιὰ νὰ πάγῃ σὴν Ἐκκλησίᾳ.
 Θέλει καὶ περίσσα ἄλλα,
 Θέλει βόγια καὶ κοπέλα.
 Ὅποιος θέλει τέτοια τάξι,
 Ὅλα πρέπει νὰ βαστάξῃ.
 Ὅλα γιὰ νὰ εὐτουράγῃ,
 Κι ἄλλα μὴτε νὰ μιλαγῇ.
 Ταπεινὰ εἰς τὸ κατ' ἕνα,
 Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα.
 Νάχῃ ὑπακοὴ μεγάλη,
 Καὶ σκοτοῦρα στὸ κεφάλι.

Πρέπει πρῶτα νὰ λογιᾷξῃ,
 Γιὰ νὰ πάρῃ ποῖα τῆ μοιάσῃ.
 Ὅπ' ἀπλώσῃ ποῦ δὲν φθάνει,
 Εὐκαιρα τὸν κόπον χάνει.
 Ποῖος καλλίτερη νὰ πάρῃ,
 Πρέπει τοῦ νὰ ῥιζοικάρῃ.
 Πράγματα χαμιλωμένα.
 Εἶν' καλὰ γιὰ τὸν κατ' ἕνα.
 Πρέπει νὰ λογιᾷξῃ κι ἄλλο,
 Ποῦναι πλέον παρὰ μεγάλο.
 Πρέπει τοῦ πάντα νὰ κλαίγῃ,
 Ὅτ' ἡ προῖκα πάντα πλέγει.
 Πρὶν νὰ ἤθελε τὴν πάρῃ,
 Τὸ προικιὸ νὰ σιγουράσῃ.
 Ὅ, τι πρᾶγμα νὰ χαλάσῃ,
 Ὅλο πρέπει νὰ τὸ φτιάσῃ.
 Ὅτι ἂν τύχῃ νὰ πεθάνῃ,
 Τὸ προικιὸ ὀπίσω πάνει.
 Ὅλα ὀπίσω νὰ τὰ δώσῃ,
 Καὶ ποτὲ νὰ μὴν γλυτώσῃ.
 Τότε πρέπει νὰ λογιᾷξῃ,
 Καὶ νὰ βαρυαναστενάξῃ.
 Κἄλλια θάνατος μὲ βία,
 Παρὰ τὴν κακὴ πανδρείαν.
 Ὡς ποῦ ἡ καλὴ πανδρεία,
 Γιὰ κατ' ἕνα κάνει χρεια.
 Ποῖος τὴν ὁμοιάντ' εἰς τὴν πάρῃ,
 Ἐχει μιὰ μεγάλη χάρι.
 Εἶναι ἀνδρόγυνο παινεμένο,
 Κτὸν Χριστὸν εὐλογημένο.
 Ὅντας εἶναι ὁμοιοασμένοι,
 Πάντα εἶν' ἀγαπημένοι.

Ο' Θεός τὸ εὐλογαίει,
 Τὸ ἀνδράγωνα π' ἀγαπάει.
 Καὶ ἀπερναίει τὴν ζωὴν του.
 Ἄδλαθα μὲ τὴν τιμὴν του.
 Ἀπ' ὅσα ἔχει νὰ πορεύῃ.
 Καὶ ψηλά νὰ μὴν γυρεύῃ.
 Νάχη σύμμετρα μεγάλα,
 Νὰ κρατῇ καλὰ τὴν σκάλα.
 Γιὰ νὰ μὴν παραπατήσῃ,
 Κ' εὐκόλα τὸν ἐγκρεμίσαι.
 Ὅσα δύναται νὰ βγάξῃ,
 Καὶ τὰ ἴδια νὰ ξεδιαλῇ.
 Πρέπει ὀλίγα νὰ κρατήσῃ,
 Μὴν τὰ ἔλθῃ κί ἀρρώστασῃ.
 Καὶ ὀλίγα ἐλεημασύνη,
 Δὲν φοβάται νὰ πτωχύνῃ.
 Εἰς καλὸ νὰ τὰ διορθώσῃ,
 Ὅσα δύναται νὰ σώσῃ.
 Ὅποιος δὲν κρατεῖ τὸ κούτο,
 Τὸ Καραδί πάγει φόντο.
 Πράγματα συμμετρημένα,
 Δὲν κρεμίζου τὸν κατ' ἓνα.
 Νὰ στοχάζεται κατ' ἓνας,
 Νὰ μὴν ἀγαπήνῃ ξένος.
 Πάντα εἶναι εὐλογημένα,
 Μὲ τὸ ἴδω του βγαλμένα.
 Δὲν εὐρίσκεται ἄλλη πένα,
 Ὅσα τὰ χρωατὰ ξένα.
 Ποῖος πορεύεται μ' ὀλίγα,
 Πάντα δὲν εὐρίσκει ὑπέργα.
 Ὅποιος δὲν γυρεύει ξένα,
 Πάντα ζῇ ἀναπαμένα.

Στὰ πολλὰ βασανισμένος,
 Στὰ ὀλίγ' ἀναπαμένος.
 Κρατῆσαι καλὰ τὰ μέτρα,
 Νάσαι ἄσρος σάν τὴν πέτρα.
 Ὅποιος θέλει νὰ ψηλῶνῃ,
 Ἀναλυνῶνι σάν τὸ χιόνι.
 Ὅποιος βιάζεται νὰ κάμῃ,
 Παρομοιάζει τὸ καλάμι.
 Ὅσον γλιγωρα αὐξάνει,
 Μὰ ὁ πάγος τὸ ξεραίνει.
 Ὅσον βιάζεται νὰ πάγῃ,
 Ὀλιγώτερα φτουράγει.
 Ὡς καὶ τ' ἄλογο νὰ βιάσῃ,
 Πρέπει διὰ ν' ἀποστάσῃ.
 Ὅ, τι κάμῃς μὲ τὴν βία,
 Δὲν εἶναι καλὴ δουλεία.
 Καὶ ἡ σκυλα ἀπὸ τὴν βιάτης,
 Τυφλά κάνει τὰ παιδιὰ της.
 Πράγματα συμμετρημένα,
 Πάντα εἶναι παινεμένα.
 Ποῖος ἀπὸ γὰλι παίει,
 Εὐκόλα σὴν ατρατὰ φθάνει.
 Ποῖος μετράγει πρὸ τῆ πάρῃ,
 Δὲν φοβάται νὰ φαλλάρῃ.
 Πρὶν νὰ κάμῃς νὰ πενσάρῃς,
 Δύσκολαναι νὰ φαλλάρῃς.
 Κί ὅ, τι θέλεις νὰ μιλήσῃς,
 Συλλογήσου πρὶν ἀρχίσῃς.
 Νὰ μιλήσῃς μὲ τοῦ τρόπου,
 Γιὰ ν' ἀρίστης τῶν ἀνθρώπων.
 Μίληγε φρόνιμα ἀπὸ γὰλι,
 Νὰ ἀ' ἀκούῃ μικροὶ μεγάλοι.

Ὅσο πλέον νὰ τιμᾶσαι,
 Τόσ' ὀλίγα νὰ διηγᾶσαι.
 Μὴ μιλῇς χωρὶς αἰτία,
 Ὅντας δὲν σοῦ πάνει χρεία.
 Μίληγε νὰ σὲ γροικῇσουν,
 Φρόνιμα νὰ σὲ τιμήσουν.
 Λίγα λόγια δὲν λαμβάνει,
 Ποῦ λαοῦ πολλὰ τὰ χάνει.
 Ποῖος δὲν ξεύρει νὰ μιλήσῃ,
 Μῆτε πρέπει ν' ἀρχινῇσῃ.
 Θέλεις νὰ μιλῇς καθάρια;
 Τὴν γλώσσα μὴμάθῃς ἄγρια.
 Ὅτ' ἡ γλώσσα σὲ παينάει,
 Κ' εὐκόλα σὲ κατηχάει.
 Ὅποιος θέλει ἄς τὸ λογιᾶσῃ,
 Ἡ γλώσσα δὲν ἔχει στάσι.
 Μίαν ὥρα τὰ γλυκαίνει,
 Καὶ τὴν ἄλλην τὸ πικραίνει.
 Ὡς πῆ μία εἶναι εἰς τὴν γέψι,
 Μ' ἀνθρωπο ὡς τὸν κυριέψῃ.
 Ὅντας νὰ γλυκομιλάγῃ,
 Πᾶσα ἐνοῦ καρδιά μεγάλη.
 Κί ὄντας θέλει νὰ τὸν βλάψῃ,
 Κάμνει παρευθὺς νὰ κλάψῃ.
 Ὅπου κατὰ προβαίνουν τόσα,
 Ἀπὸ τὴν κακὴν τὴν γλώσσα.
 Ἡ κακὴ ἢ συντροφία.
 Ὅνδ' κ' ἡ γλώσσα εἰν' ὁμοία.
 Πρῶτα ὁ νοῦς νὰ συλλογᾶται,
 Καὶ ἡ γλώσσα νὰ διηγᾶται.
 Τόσον εἰς τὴν καλωσύνην,
 Ὅμοια καὶ σὴν κακωσύνην.

Ἄνθρωπος ὅπου ἔχει χάρι,
 Νὰ τῆς ἔχῃ χαλιναρί.
 Νὰ τὴν ἔχῃ μὲς στὸ μέλι,
 Διὰ νὰ μιλῇ ὡς θέλει.
 Νὰ τὴν σφίγγῃ ὀλιγακί,
 Νὰ μὴν βραῇ τὸ φαρμάκι,
 Ποῖος ψυχὴ θέλει νὰ σώσῃ,
 Τὴν γλώσσα νὰ ταπεινώσῃ.
 Ὅντας τὴν κρατῇ κορμάτι,
 Εἶναι ζάχαρι γιωμάτι.
 Καὶ τὸν νοῦν νὰ ταπεινώσῃ,
 Στὰ ψηλά μὴν τὸν ὑψώσῃ.
 Ὅτι ὁ νοῦς πάντα κυριεύει,
 Καὶ ὅλο τὰ ψηλά γυρεύει.
 Δὲν λογιᾶζω καμμιά χάρι,
 Σάν τὸν νῦν νὰ τὸν ριθάρῃ.
 Γλιγωρότερα νὰ κάνῃ
 Ἄλλο, μὰ τὸν νῦν δὲν φθάνει.
 Μία στιγμή νὰ τὸν γυρίσῃ,
 Εἰς ἀνατολὴ καὶ δύσι.
 Ὅτι τόπου νὰ λογιᾶσῃ,
 Δύνεται ὁ νοῦς νὰ φθάσῃ.
 Πόσον στὰ καλὰ τὰ ἔργα,
 Ὅσον στὰ κακὰ τὰ πάντα.
 Παρομοιάζει τὸ μαχαίρι,
 Καλὸν καὶ κακὸν τὰ φέρῃ.
 Μὰ δὲν εἶναι τὸ ἐτοιμαζέι,
 Παρὰ ὅποιος τ' ἀγοράζει.
 Σὲ καλὸ νὰ τὸ ἐνεργήσῃ,
 Ἡ αἷμα μὲ αὐτὸ νὰ χύσῃ.
 Ε'τ' εἶναι τὸ κεφάλι,
 Ὡς θέλει τὸν νοῦν νὰ βαλῇ.

Πρῶτα νὰ καλομετρήσῃ,
 Ὅ, τι θέλει νὰ ποιήσῃ.
 Μὲ τὸν νοῦν καὶ τὸ κεφάλι,
 Ὅστερα νὰ μὴν τὸ σφάλῃ.
 Ὁφρόνιμος τὸν νοῦν φυλάγει,
 Στὸν τρελὸν ξαναπετάγει.
 Νὰ τοῦ φαίνεται στήν ὥρα,
 Πῶς ἐκέρδισε μιὰ χώρα.
 Ὁ νοῦς του ἔρχεται τριγύρω,
 Σαπετάει σὰν τὸν χοῖρο.
 Φρόνιμος ἂν τοῦ μιλήσῃ,
 Μήτε νὰ τὸν ἀγροικήσῃ.
 Ὅσο τὸν τρελὸν διδάχνεις,
 Εὐκαιρα τὸν κόπον χάνεις.
 Τὸν ἀράπη νὰ λευκάνῃς,
 Στὸν αἶρα σπῆτι φτιάνεις.
 Ὅποιος τὸν τρελὸν ἐρμηνεύει,
 Κρύο σίδερο δουλεύει.
 Ἡλθαμε αὐτοῦ νοῦ τὴν ῥῆσι,
 Πᾶσα εἰς νὰ κυβερνήσῃ.
 Φαίνεται ποῖος ἔχει γνῶσι,
 Σὲ καλὸ νὰ τὸ διορθώσῃ.
 Τὸ καράδι τὸ τιμῶνι,
 Στὴν φροτοῦνα τὸ γλυτώνει.
 Πρέπει ὁ Ναυτὴς μὴν τ' ἀφήσῃ
 Παρὰ νὰ τὸ κυβερνήσῃ.
 Ὅσοι φρόνιμοι διὰ χρεῖα,
 Μὲ τὸν Ναυτὴ πᾶν ὁμοία.
 Εἰς τὸν νῦν νὰ κυβερνήσουν,
 Νὰ τὸν κάμνῃ ὡς θελήσουν.
 Ὅτι ὁ νοῦς μετὰ τ' ὁμμάτι,
 Εἶναι δύσκολα κομμάτι.

Ὡς ὁ νοῦς παντοῦ δὲν λείπει,
 Καὶ τ' ὁμμάτι οὕτως βλέπει.
 Ὁμπρὸς τ' ὁμμάτι σαγιτεύει,
 Κ' ὅστερα ὁ νοῦς γυρεύει.
 Ἀς ἰδοῦμεν στήν πορνεία,
 Πῶς τ' ὁμμάτ' εἰν' πρώτη αἰτία.
 Εὐμορφὴ νὰ τὴν κυτάξῃ,
 Τὴν καρδιά τε θέλει σφάξῃ.
 Ὅ, τι βάλει προθυμία,
 Τ' ὁμμάτι εἶναι πρώτη αἰτία.
 Ὅ, τι πρᾶγμα νὰ κυτάξῃ,
 Ἡ καρδιά του ἀναστενάξῃ.
 Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος,
 Εἰς τὸ μάτι εἶναι ὁ φάλλος.
 Κί ὅσοι τὸ φῶς τοὺς χάνουν,
 Βίβαια δὲν ἀμαρτάνουν.
 Μὲ τὸν νῦν τες διὰ νὰ βάλλουν,
 Μὰ τόσο πολλὰ δὲν σφάλουν.
 Ὡς τ' ὁμμάτι πρώτη αἰτία,
 Τῶν πολλῶν ἡ ἀμαρτία.
 Μὲ τ' ὁμμάτι νὰ μοιχέψῃ,
 Καὶ τὸ ἴδιο νὰ φονεψῃ.
 Μὲ τ' ὁμμάτι νὰ φθονήσῃ,
 Ὅτ' ἰδῇ νὰ τὸ ζητήσῃ.
 Οὔτε ὁ ἄδης λέγει σώνει,
 Οὔτε τ' ὁμμάτι χορταίνει.
 Ὅσα βλέπει ὁμπροστάτου,
 Ὅλα τὰ ζητᾷ δικὰ του.

Περὶ Λαιμαργίας,

Πᾶσα ἑνας κάμνει χρεῖα,
 Νὰ μὴν ἔχῃ λαιμαργία.

Περὶ Γούλας.

Ὡς ἡ θάλασσα φυραίνει,
 Μήτε ὁ λαιμαργὸς χορταίνει.
 Μὰ τ' ὁμμάτι κάνει χρεῖα,
 Εἶναι ὅλη ἡ λαιμαργία.
 Ἀς ἰδοῦμε στήν στορία,
 Πόσα κάνει ἡ λαιμαργία.
 Ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ φάνη,
 Ὅτι ὁ κόσμος δὲν τοῦ φθάνει.
 Καὶ τὴν θάλασσα λογιᾶσαι,
 Διὰ νὰ τὴν δοκιμάσῃ.
 Λαιμαργοὶ ἄρπαγοὶ ὁμάδι,
 Δὲν χορταίνουσι ὡς τὸν ἄδῃ.
 Γιὰ τὴν ἡ λαιμαργία,
 Ἐξύγωσε στήν Ἐκκλησίαν.
 Εἰς τὴν σήμερον ἡμέρα,
 Τῶν παπᾶδων εἰν' μητέρα.
 Τοὺς παπᾶδες νὰ τιμᾶς,
 Τὸ ἐδικό σου νὰ φυλάγῃς.
 Τῶν παπᾶδων ἡ προθυμία,
 Εἶναι εἰς τὴν λαιμαργία.
 Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ,
 Κτὸν παπᾶ ὄντας πινάγῃ.
 Σὰν εὐγὴ κτὴν λειτουργία,
 Τοίμασαι πολλὰ φαγία.
 Ὅσον νὰ κάμῃ τὸν σαυρόν τε,
 Ὅλα χάνει τ' ἀπ' ὁμπρὸς τε.
 Καὶ ἀπὸ ὄντας ν' ἀποφάγῃ,
 Ὅ, τι ἔχεις τὸ ζητάει.
 Πρόθεσι καὶ λειτουργία,
 Κί ὁ, τι ἄλλο τὲ κάμνει χρεῖα.
 Δὲν θυμῶνται πῶς πεθαίνουν,
 Μὰ ποτὲ τες δὲν χορταίνουσι.

Στὸ ἀνθρώπινον τὸ σῶμα,
 Ὁ ἔχθρος εἶναι τὸ στόμα.
 Τόσον λαιμαργὴ εἰν' ἡ γούλα,
 Νὰ τὰ καταλύσῃ οὐλα.
 Οὐδεὶς δύναται τὰ σώσῃ,
 Τέτοιο χρεὸς νὰ πληρώσῃ.
 Εἰς σὲ ὅλην τὴν ζωὴν του,
 Μιὰ φορὰν ἡ πληρωμὴ του.
 Πάντα ἡ γούλα τοῦ ζητάει,
 Πᾶσα πρᾶγμα νὰ τὸ φάγῃ.
 Τόσο λαιμαργ' εἶναι ἡ γούλα,
 Πίνει τὰ ποτάμια οὐλα.
 Πόρνη, στόμα, καὶ φωτία,
 Χαλασμός εἰν' καὶ τὰ τρία.
 Παρομοιάζουν καὶ τὰ τρία,
 Σὰν τὰ ξύλα καὶ φωτία.
 Ὅσα εὐρεῖ ὅλα τὰ καίει,
 Καὶ κανένα δὲν διαλέει.
 Ἀνθρώπος πολλὰ νὰ φάγῃ,
 Τίποτες δὲν τὸν φελάει.
 Ἀρκετὴ ξοδιὰ νὰ κάμῃ,
 Νὰ ξοδιάσῃ ὅσα βγάνει.
 Κράτησαι καλὰ τὴν πένα,
 Πόσα ἔχεις ξοδιασμένα.
 Μὴν εὐγάξῃς δύο καὶ τρία,
 Καὶ ξοδιάξῃς δεκατρία,
 Κοίταζε πᾶσα βδομάδα.
 Νὰ ξοδέθῃς τὴν ἐντράδα.
 Ὅποιος περπατεῖ μὲ μέτρα,
 Στέκει πάντα σὰν τὴν πέτρα.

Οἷος δεχθῇ τὴν χάρι,
Δὲν φοβᾶται νὰ φαλλᾶρῃ.
Οἷ τρελλὸς τὴν ἱκανότην,
Φρόνιμος τὴν ἰλυπῆθῃ.
Δὲν βρίσκεται νὰ χάριση,
Ἀνθρωπος ἂν δὲν ζητήσῃ.
Οἷ, τι πρᾶγμα τοῦ χάριση,
Ναύρη μόδον νὰ τῷ μιλήσῃ.
Δὲν ἔμπορὼ νὰ τὴν λογιᾶσω
Χάρι, δίχως ἑντερέσο.
Οἷ ποιον ἤθελα φιλέψω,
Χάρι δέλω νὰ τοῦ γυρέψω.
Πράξαι μὲ καλλίτερό σου,
Ξόδιαζε ἀπὸ δικό σου.
Συναναστρέφου μὲ μεγάλον,
Καὶ ποτὲ δὲν ἔχεις φάλλον.
Φρόνιμους νὰ κουθεντιάζῃς,
Μὴν λυπῆσαι νὰ ξοδιάζῃς.
Ποᾶσαι πάντα μὲ Δασκάλῃς,
Ἀρχοντας μικρὸς μεγάλῃς.
Μὲ Δασκάλων μαθητάδες,
Μὲ ἀφεντάδες καὶ κριτάδες.
Μάθε γράμματα σοφία,
Διὰ νὰ μὴν ἔχῃς χρεία.
Γιὰ νὰ μάθῃς κί ἀρχινήσῃς,
Πῶς νὰ ξεύρῃς νὰ μιλήσῃς
Οἷος ξεύρει νὰ μιλήῃ,
Πᾶσα εἰς τὸν ἐτιμάει.
Ταπεινὰ καὶ μὲ τὴν τάξι,
Καθὼς ἤθελε σπουδάξῃ.
Μὲ δασκάλους ἂν μιλήσῃς,
Λόγιασαί του πρὶν ἀρχίσῃς.

Νὰ μιλήσῃς μὲ τὸ μέτρος,
Ὡς Ἀπόστολος ὁ Πέτρος.
Οἷντ' ἀρχίσης τὴν μιλιὰ σου,
Μὴν κυτάζῃς λόγουρά σου.
Πρέπει ὅλοι νὰ σε γροικῆσουν,
Κί ἀρκετοὶ νὰ σε τιμήσουν.
Νὰ μὴν ἔχῃς συνοδία,
Στὴν κακὴν τὴν συντροφία.
Ἡ κακὴ ἢ συντροφία,
Τρέχει εἰς τὴν ἀμαρτία.
Ἀπεχε ἀπὸ τὸν κλέπτη,
Καὶ ἀλαργάριζε τὸν ψεύτη.
Φεῦγε ἀπὸ τὴν πορνεία,
Καὶ μὴν παίζῃς τὰ χαρτία.
Φρόνιμα νὰ περιπατήσῃς,
Καὶ κρασί νὰ μὴν μεθύσῃς.
Τὸν σπιγούνο ν' ἀλαργάρῃς,
Ἀκριβοῦ γνώμη μὴν πάρῃς,
Καὶ θυμήσου μὴν φαλλάρῃς,
Ξένο πρᾶγμα νὰ μὴν πάρῃς.
Τὸ ἐδικό σου νὰ δουρίσῃ,
Ἀπεχε μὴν κάμῃς κρίσι.
Τοῦ ἐχθροῦ σε μὴν πιστέψῃς,
Ἀπτόν φίλον σε μὴν λείψῃς.
Τὸν ἐχθρον σε κί ἂν μισήσῃς,
Πάλιν νὰ τὸν ἀγαπήσῃς.
Ἄν ὁ ἐχθρὸς σε ἀγαπήῃ,
Τὸ κακὸ μέσα φυλάει.
Οἷσον ἡμπορεῖς ν' ἀπέχῃς,
Φίλον σε μὴν τὸν παντέχῃς.
Φίλον σου μὴν τὸν λογιᾶσῃς,
Δίχως νὰ τὸν δοκιμάσῃς.

Πολλοὶ σὲ φαίνονται γιὰ φίλοι
Καὶ δαγκάνουν σάν οἱ σκύλοι.
Πρῶτά σου δοκίμασαί τον,
Φίλον σου πιστὸν εὑρέτον.
Καὶ ἀφόντις τὸν δοκιμάσῃς,
Τὸ δικό σου νὰ ξοδιάσῃς.
Φίλος ὁ πιστὸς στὴν χρεία,
Ἀξίζει πλέον βασιλεία.
Φίλος δύναται νὰ σώσῃ,
Ἀνθρωπον νὰ λευθερώσῃ.
Ἡ ἀληθινὴ φιλία,
Φαίνεται στὴν δυστυχία.
Διατὶ τύχει εὐτυχία,
Ὅλοι τοῦ κάμνουναι φιλία.
Τὸν πλῆσιον ὅλοι φιλοῦνται,
Καὶ τὸν πτωχόν ἀρνοῦνται.
Οἷτον ὁ πλουσιος δοξασμένος,
Ὁ πτωχὸς ταπεινωμένος.
Πλούσιος, ὄντας νὰ μιλήσῃ,
Πᾶσα εἰς νὰ τ' ἀγροικῆσῃ.
Οἷ πτωχὸς ὄντως μιλήῃ.
Κανεῖς δὲν τοῦ ἀγροικαί.
Καὶ ἂν μιλήσῃ τὴν ἀλήθεια,
Κανεῖς δὲν τῷ πᾶει βοήθεια.
Καὶ τοῦ πλούσιου παραμύθια,
Ὅλα λέν πῶς εἰν' ἀλήθεια,
Ὅσο ἔχει νὰ τοῦ πάρουν,
Ὅχι πῶς τὸν ἐτιμάρουν.
Καὶ ἀφόντις νὰ τὰ σώσῃ,
Νὰ μὴν ἔχῃ νὰ τοὺς δώσῃ,
Πᾶσα εἰς τὸν ἀπαργιάζει,
Δὲν γυρίζει νὰ τὸν κυτάξῃ.

Ὅσο πόχει τὸν τιμῶν,
Ὅτερον τὸν κατηγοῦν.
Ὁ πτωχὸς κί ἂν ἔχῃ γνώσι,
Καὶ ἀπέκρισι νὰ δώσῃ.
Δὲν τ' ἀκούν μὲ προθυμία,
Ὅτι δὲν ἔχει σολδία.
Καὶ ἂν ἔχῃ καὶ σοφία,
Δὲν μιλεῖ μ' ἐλευθερία.
Μὰ ὁ πλούσιος ἂν δὲν ξέρῃ,
Ὁ λόγος τε καίει σάν πιπери.
Ὁ πλῆσιος πόχει τὸν τρόπον,
Πάντ' ἀρέσει τὸν ἀνθρώπων.
Μὰ ἀκούσα νὰ λέγῃ ἀκόμα,
Καὶ τὸ ἄφυστο τὸ στόμα.
Στὸ Εὐαγγέλιο τ' μιλάει,
Ὅπου πλούσιον δὲν παιναί.
Τόσο πόχει δυσκολία,
Πλούσιον εἰς τὴν Βασιλεία.
Εὐκολώτερα σεδαίνει,
Γούμενα ἀπὸ βελῶν.
Ἡ καρμύλα μὲ τὴν βιάσι,
Τὸ βελῶν ν' ἀπεράσῃ.
Παρά πλούσιος μ' εὐκολία,
Νάρθῃ εἰς τὴν βασιλεία.
Πάντα βλέπω στὰ βιδία,
Τοὺς πτωχοὺς κράζει μὲ βία.
Τοὺς γυμνοὺς φυλακωμένους,
Καὶ τοὺς καταφρονεμένους.
Ἀσθενεῖς καὶ πεινασμένοι,
Δεῦτε αἱ εὐλογημένοι.
Κληρονομήσατε τὴν δαίκα,
Τὴν ἡμῶν βασιλεία.

Εὐφράνθητε εἰς τὸν αἰῶνα,
 Στὸν Παράδεισον μὲ μένα.
 Ὁ πλούσιος ἐδῶ ἡσυχάζει,
 Κ' ὁ πτωχὸς ἀναστενάζει.
 Πλούσιε τρῶγε καὶ πίνε,
 Γιὰ Παράδεισον δὲν εἶναι.
 Εἰδῶ ἔχεις τ' ἀγαθὰ σου,
 Καὶ ἐκεῖ τὰ βάρσανά σου.
 Εἰδῶ ὀλίγη εἶναι ἡ πένα,
 Μὰ κεῖ εἶναι στὸν αἰῶνα.
 Ὅσα ἐδῶ καλὰ γοδέρεις.
 Κ' ἐκεῖ πρέπει νὰ υποφέρεις.

Περὶ Ἀληθείας.

Ὅντας νὰ ζητᾷς βοήθεια,
 Πάντα λέγει τὴν ἀλήθεια.
 Ὡς ὁ ἥλιος τὴν ἡμέρα,
 Ἡ ἀλήθεια εἶναι μητέρα.
 Εἰς ἀνατολὴ καὶ δύσι,
 Πανταχοῦναι νὰ φωτίσῃ.
 Ἡ ἀλήθεια εἶναι μεγάλη,
 Τὸ δὲ ψεῦμα πάντα σφάλλει.
 Ὅποιος θέλει νὰ ἀρχίσῃ,
 Τὴν ἀλήθεια νὰ μιλήσῃ.
 Ὡς φαίνεται νὰ τὴν τιμήσῃ,
 Μὲ τὸ ψεῦμα τὴν στολίσῃ.
 Ἡ ἀλήθεια φαίνεται κομματί,
 Μὲ τὸ ψεῦμα νάχῃ ἀλάτι.
 Μὰ τὸ ψεῦμα δὲν δουράει,
 Ὡσαν ἡ ὁρσιὰ τὸν Μαΐ.
 Εὐθύς ὁ ἥλιος ποῦ φωτᾷ,
 Αὐτὴ χάνεται καὶ πάει.

Ὡς τὸν Αὐγουστον τὸ χιόνι,
 Εἰς τὴν κάψι νὰ μὴν λυῶνῃ.
 Τὸ ἴδιο εἶναι ἡ ψευτιά,
 Ὅντας φανῇ ἡ ἀληθεία.
 Ποῖος ἔχει ἀληθοσύνη,
 Ἐχει καὶ ἐλεημοσύνη,
 Πᾶσα πράγμα κόντρα φύσι,
 Τοῦ Θεοῦ δὲν τοῦ ἀρέσει.
 Πλούσιον ποῦ νάχῃ φθόνον,
 Καὶ τὸν γέροντα τὸν πόρνον.
 Δὲν εἶναι κατηγορία,
 Σὰν τοῦ γέρου τὴν πορνεία.
 Γέρου πόρνον ἡ ἐρμηνεύει,
 Νὰ μὴν ἔχῃ προθυμία.
 Ἀγάπα τον ὡσαν πατέρα,
 Τὸ αὐτὸ καὶ τὴν μητέρα,
 Ἀγάπαε τὴν φαινησίαν σου,
 Καὶ ὅλην τὴν συνοδίαν σου.
 Τὴν γυναῖκα ν' ἀγαπάης,
 Καὶ νὰ τὴν καθοδηγᾷς.
 Ὅντας παῖ στήν ἐκκλησίαν,
 Στείλῃ τὴν μὲ συντροφίαν.
 Μὴν τῆς δώσης λευθερίαν,
 Ὅτι πλέα δὲν ἔχει χρεῖαν.
 Ἄν τὴν ἔχῃς σὴν βουλὴν σου,
 Εἶναι δόξα καὶ τιμὴν σου.
 Ὅπου βουλευθῇ νὰ πάγῃ,
 Πάντα σου νὰ σ' ἐρωτάγῃ.
 Φθάνει νὰ τὴν ἀγαπᾷς,
 Μὰ καὶ σ' ἄλλην νὰ μὴν πᾶς.
 Εἶναι ἀδικία μεγάλη,
 Διὰ ν' ἀγαπήσῃς ἄλλην.

Ὅτι ἀνίσως καὶ τὸ μάθη,
 Ἡ ἀγάπη σας ἐχάθη.
 Ὡς ἐσὶ δὲν σοῦ ἀρέσει,
 Ἐκείνη ἂν ἄλλον ἀγαπήσῃ.
 Ἄν ἐσὺ εἰς ἡ πρώτη αἰτία,
 Ὡς ποῦ δὲν ἔχει ἀμαρτία.
 Τί παρανομιὰ νὰ πάρῃ,
 Ἡ γρηὰ τὸ παλικάρι.
 Πᾶσα εἰς τὸ ἐκυτάζει,
 Τ' ἄπρεπο ποῦ δὲν ὁμοιάζει.
 Τὸν γύφτο πραγματευτῇ,
 Τὴν γρηὰ νὰ πανδρευτῇ.
 Τοῦ τρελοῦ νὰ δώσῃ γνώσι,
 Καὶ τὸν λύκο νὰ μερώσῃ.
 Χοῖρος νάχῃ σαλιθάρι,
 Κ' ἡ γρηὰ νέον νὰ πάρῃ.
 Ὁ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνῃ,
 Τὴν γρηάντου καμαρώνει.
 Ποῦ τὸ πρόσωπον αλείφει.
 Γιὰ νὰ γένῃ μαύρη νύμφη.
 Νέος πέρνει τὴν γρηὰ,
 Πρέπει τῆς νάχῃ σουλδιά.
 Καὶ ὅσα ἔχει τῆς τὰ πέρει,
 Μ' ἄλλῃ νεία τὰ γοδέρει.
 Ὁ λατὴς νὰ τὰ χαλάσῃ,
 Στὰ χαρτία νὰ τὰ χάσῃ.
 Ἡ γρηὰ ν' ἀναστενάξῃ,
 Καὶ τὸ θάνατόν της κράζει.
 Μὴτ' ὁ γέρος ἔχει χάρι,
 Μικρὴ κοπέλα νὰ πάρῃ.
 Ἄν μικρὴ νὰ πάρῃ σφάλλει,
 Τὸν γνωρίζουν στὸ κεφάλι.

Ἡ παροιμία τὸ γράφει.
 Παρομοιάζει τὸ ἀλάφι.
 Τὰ βαστάει τιμημένα,
 Πᾶσα χρόνον κάνει ἕνα.
 Πρέπει του νὰ συλλογᾷται,
 Καὶ τὴν νύκτα πᾶ κοιμάται.
 Τὴν πτωχὴ νὰ τὴν φιλήσῃ,
 Ὅλο μίξαις τὴν γιωμήσῃ.
 Διὰ ταῦτα πᾶσα πράγμα,
 Νάναι μετρημένο πάντα.
 Πᾶσα ἀνθρώπος τιμὴ του,
 Νὰ πανδρέψῃ τὸ παιδί του.
 Ὅποιος ψυχᾷ τὸ ράβδι του,
 Ἄς μισᾷ τὸ παιδί του.
 Δεῖξαι του τέχνη νὰ ζήσῃ,
 Καὶ ἂν πλεστήνῃς τὴν ἀφίσῃ.
 Καλὰ γράμματα νὰ ἡξεύρῃ.
 Σὲ ἀξία νὰ τὸ φέρῃ.
 Ὅποιος παιδεύει τὰ παιδιά.
 Κουμαντάρει βασιλείαν.
 Πᾶσα εἰς νὰ τ' ἀγροικήσῃ,
 Ἡ παίδεψις νικάει τὴν φύσιν.
 Ποῖος δὲν βάλει πιμελείαν,
 Δὲν μαθαίνει τὴν σοφίαν.
 Γιὰ νὰ λάβῃ πᾶσα ταξί,
 Πρέπει του νὰ τὴν σπιδάξῃ.
 Ἄν τὸ μάθῃ ὅτι ζητᾷ,
 Τὴν τέχνη δὲν τὴν ἐχάνει.
 Μάθε τέχνη καὶ ἀφῆσαι τὴν,
 Καὶ ὄντας θέλεις σὺρῶρέτην.
 Ἡ τέχνη πάντα ἀναμένει,
 Καὶ ποτὲ δὲν ἀποθαίνει.

Καὶ χειμῶνα καλοκαῖρι,
 Πάντα τὸ ψωμί του φέρει.
 Δὲν φοβάται νὰ παλλάρη,
 Μῆτε κλέπτῃς νὰ τὴν πάρῃ,
 Ἡ τέχνη ἔχει πᾶσα τρόπον,
 Εἰς τὴν χρεῖα τῶν ἀνθρώπων
 Ὅ, τι πτωχεῖα τοῦ ἔλθῃ,
 Μὲ τὴν ἰδίᾳ ἐπορεύθῃ.
 Κάλλια εἶν' ἡ πραγματεία,
 Μὰ ἡ τέχνη κάμνει χρεῖα.
 Ἡ πραγματεία τὸν πλουτίζει,
 Κ' εὐκόλα τὸν ἐκπερνίζει.
 Ὅ, τι ἂν σῶσιν καὶ ξεπέσῃ,
 Πλέον δὲν μπορεῖ συνέρθῃ.
 Κ' ἂν ἡ τέχνη νὰ τοῦ λείπῃ,
 Πρέπει του νὰ ἔχῃ λύπῃ,
 Ἄλλῃ δὲν εὐρίσκω δοῦρα,
 Ἡ ἰντράδα εἶναι σιγοῦρα.
 Ὅ, ποιος τὴν ἰντράδα ἔχει,
 Δὲν τοῦ λείπει νὰ παντέχῃ.
 Πᾶσα χρόνον φρούτο δίνει,
 Δὲν φοβάται νὰ πτωχύνῃ.
 Καὶ ἂν πέσῃ καὶ χαλάξῃ,
 Μοναχὰ τὸ φρούτο βγάξῃ.
 Τὰ δένδρα νὰ τοῦ τ' ἀφήσῃ,
 Πάντα τρέχον σὺν τὴν βρῦσι.
 Περὶ ὅποιος ἔχει ξένα,
 Ἐχει στὴν καρδίαν τε πένα.
 Ὅ, παν δὲν εἶναι γιὰ δικαίου,
 Πρέπει νὰναι τοῦ θανάτου.
 Μία χρονιά νὰ δυστυχήσῃ,
 Πλέον δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ.

Ὅντας δέλῃ ν' ἀγοράξῃ,
 Νὰ λογιᾶξῃ τὸ χαλάξῃ.
 Ἄν τὸ φρούτο τοῦ χαλάσῃ,
 Πῶς δέλει νὰ πλερώσῃ.
 Πρέπει του νὰ ἔχῃ χάρι,
 Στὸν καιρὸ ποῦ τὴν φιτάρῃ.
 Νὰ λογάξῃ τὰ ὑστερνά του,
 Νὰ μὴν πέσῃ τοῦ θανάτου.
 Τὸ παζάρι του νὰ σφίγγῃ.
 Ὅπως κάμνει τὸ μερμίγγι.
 Συλλογιέται καὶ τὸ φέρει,
 Τὸ φαγί τὸ καλοκαίρι.
 Κί ὅλο του τὸ συμφερὸν του,
 Τὸ συνάξῃ τὸν καιρὸν του.
 Δὲν σοῦ λέγω τὰ πουλία,
 Ποῦ αὐτὰ δὲν ἔχουν χρεῖα.
 Πάντα ὅ, τι θέλεις κάνεις,
 Κοίταζε νὰ μὴν λαυθάνῃς.
 Ὅ, τι τάξῃς νὰ τὸ δώσῃς,
 Ὑστερα μὴν μετανιώσῃς.
 Ἡ ὑστερινὴ μετανοία,
 Πλέον δὲν σοῦ κάνει χρεῖα.
 Ὅ, τι θέλεις νὰ κερδήσῃς,
 Πρῶτα δέλει νὰ ξοδιάσῃς.
 Γιὰ νὰ κάμῃς τὴν δελεῖάν σε,
 Ἐσδενε μὲ τὴν καρδίαν σου.
 Ἡ δουλειά σου μὴν ἀργήσῃ,
 Ἄλλος νὰ τὴν ἀγροικήσῃ.
 Ἀπ' ὀλίγα νὰ ξοδιάξῃς,
 Δὲν μπορεῖς νὰ πλεονάξῃς,
 Ἀκριβὸς διπλᾶ ξοδιάζει,
 Καὶ ποτὲ δὲν τὸ λογιᾶζει.

Ὅντας νὰ σοῦ κάμῃ χρεῖα,
 Ἐόδιαζε μ' ἐλευθερία.
 Ὅ, τι δὲν σ' ἀρίστ' εἶναι,
 Νὰ μὴν ἀγαπᾷς τὰ ξένα.
 Ὅ, τι ἡξέυρεις κ' ἔχει φάλλον,
 Μὴν τὸ πεθυμᾷς εἰς ἄλλον.
 Τὸν ἐνάντιόν σου νὰ τιμήσῃς.
 Σὲ πολλὰς νὰ μὴν μιλήσῃς.
 Ὅντας ὁμιλοῦν οἱ ἄλλοι,
 Πάντα σκύφετε τὸ κεφάλι.
 Ἄκουε καὶ μὴν μιλήσῃς,
 Ὅσα λέν νὰ τ' ἀγροικήσῃς.
 Ὅσα νὰ σοῦ κάμνουν χρεῖα,
 Βάλτα μέσα στὴν καρδιά.
 Ἄκουε, ὅ, τι σ' ἀρέσει,
 Βάλτα σὴν δικήν σε γνῶσι.
 Ὅ, τι ὅποιος μιλεῖ ὀλίγα,
 Τῶν ἀλλενῶν σαίνει παγίδα.
 Τίποτε δὲν τὸν λαυθάνει,
 Σὺν πουλία νὰ τοὺς πιάνῃ.
 Δύο ὄντας μιλῶν κρυφά τους,
 Μὴ ζυγώνῃς στὰ κοντάτους.
 Τὴν καρδίαν σου νὰ σφίξῃς,
 Τὸ κρυφὸ σε μὴν τὸ δείξῃς.
 Πάντα κράτει μὲ θιμέλια,
 Τὰ γεροντικά τὰ λόγια.
 Καὶ ἂν δὲν εἶναι σπεδασμένα,
 Ἐχει πολλὰ ἀπερασμένα.
 Γέρος ὄντας νὰ μιλήῃ,
 Πᾶσα εἰς τὸν ἀγροικαί.
 Ὅ, σο δύνασαι νὰ λαργάρῃς,
 Γιατρικὸ ποτὲ μὴν πάρῃς.

Ὅντας δὲν σοῦ κάμῃ χρεῖα,
 Ἄπεχε ἀπὸ τὴν ἰατρεία.
 Ὅ, τι γράφω νὰ τὰ κάνῃς,
 Δὲν φοβάσαι νὰ λαυθάνῃς.
 Μὴ τὸν πλούσιον ἀγαπήσῃς,
 Τὸν πτωχὸν καταφρονήσῃς.
 Καὶ τὸν πλούσιον νὰ τιμᾷς,
 Τὰ πτωχὸν νὰ ἀγαπᾷς.
 Δὲν ἡξέυρεις δειὰ κρίσι,
 Πῶς ἡ ρόδα θὰ γυρίσει.
 Ὅ, ποῦ ἀνῆφορο ἀνεδαίνει,
 Πρέπει καὶ νὰ κατεδαίνῃ.
 Βλέπομεν εἰς τὴν στορία,
 Ὅ, ποῦ ξιπέφτει βασιλεία.
 Δούλου κόπον μὴν κρατήσῃς,
 Παρὰ νὰ τὸν φχαριστήσῃς.
 Ἄν σοῦ κάμῃ καὶ ζημιά,
 Δὸς του τὴν ἐλευθερία.
 Σὲ κακὸν ἂν τὸν γνωρίσῃς,
 Πλέον σε μὴν τὸν κρατήσῃς,
 Πάντα ξέταζε τὸ κατ' ἓνα,
 Ἄν στέκῃ ἐμπιστεμένα.
 Ὅ, μπροστά ποῦ τὸν ἐπάρῃς,
 Κάμει νὰ τὸν ἐπροδάρῃς.
 Ἄν τὸν εὖρῃς στὴν βουλή σε,
 Ἐχέτον σὺν τὸ παιδί σου.
 Ὅ, που νὰ τοῦ λὲς νὰ παίγῃ,
 Καὶ νὰ μὴν ἀντιμιλάγῃ.
 Δούλος ὁ πιστὸς στὴν χρεῖα,
 Τὸν πεζάρεις μὲ φλωρία.
 Τόσον καὶ στὸν γείτονά σου,
 Νάχῃς πόνον σὴν καρδιάς.

Ο'τ' ὅλα τὰ μυστικά σου,
 Τὰ ἡξεύρει ὁ γείτονάς σου.
 Πάντα νὰ τὸν ἀγαπάγῃς,
 Τὸ κακὸ τοῦ μὴν μιλάγῃς.
 Ο', τι κάζο καὶ ἂν σοῦ τύχῃ,
 Πρῶτα ὁ γείτονάς σε τρέχει,
 Ο', τι καὶ ἂν σὲ κάμῃ χρεῖα,
 Τρέχεις εἰς τὴν γειτονία.
 Μὴν σηκώσῃς τὴν τιμὴν του,
 Σὲ γυναῖκα καὶ παιδί του.
 Καὶ ὁ νοῦς σου γιὰ ν' ἀπέχῃ,
 Ἀπ' ὅ, τι πρᾶγμα καὶ ἂν ἔχῃ.
 Τοὺς γειτονοὺς ν' ἀγαπήσῃς,
 Τὸ δικότους μὴν ζητήσῃς.
 Ο', τι κάμει ἡ φαρμυλιά σου,
 Τὸ ἡξεύρει ἡ γειτονιά σου.
 Ο', τι δέλεις νὰ ἀγοράσῃς,
 Πρῶτα νὰ τὸ δοκιμάσῃς.
 Κοίταξέ το πρὶν τὸ πάρῃς,
 Ὅστερα νὰ μὴν φαλλάρῃς.
 Ὅστερα κί ἂν μετανιώσῃς,
 Πίσω δὲν μπορείς νὰ δώσῃς.
 Μὴν ἡ γνώμῃ σε νικήσῃ,
 Καὶ ἀρχηνᾶς νὰ κάνῃς κρίσι.
 Καὶ ἂν τύχῃ καὶ ἀδελφός σε.
 Δόξα τοῦ ἀπὸ δικό σου.
 Τὸ δικότου νὰ μὴν πάρῃς,
 Καὶ ἀπὸ κρίσιν ν' ἀλαργάρῃς.
 Τὸν ἐχθρόν σου νὰ νικήσῃς,
 Ἄπεχε μὴν τοῦ μιλήσῃς.
 Διὰ νὰ τὸν ταπεινώσῃς,
 Λόγια πίσω μὴν τοῦ δώσῃς.

Ὅσο πλέον νὰ θυμῶνῃ,
 Τόσο βάστα σὰν τ' ἀμῶνι.
 Νὰ τὸν κάμῃς νὰ κρεπάρῃ,
 Τὴν ἀπόκρισιν μὴν πάρῃ.
 Ὅντας νὰ μὴν τοῦ μιλήσῃς,
 Λέγει δὲν τὸ μπαιγεντίζεις.
 Ε'τ' εἰ πάντα τὸ λογιᾶζει,
 Κ' ἡ καρδιά τε ἀνασενᾶζει.
 Ὅσο πλέον ταπεινωμένος,
 Τόσον εἶναι κεροδεμένος.
 Δὲν εἶν' πλέον καλωσύνη,
 Ὡσαύτῃν ταπεινοσύνη.
 Ὅποιος εἶν' ταπεινωμένος,
 Πάντα εἶναι δοξασμένος.
 Ταπεινοὶ εἰς τὴν καρδίαν,
 Καθαροὶ στὴν ἀμαρτίαν.
 Πόχει τὴν ταπεινοσύνη,
 Πάντα κάνει λεημοσύνη.
 Ὅπου κάνει λεημοσύνη,
 Τὸ Χριστοῦ τὴν παραδίνει.
 Εἰς τὸν κόλπον τῷ Ἀβραάμῃ,
 Πάγει ἐκεῖνος πῶς τὴν κάμῃ.
 Ποῖος ἐλεημοσύνη πράζει,
 Τοῦ προβάτου παρομοιάζει.
 Ὅπου κάμναι ἐλεημοσύνη,
 Ὅλος τοὺς γυμνοὺς ἐνδύνει,
 Μὲ τὸ ἴδιο τὸ μαλλί του,
 Καὶ γυμνώνει τὸ κορμί του.
 Ὁ Θεός πάντα τοῦ δίνει,
 Ὅπου κάνει ἐλεημοσύνη.
 Ε'λεεὶ φυλακωμένους,
 Τὸς γυμνὸς καὶ πεινασμένους.

Τὸν πτωχὸν παρηγοράει,
 Καὶ τοὺς ξένους ἀγαπάει.
 Ὁ ἐλεήμων σπερνᾷ,
 Πᾶσα εἰς τὸν ἐτιμᾷ.
 Ἀκουσαι παραγγελία,
 Φυλάξαι μὲ προθυμία.
 Κάμε τόσον ἔσων μπορέσῃς,
 Καὶ τὸ σπῆτι ὅσο χωρέσῃς.
 Κύταξαι μὴν κάμῃς φάλλο,
 Σπῆτι νὰν παρὰ μεγάλο.
 Πρὶν νὰ τὸ σεμελιώσῃς,
 Συλλογίσου νὰ τὸ σώσῃς.
 Πρὶν ἀρχίσῃς νὰ τὸ φτιάσῃς,
 Κύταξε νὰ τὸ σκεπᾶσῃς.
 Ὅτι τὸ σπῆτι καὶ τ' ἀμπέλι,
 Δὲν τὸ κάνει ὅποιος δέλει.
 Μὰ νᾶχῃ τρανὴ σακκούλα,
 Γιὰ νὰ τὸ στολίσῃ ἀπ' οὐλα.
 Πρῶτα βάλτα εἰς τὴν πένα,
 Ὅ, τι δέλει τὸ καδ' ἕνα.
 Προτοῦ νὰ τὸ ἀρχινίσῃς,
 Ἄν μπορῇς νὰ τὸ γιωμίσῃς.
 Σπῆτι μέγα δὲν φελάγει,
 Πᾶσα εἰς τὸ ἐξητάγει.
 Ὅλους φίλους καὶ δικούς σου,
 Ὅλος τὸς κάνεις ἐχθρός σου.
 Πᾶσα εἰς νὰ στοῦ γυρέψῃ,
 Γιὰ νὰ ἔλθῃ νὰ κονέψῃ.
 Κ' ἂν δὲν τὸν εὐχαριστήσῃς,
 Ἐχθρόν δέλεις ἀποκτήσῃς.
 Καλλιὰ σπῆτι μ' ἕνα πάτο,
 Καὶ νᾶναι πολλὰ γεμάτο.

Τὸ μεγάλο κί ἀδιασμένο,
 Σὰν δένδρο χαλαζομένο.
 Τώρα εἰδὼ σὲ γραφῶ κί ἄλλο,
 Διὰ νὰ μὴν κάμῃς φάλλο.
 Καὶ ἂν κάμῃς συντροφία,
 Πρῶτα κάμε ἐμολογία.
 Ὅποιον κάμῃς συντροφόν σου,
 Κύταξαι μὴν εἶν' ἐχθρός σε.
 Διὰ νὰ μὴν ἔχῃς χρεῖα,
 Ἡ συντροφία δέλει φιλία.
 Ἡ καλὴ ἡ συντροφία,
 Πρέπει νᾶχῃ παρθενία.
 Ἀπ' ὀλίγη φατζαρία,
 Προξενᾷ πολλὴ ζημία.
 Εἰς πᾶσα πιχέρησόν σου,
 Ἐχε κί ἄλλον σὴν βελὴν σε.
 Καὶ δὲν σφαλλῇς νὰ ρωτᾷγῃς,
 Ὅπως δὲν ξεύρεις νὰ πᾶγῃς.
 Σ' ὅλῳ σου ἐρώτα κί ἄλλον,
 Καὶ ποτὶ δὲν κάνεις φάλλον.
 Ὅπου πᾶς νὰ μὴν ἀργήσῃς,
 Νύκτα νὰ μὴ περπατήσῃς.
 Δύσκολα εἶναι νὰ ἀρχίσῃς,
 Τὸν χειμῶνα νὰ σερίσῃς.
 Τὴν ἡμέρα ποῦ φωτᾷγει,
 Βλέπει ἄνθρωπος νὰ πᾶγῃ.
 Ἄν δὲν δέλῃς νὰ φαλλάρῃς,
 Γυναῖκα χήρα μὴν πάρῃς.
 Ἐπειδὴ ὅταν κοιμᾶται,
 Τὸν πρῶτον ἄνδρα θυμᾶται.
 Τὴν κοντέντα σου νὰ πάρῃς,
 Κορασίδα μὴν λαγάρῃς.

Πάντα ἔχεις τὴν τιμὴν σου, Μὲ προθυμίᾳ τὴν καρτερεῖ,
 Νὰ τὴν ἔχῃς εἰς βελίην σε. Κί ὅλος λωώνει σὰν κερί.
 Κορασιά στὸν κόσμον ὅλον, Ὅτι στρατά ν' ἀπερνάγῃ,
 Σὰν χρυσάφι δίχως δόλον. Μοναχὸς κρυφὰ μιλάγῃ.
 Πρῶτος γάμος εὐλογία, Μήτε νοῦν καὶ μήτε γνώσι,
 Δεύτερος μισοπορνεία. Δύνεται νὰ τ' ἀνταμώσῃ.
 Καὶ ἡ τρίτη ὑπανδρεία, Ὅτι ὁ νῦν εἶναι χαϊμένος,
 Εἶναι ἔλη ἁμαρτία. Ὅλος σὰν ἀπεθαμένος.
 Κάμε φίλον τὸν δικόν της, Ὅντας δὲν τὴν δὴ σαστίζει,
 Μὴν αἰδέσθῃ τὸ πρόσωπόν της. Ὅλος σὰν τρελλὸς γυρίζει.
 Καὶ ἀπόντας τὴν κυτάξῃ, Ὁ Θεὸς νὰ συμπαθήσῃ,
 Στείλε γιὰ νὰ τὴν ἀλλάξῃ. Νέος ὄντας ἀγαπήσῃ.
 Ἄν ἦναι τῆς ἀρεσκίᾳς σου, Περπατεῖ καὶ δὲν ἐξλέπει,
 Μὴν λυπᾶσαι τὴν ξοδιάν σε. Καὶ γυρίζει σὰν τὸν κλέπτη.
 Προῖκα μὴν ζητᾷς νὰ πάρῃς, Ὁ ποῦ ἀγαπάει πεθαίνει,
 Ἄν εὐμορφῇ ἀλιγάρῃς. Καὶ τὸν ὕπνον δὲν χορταίνει.
 Εἰς τὸ σπῆτι σου τὸ βράδυ, Ὅλο στραταῖς νὰ γυρίζῃ,
 Πάντα δὲν ἔχεις σκοτάδι. Καὶ κἀνένα δὲν γνωρίζει.
 Πάντα λάμπει τὸ Κανδῆλι, Περπατεῖ καὶ ἀναχασμιέται,
 Καὶ σὲ χαίρουνται ὅλ' οἱ φίλοι. Σὰν τὸν σκύλον ἀναμασιέται.
 Ὅσο δύνεσαι νὰ μισήσῃς, Ποῦ νὰ βρῇ τὸ πάτημά της,
 Πάντα νὰ μὴν ἀγαπήσῃς. Για νὰ τρέχῃ ἀπὸ κοντάτης.
 Δὲν εὐρίσκεται ἀρρώστια, Τὴν ξετρεχεῖ σὰν τὸ σκύλο,
 Σὰν ἀγάπη νὰν ὁμοία. Μήνα τὴν ἐκάμῃ φίλο.
 Ὅποιος εἶναι π' ἀγαπάει, Μοναχὰ νὰ τοῦ μιλήσῃ,
 Μήτε δὲν μπορεῖ νὰ φάῃ. Ὅτ' εἶναι νὰ ξεφυχήσῃ.
 Μέρα νύκτα δὲν κοιμάται, Νὰ τοῦ δώσῃ ἀπολογία,
 Τὴν ἀγάπῃ ὄντα θυμάται. Ἔχει τὴν παρηγορίαν.
 Πρὸς τὴν γειτονιά κυτάξῃ, Σπλαγχχνικά νὰ τοῦ μιλήσῃ,
 Καὶ ὅλος βαρυαναγεναίξῃ. Για νὰ τὸν παρηγορήσῃ.
 Ἔχει προθυμίαν μεγάλην, Κάμε νὰ μ' ἐλευθερώσῃς,
 Νὰ τὴν δὴ νὰ μὴν προβαίλῃ. Τὴν καρδιάν μου νὰ μερώσῃς.

Τί στὸν θάνατον μὲ φέρνεις, Ὅσοι φίλοι κ' ἐδικοί μου,
 Λόγιασαι πῶς ἀπεθαίνεις. Κλάψετε τὴν ποθητὴν μου.
 Καὶ ἂν χαθῶ ὁ πικραμένος, Γερεῖς καὶ καλογέροι,
 Καὶ πηγαίνω κολασμένος. Κλάψετε τὸ δικόμου τέρι.
 Καὶ ποῖος δύνεται νὰ σώσῃ, Κί ἀνδρόγυνα πανδρεμένα,
 Διὰ νὰ σὲ συγχωρήσῃ. Ὅλα λυπηθῇτ' ἐμένα.
 Κάμετο δίχως ν' ἀργήσῃς, Πλήθος δάκρυα νὰ χύσω,
 Σπλαγχχνικά νὰ μὲ μιλήσῃς. Καὶ τὰ ρούχα νὰ μαυρίσω.
 Νὰ μὴν ἦσαι πρώτη αἰτία, Ὅλα δέλω νὰ τὰ ρίξω,
 Νὰ χαθῶ μὲ τόση βία. Μὲ τὲς φίλῃς νὰ μὴν σμίξω.
 Ἀρχίσε μίλιε μου καμπόσο, Μοναχὸς δέλω χωρήσει,
 Τὴν καρδιάν μου νὰ μερώσω. Ἀνθρωπος μὴν μου μιλήσῃ.
 Για νὰ λάβω τόση χάρι, Τὰ βουνα παρηγοριά μου,
 Ἡ καρδιά μου ν' ἀλεγράρῃ. Τὰ θηρία συντροφιά μου.
 Στὴν ἀγάπ' εἶναι πλεγμένη, Τὸ παράπονο μὲ φέρνει,
 Στὸ φαρμάκι σφαλισμένη. Νὰ ὁμοιάσω τὸ τρυγόνι.
 Καὶ δὲν εἶναι πλέα ὁ νοῦς μου, Ἄν χάσῃ τὸ δικό του τέρι,
 Για νὰ ἰδῶ τοὺς ἐδικούς μου. Ἄλλο πλεόν του δὲν πίνει.
 Ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ χάρι, Κί ἀπὸ τ' ἄλλα ξεχωρίζει,
 Τὴν ψυχὴν μου νὰ μὴν πάρῃ. Σὲ ξηρὸ δένδρο καθίζει.
 Πρὶν νὰ τύχῃ ν' ἀπεθάνῃ, Ὡς καὶ τὸ νερό ποῦ πίνει,
 Νὰ τῆς βάλλω τὸ στεφάνι. Καὶ αὐτὸ νὰ τὸ θολώνῃ.
 Ἡ καρδιά μου δὲν εἶν' ἄλλο, Πάντα ὀκτὸ πικρότου,
 Τὸ στεφάνι νὰ τῆς βάλλω. Ὡς ποῦ εἶναι μοναχότου.
 Κί ἂν πεθάνῃ, πῶς νὰ ζήσω, Δὲν τοῦ λείπει τὸ φαρμάκι,
 Τὲς καὶ μὸς μου ν' ἀρχινῇσω; Ὅπου εἶν' ἕνα πουλάκι.
 Θρηνοὺς δέλω ν' ἀρχινῇσω, Πῶς ἐγὼ γιὰ ν' ἀρχινῇσω,
 Καὶ πολλὰ δάκρυα νὰ χύσω. Τὴν καρδιάν μου νὰ θρηνήσω;
 Διὰ νὰ τρέχῃ σὰν τὴν βρύσι, Καὶ δίχως παρηγορίαν,
 Κτὴν ἀνατολὴ καὶ δύσι. Νάχω πονοὺν στὴν καρδιά.
 Ποῖος μπορεῖ νὰ μὲ μερώσῃ, Ὁ Οὐρανὸς νὰ κάμῃ χάρι,
 Καὶ παρηγορίαν νὰ δώσῃ; Για νὰ κρυψῇ τὸ φεγγάρι.

Καὶ τ' ἀστέρια νάχαι πέσει,
 Μέρα νὰ μὴν ξημερώσῃ.
 Ὡς καὶ ὁ ἥλιος νὰ θάμπώσῃ,
 Καὶ τὸ φῶς τε νὰ μὴν δώσῃ.
 Ὄρη καὶ βουνὰ σεισθῆτε,
 Ὅλα νὰ μὲ λυπηθῆτε.
 Πρέπει τὰ θηρία νὰ φρίξουν,
 Ὡς καὶ τὰ ψεῖδι μὴ σμίξουν.
 Περιβόλια μὴν ἀνθῆτε,
 Ὡς καὶ ἡ πέτρας ραγισθῆτε.
 Τὰ πουλιὰ μὴν κοιλαδεῖτε,
 Παρὰ ἄλα λυπηθῆτε.
 Καὶ ἡ βροῦσες δέλουν στίφει,
 Οὐρανὸς νὰ κάμῃ λείψι.
 Καὶ ἡ στραταὶς νὰ χαλάσουν.
 Στρατοκίποι μὴ περάσουν.
 Τὰ ποτάμια ξερανθῆτε,
 Καὶ τὰ χόρτα μαρανθῆτε.
 Δὲν εὐρίσκειται κἀμένα,
 Νὰ παρηγορήσῃ ἐμένα.
 Ποῦ ἔχασα τὴν κυρά μου,
 Τὸ φῶς καὶ παρηγοριά μου.
 Μὲ τὴν γλῶσσα νὰ μιλήσω,
 Καὶ πολλὰ δάκρυα νὰ χύσω.
 Ὡς ὁ νοῦς νὰ ὑπερέσῃ,
 Τὰ γλυκυτάτ' μου τέρι;
 Μὲ τὸ πικραμένον χεῖλι,
 Ποῦσε συγγενεῖς καὶ φίλοι;
 Ὅλοι νάρθουν νὰ μὴν λείψουν,
 Τὰ ἱτέρει' μου νὰ κλάψουν.
 Ἐχασα τὸν σύντροφόν μου,
 Καὶ τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶν μου.

Φίλοι κ' ἰδικοί νὰ σώσουν,
 Τὴν καρδίαν μου νὰ μερώσουν.
 ὄντας κλαίω νύκτα ἡμέρα,
 Ἀσχολή μου περιστέρα.
 Γιὰ νὰ μᾶς διαβῶν οἱ πόνοι,
 Χρυσόπτερυγα παγῶνι.
 Ὅτι ἐκάψες τὴν καρδιά μου,
 Μαυρομμάτα περδικά μου.
 Τώρα νὰ ξαναρχινήσω,
 Καὶ πολλὰ δάκρυα νὰ χύσω.
 Διὰ νὰ τρέχουν σὰν ποτάμι,
 Ἡ καρδιά μου ν' ἀποκάμῃ.
 Τὴν αὐτὴν νὰ περιγράψω,
 Πρέπει θλιβερά νὰ κλάψω.
 Ὁ ἀναστεναγμὸς μὲ φέρει,
 Νὰ τὸ γράψω μὲ τὸ χεῖρι.
 Δύσκολα νὰ εὗρω πένα,
 Γιὰ νὰ γράψω τὰ κατ' ἓνα.
 Μήτε νοῦς νὰ τὸ μετρήσῃ,
 Καὶ νὰ μὲ παρηγορήσῃ.
 Κ' ἄλλα τέτοια εἰν' ὁμοῖα,
 Δίχως κἀν ἀμφιβολία.
 Πᾶς τὸν κόσμον σπάζεθέρουν,
 Καὶ γιὰ ταῦτάς με πτεσύν.
 Ἀρχινῶ κί ἄλλα νὰ γράψω,
 Γιὰ νὰ ἰδῆτε νὰ ἀνάψω.
 Ἡ καρδιά μου τάχα κάψα,
 Γιὰ νὰ βγῇ κακῆσας λαύρα.
 Τὴν φραγγιά ἂν ἀπεράσῃς,
 Τὰ γραμμένα νὰ διαβάσῃς.
 Ὅσον ἡμπορεῖς μὴν κλέψῃς,
 Καλογέρῃ μὴ πιστέψῃς.

Τὸν φαρὰ μὴν κάμῃς φίλο,
 Σὲ δαγκάνει σὰν τὸν σκύλο.
 Ὅσο δύνασαι νὰ λαργάρῃς,
 Ἀμαθῆ μὴν κοντραστάρῃς.
 Ὅ, τι στρατά περπατεῖς,
 Τὸ κρυφόν σου νὰ κρατῇς.
 Νὰ μὴν κάμῃς πᾶσα χρεία,
 Δίχως νάχῃς μαρτυρία.
 Καὶ ἂν δέλω ἓνα βαστάζω,
 Δίχως παζάρι δὲν τονκράζω.
 Ὁ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνῃ,
 Ποτὶ δὲν σοῦ λέγει σώνει.
 Τὸς ἀρίνω καὶ τὰ ἄλλα,
 Ὁ ποῦναι παρὰ μεγάλη.
 Ὅτι πρᾶγμα γιὰ νὰ φτιάσῃς,
 Ὅμπρὸς καπὰρα μὴν δώσῃς.
 ὄντας πᾶς στὴν λοσταρία,
 Ἐπαρ' ὅ, τι κάμνεις χρεία.
 Κάμετο πρῶτα παζάρι,
 Γιὰ τὸ ρέχ' ὅς δὰ πάρῃ.
 Καὶ σημάδι μὴν τ' ἀφήσῃς,
 Καὶ φυλάξου μὴν μεθύσῃς.
 Ὅ, τι στρατά ν' ἀπεράσῃς,
 Πάντα φίλους ν' ἀποκτήσῃς.
 Τόσο νύκτα μὴν μισέψῃς,
 Καὶ τεχνίτη μὴν πιστέψῃς.
 Ἄπεχε μὴ κάμῃς πάτο,
 Μὲ Ἑβραῖον κανὰ μπαράτο.
 Ὅτι πάντα σὲ γελάει,
 Καὶ γορεῖ νὰ στὰ φάῃ.
 Κόταζε καλὰ νὰ πράξῃς,
 Ταῖς γυναικὲς μὴν κοιτάξῃς.

Μὲ ὅ, τι ἄνθρωπον διηγάσαι,
 Πάντα σου νὰ μὴ γελάσαι.
 Πᾶσα ἄνθρωπον π' ἀκούσῃς,
 Σ' ἄλλα νὰ μὴν τὸ μιλήσῃς.
 Καὶ ὅ, τι λόγος σοῦ ἀρέσῃ,
 Φύλαγέ τον μὴν σοῦ πέσῃ.
 Λόγος πρὸς ὠφέλειάν σου,
 Φύλαγέ τον σὴν καρδίαν σου.
 Ἄνθρωπος νὰ τὸ μετρήσῃ,
 Πρᾶγμα κόντρα εἰς τὴν φύσιν.
 Τοῦτοκος δίχως ἀδικία,
 Κί ἀκριδὸς δίχως ααλδία.
 Ποταμὸς δίχως γεφύρι,
 Σπῆτι δίχως παραθύρι.
 Περιβόλι δίχως βρούσι,
 Καὶ ἀδεκάτος δίχως κρίσι.
 Χαρσκόπος δίχως φίλους,
 Καὶ ὁ σκύλος δίχως ψύλλους.
 Ὁ ψεύτης τὴν ἀλήθεια λέγει,
 Καὶ παιδὶ δίχως κλαίγει.
 Πόλεμον δίχως σολδάτους,
 Καὶ Φραγγιά δίχ' ἀδεκάτους.
 Ἡ Τουρκία μὲ καμπάναις,
 Καὶ Φραγγιά δίχως πστάναις.
 Τέχνη δίχως τὴν ψευτία,
 Μάνη δίχως τὴν κλεψία.
 Πρόβατο δίχως μαλλί,
 Κ' εὐμορφη χωρὶς φίλι.
 Βόλι δίχως ἀφεντία,
 Σπιτάλι δίχως ἀρρώστια.
 Ἡ ἥλιος ποῦ νὰ μὴν φωτᾷ,
 Νέος νὰ μὴν ἀγαπᾷ.

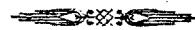
Τὴν φωτιά νά μὴν καίγῃ,
Καὶ γυναῖκα νὰ μὴν κλαίγῃ.
Καράδι δίχως τιμῶνι,
Ἄλογο χωρὶς σπιρῶνι.
Μερτζαρία δίχως πρᾶγμα,
Καλοκαίρι δίχως καύμα.
Ποῖος μπορεῖ νὰ σταματήσῃ,
Κύκλον, δίχως νὰ λυχτήσῃ.
Τὰ θνητὰ νὰ μερῶσῃ,
Καὶ τρελλὸς νὰ ἔχῃ γνῶσι;
Ἀκριδὸς νὰ ἔχῃ ξοδία,
Ναύτης δίχως βλασφημία.
Πραγματεσότης δίχως τοφεῦμα,
Ἰερεὺς δίχως γυρεῦμα;
Κί ἄλλα τέτοια ποῦν ὁμοία,
Νῶς δὲν σώνει καὶ καρδία.
Ὅλαναι βειδαιωμένα,
Εἰς τὸν κόσμον γενομένα.
Κί ἂν δελήσω γιὰ νὰ γράψω,
Οὔτε δεῖλε ποτὶ πάψω.
Ὅσα μπόρεσ' ἐγραψά τα,
Στοῦτο τὸ χαρτί ἔβαλά τα.

Κί ἄς διαβάξῃ πᾶσα εἰς,
Μὲ καρδιά του καὶ ψυχῆς.
Καὶ ἂν ἦν καὶ παραλλάξουν,
Ἴσως ἔλα λίγα σφάξουν.
Τὸν διδάσκαλον δὲν κάνω,
Μήτε σπουδαξί, οὔτ' ἄλλο.
Γιὰ νὰ γράψω ὡς τυχαίνει,
Μὲ διορθῶσι καὶ μέλη.
Κ' ἔτζι σὰς παρακαλῶ,
Καὶ συμπάθῃσιν σὰς ζητῶ.
Ὅ, τι ἤμπορεσα ἐγραψά το,
Καὶ οὕτως ἐτελείωσα το.
Εἰς τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν,
Καὶ εἰς Θεὸν τὴν βασιλείαν.
Τὸν αὐτὸν παρακαλῶ,
Ὁ ἁμαρτωλὸς δ' ἐγώ.
Ὅλους νὰ μᾶς ἐλεήσῃ,
Καὶ νὰ μὴν μᾶς ὑστερήσῃ.
Διὰ μεγάλην εὐσπλαγγνίαν,
Ὅ κτὴν αὐτοῦ βασιλείαν.
Ὅ τὴν δόξαν καὶ τιμὴν,
Πρίπει πάντοτε. Ἀμήν.

Τ Ε Α Ο Σ .

Π Ι Ν Α Ε

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΩΡΕΩΣ.

Θρήνος, καὶ αἰχμαλωσία ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν.	Σελ. 9
Ὁ Βασιλεὺς λέγει τοῦ Βεζίρη νὰ πηγαίῃ εἰς τὸν Μωρέαν.	10
Ὁ Βασιλεὺς ἐστελεῖν ὀλάκιδες νὰ συναχθῇ τὸ ἄσκαϊρι.	11
Ὁ Βασιλεὺς κράζει τὸν Καπετὰν Πασιᾶ.	12
Ὁ Βεζίρης φθάνει εἰς τὴν Λάρισσαν.	14
Ὁ Βεζίρης φθάνει εἰς τὴν Θήβαν.	—
Ἀπόκρισις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὴν Κόρινθον.	15
Ὁ Βεζίρης ἐκίνησε διὰ τὸ Σλιθερόν Ἀνάπλι.	16
Ἀπόκρισις τοῦ Γενεράλη.	17
Θυμότης τοῦ Βεζίρη.	18
Ὁ Σάλας ἐλλεῖ εἰς τὴν Ἐγριπον τὰ ντεσένια τῆ Παλαμιδιᾶ.	19
Εὐχαρίστησις τοῦ Πασιᾶ πρὸς τὸν Ἀγιουτάντε τοῦ Σάλα,	20
Πόλεμος Τουρκῶν μὲ τοὺς Χριστιανούς.	21
Ἐπιβουλὴ τοῦ Σάλα.	22
Μάνητα τοῦ Βεζίρη διὰ ταῖς γραφάδες.	24
Συμβουλὴ καὶ Διαλαλισμὸς τοῦ Βεζίρη.	25
Ὀμιλία τοῦ Ἀγιουτάντε μὲ τὸν Βεζίρη.	—
Ἀπόκρισις τῆ Βεζίρη πρὸς τὸν Ἀγιουτάντε τοῦ Σάλα.	26
Ὁ μαντατοφόρος εἶπε τῆ Βεζίρη πῶς ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι.	31
Ὁ Βεζίρης ἐστελεῖ νὰ πάρουν τὸ Καστέλι τῆς Πάτρας.	32
Ὁ Βεζ. ἐστελεῖ τὸν Ἀσμεᾶν Πασιᾶ, νὰ καταπραΐνῃ τὰς ἀργαλιάδες.	34
Βαρβαρότης τοῦ Ἐπισκόπου τῶν Βωτινιωτῶν.	35
Ὁ Βεζίρης ἐδουλήθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μεθώνην.	36
Ἀπόκρισις τοῦ Πάστα πρὸς τὸν Βεζίρη.	37
Φερμάνι τῆ Βεζίρη πρὸς τὸν Βασιλέα ὅτι ἐπῆρε τὸν Μωρέαν.	39
Ὁ Βεζίρης γυρίζει διὰ τὴν Μονοδασίαν.	40
Ὁ Πρεβεδοῦρος παραδίδει τοῦ Βεζίρη τὴν Μονοδασίαν.	41
Ἀπόκρισις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὸν Πρεβεδοῦρον.	—